

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

predsednik

Številka: 0610-12/99-5

Datum: 26.05.2011

ZADEVA: Umik stopnje tajnosti

V skladu s 15., 16. in 48. členom Zakona o tajnih podatkih (Uradni list RS, št. 50/06-UPB2) je dne 18.05.2011 dokumentu Priskovalne komisije Državnega zbora Republike Slovenije o vpletenosti in odgovornosti nosilcev javnih funkcij v zvezi z najdbo orožja na mariborskem letališču ter z opremo in orožjem v skladišču Ložnica (mandatno obdobje 1996-2000) z naslovom **"Zapisnik z magnetogramom 5. seje Priskovalne komisije Državnega zbora Republike Slovenije o vpletenosti in odgovornosti nosilcev javnih funkcij v zvezi z najdbo orožja na mariborskem letališču ter z opremo in orožjem v skladišču "**, z dne 09.11.1999 (štev.: 0610-12/99-5) preklicana stopnja tajnosti ZAUPNO - oznake določene z Oceno možnih škodljivih posledic štev.: 01610-12/99-5, z dne 03.05.2010. (Uradni list RS, št. 50/06-UPB2).

Dokument se označi in hrani v skladu z 9. členom Uredbe o varovanju tajnih podatkov (Uradni list RS, št. 74/05).

Ta dokument se pripne k arhivskemu izvodu dokumenta številka: 0610-12/99-5 z dne 09.11.1999.

dr. Pavel Gantar

20 LET SAMOSTOJNOSTI

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

predsednik

Številka: 0610-12/99-5

Datum: 03.05.2010

ZADEVA: Ocena možnih škodljivih posledic za varnost države ali za njene politične ali gospodarske koristi, če bi bil dokument številka: 0610-12/99-5 z dne 03.,04. in 05. 11. 1999 razkrit nepoklicani osebi:

Ocenjujem, da bi razkritje dokumenta magnetograma in zapisnika 5. seje Preiskovalne komisije Državnega zbora o vpletenosti in odgovornosti nosilcev javnih funkcij v zvezi z najdbo orožja na mariborskem letališču in orožjem v skladišču Ložnica, številka:0610-12/99-5 z dne 03.,04. in 05. 11. 1999 nepoklicani osebi lahko škodovalo varnosti ali interesom Republike Slovenije zato v skladu 4. členom Odloka o ravnanju s tajnimi podatki v Državnem zboru ter z 11. členom in v povezavi s 13. členom Zakona o tajnih podatkih (Uradni list RS, št. 50/06, UPB2) za navedeni dokument določam **stopnjo tajnosti ZAUPNO**.

Ugotovitve v dokumentu temeljijo: Stopnja tajnosti dokumentu je bila določena po prejšnjih predpisih pred sprejetjem Zakona o tajnih podatkih. Po pregledu in ponovni oceni celotne dokumentacije se je ugotovilo, da se razlogi za določitev tajnosti s pretekom časa niso spremenili in je zato dokumentom v skladu s 48. členom zakona o tajnih podatkih (Uradni list RS, št. 50/2006-UPB-2) določena stopnja tajnosti ZAUPNO.

Način prenehanja tajnosti: Glede na navedeno se stopnja tajnosti dokumentu številka: 0610-12/99-5 z dne 03.,04. in 05. 11. 1999 preneha s preklicem. Dokument je dovoljeno kopirati samo na podlagi pisarniške odredbe.

dr. Pavel Gantar

Ta dokument je priloga arhivskega izvoda dokumenta številka: 0610-12/99-5 z dne 03.,04. in 05. 11. 1999

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Preiskovalna komisija Državnega zbora Republike Slovenije
o vpletenosti in odgovornosti nosilcev javnih funkcij v zvezi z najdbo orožja
na mariborskem letališču ter z opremo in orožjem v skladišču Ložnica

~~ZAUPNO~~
3.5.2010

Številka: 0610-12/99-5
Datum: 09.11.1999

DRŽAVNA TAJNOST
~~STROGO ZAUPNO~~

140

Z A P I S N I K

~~PREKLIC~~
18.5.2011

5. seje Preiskovalne komisije Državnega zbora Republike Slovenije o vpletenosti in odgovornosti nosilcev javnih funkcij v zvezi z najdbo orožja na mariborskem letališču ter z opremo in orožjem v skladišču Ložnica, ki je bila v torek, 2. novembra, v sredo 3. novembra in v četrtek 4. novembra 1999 vsakokrat ob 14. uri v sobi 209 v poslopju Državnega zbora Republike Slovenije, Ljubljana, Šubičeva 4.

Seja je bila zaprta za javnost.

Dnevni red:

1. Zaslišanje prič
 - Pavel Genc
 - Jože Žist
 - Marijan Strehar
 - Vladimir Milošević
 - Peter Zupan
 - Miran Bogataj
 - Ludvik Zvonar
 - Andrej Lovšin
 - Anton Krkovič
 - Vladislav Lipič

2. Razno.

Torek, 2. novembra 1999

Navzoči:

Predsednik: Rudolf Moge

Namestnik predsednika: Štefan Klinc (po pooblastilu Janeza Pera)

Člani: Jožef Jerovšek, mag. Franc Znidaršič
(po pooblastilu Zorana Lešnika)

Odsotnost so opravičili: Polonca Dobrajc, Jože Jagodnik in
Lojze Peterle

Seja se je pričela ob 14.15 uri.

Komisija je zaslišala priče: Pavla Genca, Jožeta Žista in Marijana Streharja.

Priča Pavel Genc je povedal, da je bilo v Ložnici malo orožja, bilo pa je strelivo in minsko eksplozivna sredstva. O orožju skoraj ne moremo govoriti.

Takoj po zavzetju skladišča s strani enot TO je bilo izvzeto nekaj municije in ročnih protitankovskih sredstev za enote TO, nekaj municije je bilo odpeljano za policijske enote in nekaj za druge enote.

Vse ostalo strelivo in MES pa so razselili na različne lokacije, večinoma na Pohorju. Priča Genc je povedal, da ob zavzetju skladišča v Ložnici ni bilo mogoče narediti popisa, je bil pa popis narejen po odvozu na skrivnih lokacijah. Popis so naredili člani štaba TO.

Strelivo in MES so se iz skladišča odvažali izključno ponoči, vozilo se je cele noči. V skladišču je 12 objektov, iz vseh objektov se je vozilo naenkrat.

Po določenem času je bilo vse strelivo in MES ponovno vrnjeno v skladišče v Ložnico.

Med tem in po tem pa se je strelivo in MES odvažalo iz skrivnih lokacij in skladišč. Priča misli, da so dobili ukaz, da vse dokumente o odvozu naslavljaajo na RŠTO. Delali so vedno po ukazu območnega štaba. Vse so delali po ukazu Marijana Streharja.

Priča pove, da so na lokacijah na Pohorju in v skladišču v Ložnici v glavnem delali ponoči. Ne ve, kam so bili strelivo in MES namenjeni. Dokumentacijo je oddal v štabu, tam je bila računalniško obdelana.

Priča pove, da predvideva, da je šla velika pošiljka 16 šleperjev na Hrvaško.

Priča je posebej poudarila, da je vso dokumentacijo o oddanem strelivu in MES oddala v štabu od tu pa je bila posredovana (faksirana) v Maribor na pokrajinski štab.

Na vprašanje člana komisije Jožefa Jerovška je priča povedala, da se je vse strelivo in MES tudi tisto, ki je bilo poslano enotam vrnilo, najprej je šlo na Brinje od tam pa nazaj v Ložnico.

Na vprašanje istega člana komisije je Genc povedal, da je slišal, da UNZ raziskuje v Bistrici trgovino z orožjem. Od orožja, ki je bilo v Ložnici, tudi tistega, ki je bilo dano v hrambo zaupnim ljudem, ni bilo nič ukradeno.

Priča Jože Žist je povedal, da je bilo skladišče v Ložnici zavzeto 2. julija. Istega dne so obvestili vse enote, da pridejo po strelivo za lastne potrebe. En kamion vlačilec je odpeljal protitankovska sredstva proti Lenartu. Vse ostalo se je prepeljalo na deponije na Pohorju. Vozilo se je pet ali šest noči.

Kasneje je bila imenovana komisija, ki je naredila popis vsega streliva in MES. 142

Priča pove, da so oddajali strelivo le na osnovi ukazov. Ukraden ni bil niti metek.

Ob zavzetju skladišča je bilo potrebno izprazniti skladišče in čim več odpeljati na druge lokacije. V skladišču ni bilo orožja, bila je le municija in MES. Po razselitvi materialov je bil napravljen popis, ki je zajel tudi tisto, kar so odpeljale posamezne enote in imele na svojih skritih lokacijah.

Vsa evidenca je bila vnešena v računalnik in vse je bilo posredovano RŠTO.

Za Hrvaško se je po navedbah priče največ nalagalo na Pohorju. Pri nalaganju so bili navzoči varnostni organi TO. Pri vsakem nalaganju je bil prisoten tudi predstavnik pokrajine. Dokumentacijo so pisali tako, kot je bilo ukazano.

Priča pove, da misli, da je šlo na Hrvaško več transportov streliva in MES.

Na vprašanje člana komisije Jožefa Jerovška o trgovanju z orožjem za lasten račun priča pove:

35 tajnih skladišč je bilo pri zasebnikih. Kontrolirale so jih enote. Po razpustitvi enot pa je bilo vse premeščeno v Brinje, od tu pa do vračanja v skladišče ni nastalo nobenih razlik.

Priča Marijan Strehar je povedal, da so že v letu 1990 delali oceno, koliko streliva in MES se nahaja v skladišču v Ložnici. Točnih podatkov ni bilo. Tudi skladiščna evidenca ni bila centralizirana. Podatki so bili samo na zabojih. Celotna evidenca je bila zelo verjetno v Zagrebu.

2. julija 1991 so zavzeli skladišče v Ložnici. Najprej so s strelivom popolnili 15 svojih enot in odpeljali en vlačilec protioklepne orožja v Videm ob Ščavnici.

Obvestili so tudi vse sosednje štabe, da se oskrbijo s strelivom. Poleg vozil, ki so jih poslale enote in štabi je vozilo še 30 vozil. Ob 4.00 uri zjutraj je Miha Bukovec, ki je bil prisoten od pokrajinskega štaba, zahteval, da prenehamo z oddajo streliva in MES enotam in štabom.

Priča je povedala, da je naslednji dan pomočnik poveljnika pokrajinskega štaba Lipič ukazal razseliti strelivo in MES. V nekaj minutah je moral Strehar sprejeti odločitev, kam se ves material razseli. Ker priča dobro pozna Pohorje, se je odločil za šest lokacij na Pohorju. 9. julija je bilo skladišče v Ložnici prazno. 40 vlačilev Špeditransa, ki niso imeli stranic in zato niso mogli voziti na Pohorje so vozili na Ptuj.

Po oceni priče je bilo razseljeno 300 t v enote, 500 do 700 t¹⁴³ na Ptuj ostalo pa na Pohorje.

Material, ki je šel enotam, so popisale enote, popis na Pohorju pa je naredil Območni štab Slovenska Bistrica.

Zupanec Roman, ki je mag. računalništva je vse podatke popisa vnesel v računalnik. V evidenco je bilo vnešeno vse, kar je bilo deponirano na Pohorju in kar je bilo dano enotam.

Priča je povedala, da so prve Transporte na Pohorje zavarovali lovci, kasneje pa so varovanje opravljale enote TO. Okrog skladišča na Pohorju so morali zakopati strelovode iz razlogov varovanja pred strelo. Nastopili pa so tudi drugi problemi tako ekološki kot varnostni. Zato so že po 22. juliju začeli voziti iz Pohorja nazaj v Bistrico.

Na vprašanje je major Strehar povedal, da so strelivo in MES izdajali iz skladišč le na ukaz pokrajinskega štaba t.j. poveljnika Miloševića. Na Hrvaško je odšlo veliko pošiljk, na različne naslove, tudi v sosednje občine.

Vse ukaze so dobili iz pokrajine. Tam so pošiljali tudi vso dokumentacijo. Brez ukaza ni bilo izdano nobeno strelivo. Major Strehar pove, da so imeli ponudbo za takojšnje plačilo v DEM vendar je prav iz tega razloga dal še posebej stroga navodila, kako ravnati, da ne bi prišlo do odtujitev.

Priča ne ve, kdo je izstavljal račune. Pove, da so Hrvati govorili o plačilu, vendar kako so potekale te stvari, priča ne ve.

Član komisije Jožef Jerovšek je pričo vprašal, ali so ga na ministrstvu vprašali, če rabi pravnega pooblaščenca.

Priča pove, da je bila vprašana, vendar je povedala, da ga ne rabi.

Jerovšek je vprašal ali je časopis "Mladina" dobila dokument, ki ga je objavila pri priči.

Priča odgovori, da se dokument ujema z dokumentom v arhivu, vendar ga Mladini priča ni izročila. Ves arhiv je bil oddan nadrejenemu poveljstvu. K nedovoljeni trgovini ga nihče ne bi upal nagovarjati.

Stroškov priče ne priglašajo, ker so prišli v Ljubljano s službenim vozilom.

Seja je bila zaključena ob 16.10 uri.

V sredo 3. novembra 1999

144

Navzoči:

Predsednik: Rudolf Moge

Namestnik predsednika: Janez Per

Člani: Jožef Jerovšek, mag. Franc Znidaršič
(po pooblastilu Zorana Lešnika) in
Lojze Peterle

Odsotnost sta opravičila: Polonca Dobrajc in Jože Jagodnik

Seja se je pričela ob 14.00 uri.

Zaslišane so bile priče: Vladimir Milošević, Peter Zupan in Miran Bogataj.

Pred pričetkom zasliševanja, vendar že ob navzočnosti priče Vladimirja Miloševića, je Jožef Jerovšek zahteval magnetogram zaslišanj prejšnjega dne. Ko mu je bilo pojasnjeno, da jih verjetno še nekaj dni ne bo mogel dobiti, je pripomnil, da gre za nekorektno delo.

Priča Vladimir Milošević je povedal, da so se z Ložnico v glavnem ukvarjali zaledniki, to so osebe odgovorne za oskrbo in oborožitev pa tudi Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije.

Po zavzetju Ložnice so strelivo disperzirali na različne lokacije. O tem obstaja film, na katerem so posnete vse lokacije. Največ streliva je bilo za sistem "ogenj", to je raketni sistem, ki pa ga je JLA odpeljala v celoti.

Nalogi za izdajo orožja so po izpovedi priče Miloševića, prihajali iz Ljubljane, dobival jih je Lipič. Nalogi so prihajali iz ministrstva ali RŠTO, dajal jih je v glavnem Zupan. Ker so se nekoč pri njemu zglasili ljudje iz Ministrstva za notranje zadeve in zahtevali, da jim izroči dokumentacijo o oddaji orožja, je vso dokumentacijo, ki jo je priča pred tem odvzel Lipiču, izročil vpričo ministra Kacina Miklavčiču iz Varnostne službe Ministrstva za obrambo.

Na dokumentaciji je pisalo, da se strelivo preda:

1. Štabu
2. Ministrstvu za obrambo Republike Slovenije
3. Ministrstvu za obrambo Republike Hrvaške.

Ena od teh navedb je bila na vsakem dokumentu.

Vse pošiljke je spremljala varnostna služba. Ta je uredila tudi vso potrebno dokumentacijo od dovoljenj za transport, do potrebnih carinskih dokumentov. Transporte je spremljala tudi SOVA, to je priči Miloševiću povedal pokrajinski varnostnik

Gorazd Vidrih. V varnostni službi pokrajine so bili trije: Gorazd Vidrih, njegov brat in še eden, ki je še vedno v varnostni službi. Iz ministrstva pa je prihajal tudi neki Babič.

Na vprašanje je Milošević povedal, da promet orožja ni šel preko zapisnikov ali računov. Na podlagi nalogov je bilo izdano strelivo in vsa dokumentacija poslana v Ljubljano. Vse to so delali odgovorni za zaledje.

Priča Milošević je povedal, da so bili popisi narejeni in da je bilo vse poslano v Ljubljano. Po izpovedi priče, so se v kritičnem času dnevno sestajali odgovorni zaradi koordinacije. Na teh sestankih je sodeloval tudi šef SOVE za Vzhodno Štajersko Komar. Temu je ob neki priliki izročil tudi račun za strelivo, do katerega je po naključju prišel.

Priča pove, da se Slapar - načelnik RŠTO ni vmešaval v problematiko orožja in municije.

Vsi raketni sistemi oz. strelivo za te sisteme so bili predani Hrvatom.

Zgodilo se je, da so Hrvatje prišli z denarjem v pokrajinski štab, vendar so jih usmerili v Ljubljano. Vidrih mu je v enem primeru povedal, da imajo pri sebi 3 mio. DEM.

Na vprašanje je Milošević povedal, da je dokumentacijo vpričo Kacina predal Miklavčiču v juliju 1996.

O mariborskem orožju ne ve nič razen tistega, kar je bilo v sredstvih javnega obveščanja.

Priča je priglasila stroške prihoda na zaslišanje.

Priča Peter Zupan je seznanil člane komisije s kronologijo nalog in funkcij, ki jih je imel v TO in SV.

Spominja se, da so ob zavzetju Ložnice iz Kranja poslali ekipe, da so dobili raketne sisteme in protioklepna sredstva.

Evidenca sredstev se je vodila na nivoju pokrajin. Koncem 1991 in v začetku 1992 so na nivoju RŠTO začeli združevati evidence. Do leta 1993 so se delali samo popisi sredstev. Šele v letu 1993 je bila narejena inventura.

Priča pove, da je morala narediti sezname sredstev, ki so za slovensko vojsko neperspektivna in se lahko oddajo. Te sezname je verificiral minister za obrambo.

Logistiko na Ministrstvu za obrambo je vodil Ludvik Zvonar.

V zvezi z Ložnico priča pove, da ga je o problematiki deponij na Pohorju obveščal Lipič.

Glede oddaje oz. prodaje priča pove, da je za vsako oddajo moral biti pisni zahtevek, ki je bil poslan na pokrajino. Brez pisnega naloga orožje ni bilo izdano. Tudi po tem, ko je bilo orožje ali strelivo že naloženo, ni bilo odpeljano, če od Andreja Lovšina ni bilo zagotovila, da je: 146

1. izdano dovoljenje,
2. odprta meja in
3. zagotovljeno plačilo.

Ko je varnostna služba obvestila, da so izpolnjeni vsi trije prej omenjeni pogoji, se je sredstva lahko odpeljalo.

Priča je povedala, da so Hrvatje plačevali sredstva z nafto.

Vsa dokumentacija je v arhivih varnostne službe. Vse je vodila ta služba. Na RŠTO so naredili samo sezname sredstev, ki jih slovenska vojska ne bo rabila.

Vsako pošiljko je odobril minister. Priča je napisala nalog za izvzem in vse predala varnostni službi, ki je vodila vse ostalo. Tudi o tem, ali bo oz. je roba plačana, so ga obveščali varnostni organi. Če je šlo za telefonska obvestila, so to opravili po telefonu s kript-a-zaščito. Tako vmešavanje kogar koli izven določenega kroga oseb ni bilo mogoče.

Priča pove, da je bilo Hrvatom dano toliko sredstev, da brez teh, ne bi moglo biti samostojne države Hrvaške.

Priča Miran Bogataj je povedal, da Ložnico pozna samo iz zahtev KS in občine, ki so zahtevali, da Ministrstvo za obrambo uredi ceste, ki so bile poškodovane zaradi transportov orožja.

Priča pove, da je delala seznam za slovensko vojsko perspektivnih objektov, kamor sodi tudi Ložnica.

S trgovino z orožjem se ni ukvarjal. V kritičnem času je bil zadolžen za pogajanja z JLA, bil pa je tudi načelnik RŠCZ in imel veliko problemov z begunci.

Po umiku JLA iz Slovenije je na raznih koncih ostalo preko 700 vagonov naloženih z orožjem, vojaško opremo in strelivom. To je bilo potrebno urediti.

Zaseženo strelivo je bilo v precejšnjem obsegu dehermetizirano, kar je tudi predstavljalo problem.

Kako je potekala prodaja, priča ne ve. Dovoljenja za pomoč Hrvatom ja dajal minister.

S problematiko prodaje orožja in kompenzacij se je srečal, ko je finančna inšpekcija ugotovila, nekaj nerazčiščenih prilivov sredstev. Šlo je za cca 23 mio. DEM za katere je bilo ugotovljeno, da izvirajo iz kompenzacij za nafto. Priča pove, da je VOMO sodeloval pri vsem tem, torej pri trgovini z orožjem. Za finance so v kritične času na ministrstvu odgovarjali: Bogataj, Zagožen in Tavčar.

Priča stroškov ni priglasila.

Seja je bila končana ob 16.40 uri.

Četrtek, 4. november 1999

Navzoči:

Predsednik: Rudolf Moge

Namestnik predsednika: Janez Per

Člani: Jožef Jerovšek in Polonca Dobrajc

Odsotnost so opravičili: Jože Jagodnik, Zoran Lešnik in Alojz Peterle

Seja se je pričela ob 14.00 uri.

Na seji so bili zaslišani: Ladislav Lipič, Anton Krkovič, Andrej Lovšin in Ludvik Zvonar.

Priča Ladislav Lipič je povedal, da je bil v kritičnem času pomočnik poveljnika Vzhodnoštajerske pokrajine za zaledje.

Skladišče v Ložnici je bilo zavzeto 2. julija in takoj je bila ukazana razselitev.

Dokumentacije v skladišču ni bilo. Kolikšna je bila količina streliva in MES ne ve. Strelivo se je izdajalo iz skladišča na osnovi ukazov in navodil, ki so bila podana pisno, včasih pa tudi po telefonu.

Proti koncu leta 1991 je bil narejen popis, šele leta 1993 ali 1994 pa je bila narejena prva prava inventura.

Iz skladišča v Ložnici se je razselitev opravila tako, da se je del streliva oddal enotam TO, del enotam milice, nekaj se ga je skladiščilo pri zaupnih ljudeh - prebivalcih, preostalo pa se je odpeljalo na več lokacij na Pohorje. O oddaji streliva in MES enotam TO in milice v pokrajini je odločal poveljnik pokrajinskega štaba TO. Za oddajo streliva in MES drugim pa so prišli ukazi od načelnika RŠTO za zaledje Petra Zupana.

Vse strelivo in MES, ki je šlo izven Slovenije, je šlo po ukazu RŠTO ob sodelovanju Varnostno obveščevalne službe Ministrstva za obrambo.

O oddaji so se pisali raverzi. Dokumentacija je bila poslana RŠTO.

Kako se je oddano strelivo plačevalo priča ne ve. Plačevanja na nivoju območja in pokrajine ni bilo.

148

Kje je sedaj dokumentacija o prodaji in oddaji streliva in MES ne ve.

O gotovinskih plačilih priča ne ve nič.

Na vprašanje članov preiskovalne komisije je priča odgovorila, da ne ve ali so Transporte spremljali pripadniki Ministrstva za notranje zadeve. Ponovno pove, da ob zavzetju Ložnice ni bil narejen popis. Uradni popis je bil koncem leta 1991. Knjižnega stanja ni bilo. Zajeta so bila tudi sredstva, ki jih niso poznali, niso vedeli čemu služijo. Vsako leto po letu 1991 je bil narejen popis - ne inventura. Šele v letu 1996 je bilo tudi formalno vse urejeno. Priča stroškov ne priglaš.

Priča Anton Krkovič pove, da ve veliko o trgovini z orožjem, predvsem o naporih za nabavo orožja za potrebe TO in manevrske strukture narodne zaščite. Pri nabavi sam ni sodeloval, ker tega ni obvladal in ni imel nobenih poznanstev izven bivše SFRJ. Nabavljala sta Franci Kosi in Ludvik Zvonar, ki sta obvladala to delo.

O Ložnici ne ve nič. Pripadniki njegove enote - 1. specialne brigade so spremljali nekatere Transporte orožja. Odredbodajalci za vse to so bili Ministrstvo za notranje zadeve, Ministrstvo za obrambo in RŠTO. Dokumentacija je arhivirana v Ministrstvu za obrambo.

Priča še pove, da je bila Kočevska Reka pomemben distribucijski center za orožje.

Na vprašanje priča odgovori, da 1. specialna brigada nikoli ni spremljala transportov orožja do južne meje, je pa to počela specialna enota policije. Priča to ve, ker sta nekaj časa s poveljnikom specialne enote policije Breznikom imela celo skupno pisarno.

Dokumentacijo je deloma predal svojim nasledniku Pavlinu, del dokumentacije je hranil v "bunkerju" Mikulič Albin, vendar jo je odvzela vojaška varnostna služba, ki jo je takrat vodil Marjan Miklavčič. V maju ali juniju 1994 so prišli in "bunker" zapečatili.

Pečatil je neki Vidrih in še tri osebe. Vidrih je še vedno v vojaški varnostni službi.

Priča stroškov ne priglas.

Andrej Lovšin je na vprašanja predsednika komisije odgovarjal:

- ne razpolagam z nobenimi podatki,
- nimam podatkov o cenah orožja in streliva,
- o gotovini ne vem nič,
- gotovino za nakup avtomobilov mi je dal hrvaški državljani,

- imena se ne spominjam,
- ni bilo dokumentacije o trgovini z orožjem,
- o Miloševiću ne vem nič,
- delavci VOMA so delali v skladu s tokratno zakonodajo,
- podrejen sem bil Janši,
- vprašanje ali poznam Painkiherja presega obseg preiskave,
- o skladišču Ložnica nimam nobenih podatkov.

149

Stroškov priča ni priglasila.

Priča Ludvik Zvonar je najprej povedal, da je v dveh kazenskih postopkih in zato najrajše ni bi nič govoril. Meni, da je preiskava, ki jo opravlja komisija nepotrebna. O vsem obstaja dokumentacija na ministrstvih, vladi in štabih. Vse zadeve v zvezi z nabavo orožja in prodajo ali oddajo orožja so bile dogovorjene. Za to obstajajo protokoli.

Prvi sestanek, na katerem se je govorilo in dogovorilo o pomoči Hrvaški je bil na Otočcu. Sodeloval je takratni predsednik Vlade Peterle, zunanji minister in obrambni minister. Dogovorjeno je bilo plačevanje orožja z nafto in barterji. O vsem obstajajo protokoli.

Priča pove, da je bila od maja 1990 šef logistike v MORS. Kot tak je bil odgovoren tudi za uvoz oz. nabavo orožja.

Za prodajo orožja in municije je bil zadolžen VOMO.

VIS je odpiral meje. Priča pove, da je dajal dovoljenja za tranzit.

Vse stvari so bile do podrobnosti dogovorjene. O vsem se je vodila evidenca. SOVA v Mariboru ve za vsako minuto, kje je bil transport municije iz Ložnice, ve se tudi kdo je vodil SOVO v Mariboru.

Za Ložnico, Borovnico in podobna skladišča obstajajo sklepi, kaj se lahko odda ali da Hrvatom. Prav o vsem obstoja dokumentacija, ki naj jo komisija pribavi in lahko zaključi delo.

Priča stroškov ne priglasí.

Seja je bila zaključena ob 15.40 uri.

Magnetogram zaslišanj z dne 2., 3. in 4. novembra 1999 so sestavni del zapisnika.

Sekretar
Alojz Petek l.r.

P r e d s e d n i k
R. Muga
Rudolf Muga

PREISKOVALNA KOMISIJA DRŽAVNEGA ZBORA REPUBLIKE SLOVENIJE
O VPLETENOSTI IN ODGOVORNOSTI NOSILCEV JAVNIH FUNKCIJ
V ZVEZI Z NAJDBO OROŽJA NA MARIBORSKEM LETALIŠČU
TER Z OPREMO IN OROŽJEM V SKLADIŠČU LOŽNICA

166

5. seja

(2. november 1999)

Sejo je vodil Rudolf Moge, predsednik komisije.
seja se je pričela ob 14.23 uri.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: ... pozdravljam, smo sklepčni in pričujem 5. sejo preiskovalne parlamentarne komisije državnega zbora Republike Slovenije.

Danes imamo na vrsti zaslišanje treh prič. Prosim da pripeljete prvo pričo, to je gospoda Pavla Genca. V tem času, ki ga obravnava ... pri Ložnici v območnem štabu teritorialne obrambe. Dober dan želim. Izvolite se uvesti.

Gospod stotnik zaslišani boste zaslišani boste kot priča in kot priča ste dolžni govoriti resnico in ničesar zamolčati. Kriva izpoved je kazniva po kazenskem zakonu z zaporom do dveh let. Niste pa dolžni odgovoriti na posamezna vprašanja, če je verjetno, da bi s tem sebe ali svojega bližnjega sorodnika spravili v hudo sramoto, znatno materialno škodo ali pa kazenski pregon. Vaše ime in priimek prosim.

PAVEL GENC: Genc Pavel.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Vključite se. Spodaj. Tako ja.

PAVEL GENC: Genc Pavel.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Poklic.

PAVEL GENC: Izobrazba.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: [REDACTED]

PAVEL GENC: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Prebivališče.

PAVEL GENC: [REDACTED], [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Rojstni kraj.

PAVEL GENC: [REDACTED].

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Pa starost.

PAVEL GENC: [REDACTED]

167

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: 41. Na začetku bi vas poprosil, če nam lahko poveste vse, kar veste o trgovini z orožjem, predvsem pa o tem, koliko orožja, municije, minsko eksplozivnih sredstev in opreme je bilo v skladišču JLA v zgornji Ložnici in kam ter komu je bilo vse to oddano ali prodano.

PAVEL GENC: Poglejte. Jaz bi tu samo en popravek naredil na začetku, ker ves čas povsod navajate orožja. Orožja je gor bilo najmanj. Strelivo je bilo in minska eksplozivna sredstva. Pod orožje to so bile zolje pa ... oziroma RTG-ji, tega je najmanj bilo, tako da boljše bi bilo mogoče, da bi se govorilo o strelivu in minskih eksplozivnih sredstvih.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ta izraz municija verjetno ni dober?

PAVEL GENC: Ne, strelivo.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod [REDACTED]. Kako je bilo organizirano delo v skladišču?

PAVEL GENC: Spet moram vprašati. To je za čas med vojno?

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ja. Za tisti čas, ko ga mi raziskujemo. To je bilo med vojno, to je tisti, v letu 1991 recimo.

PAVEL GENC: Odkar je padla Ložnica.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ja.

PAVEL GENC: Ko je Ložnica padla potem se je naredil izvzem. Dejansko nekaj je takoj šlo za naše enote, ko so bile na položajih dol za Ptuj, Ljutomer, Maribor, za vse enote, ki so potrebovale to strelivo to je bilo prvo. Potem pa drugo je šlo za policijske enote in enote ostale po celi državi, katere so prihajale po tisto strelivo, ko so potrebovale to, ko smo mi takrat hodili tudi v Borovnico nekaj iskati, kar nam je primanjkovalo gor. Tako da tisto so te enote. Ostalo smo pa potem razselili. Razselili gor na lokacijo na Pohorju in v tajna skladišča. En del pa dol proti Ptuj postavili.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Vendar pri tej organizaciji, kako je ta reč potekala po kadrovski sestavi? Vam je to kaj poznano?

PAVEL GENC: Mi smo ukaze dobivali: "Razseliti", in to smo naredili.

168

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Pa potem, ko je ta razselitev bila opravljena, ste pa verjetno iz teh lokacij kako, ker ko je bila ta reč razseljena nam lahko pokažete tisto? Kaj se je potem dogajalo na teh lokacijah verjetno ta reč ni ostala.

PAVEL GENC: Tu imate eno od teh lokacij. Tu na teh lokacijah se je vse skupaj varovalo. Straže so bile postavljene gor in to je pač stalo.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Pa potem?

PAVEL GENC: Mislite sedaj, kaj je šlo tod oziroma.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ja. Ampak kam ste ga potem dali, ker ste, kot ste rekli ste takoj izvzema naredili in da niti niste sem peljali ampak ste ga razposlali po Sloveniji, če sem prav sledil.

PAVEL GENC: Tisto je šlo res, okoli Slovenije. To kar je pa ostalo tu gor, to se je pa potem obvarovalo. Obvarovalo se je, straža se je postavila in gor je bilo, dokler nismo spravili nazaj potem v skladišče Ložnica.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kolikšno je po vašem mnenju, če lahko poveste ena ocena, količina orožja, opreme in minsko eksplozivnih sredstev v skladišču Ložnica. Ena ocena, tona ali kaj približno.

PAVEL GENC: Nisem nikoli o tem se toliko.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Niste. Vam ni podatek poznan? (Ne.) Kdaj je bilo, če je bilo popisano, je bila kakšna inventura vseh teh sredstev?

PAVEL GENC: To smo popisali ko smo gor spravili na te lokacije. Potem smo, sedaj ne vem na kateri dan ampak gor na teh lokacijah se je hitro po tistem se je šlo in se je vse popisalo.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: To se pravi da inventura, če vas prav razumem je bila narejena? (Da.) Kdo je popisoval?

PAVEL GENC: Popisovali so člani štaba. Nekaj, komisija se je formirala in te komisije so hodile in popisovale.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod stotnik ali je bilo preseljeno vse orožje in če ni bilo kaj se je zgodilo z ostankom?

PAVEL GENC: Iz Ložnice je šlo čisto vse ven. Čisto vse, razen ene rakete, ampak tisto nima veze.

169

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ko je, približno če vam je poznano, koliko vozil in koliko dni se je vozilo na nove lokacije in pa če se je takrat tudi vodila evidenca o odpeljanem?

PAVEL GENC: Koliko vozil je bilo to bi težko povedal, zato ker to se je ponoči zmeraj delalo. Po dnevi nismo vozili nič ven. Cel čas, vse ponoči. Dokler je noč bila se je to vozilo ven.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: O odpeljanem se pa ni vodila evidenca?

PAVEL GENC: Ne ker to je bilo po eni strani dejansko.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Saj zastopim, saj razumem.

PAVEL GENC: Reklo se je kam naj se pelje. Prvo tistim, ko sem rekel prvi vzemi nekaj, tisto je bilo kar je bilo bolj specifično, kar se je trenutno rabilo, strele in maljutke, proti oklepno orožje in pa ... orožje, to je šlo direktno na položaje.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: To pomeni, če vas gospod stotnik dobro razumem, da takrat ni bilo, ko so orožje sprejemali, ni bilo izdanih nobenih nalogov ali pa nobenih potrdil ali kakorkoli za orožje in municijo, ki je šla iz Ložnice.

PAVEL GENC: Ne. Takrat ne.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Vam je kdo dal navodila o tem kako ravnati pri tej, izvzema orožja, streliva.

PAVEL GENC: Hitro, nujno. Mislim da se hitro in varno, da se ven spravi vse, kar se lahko ven spravi.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kdo pa je to dal?

PAVEL GENC: Poveljnik.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Poveljnik območnega štaba?

PAVEL GENC: Ne. To je bil takrat Strehar.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kdo je bil prisoten pri oddaji tega orožja? Ste imeli, ko je to potekalo, kamion je pripeljal verjetno ne.

PAVEL GENC: Poglejte, to je, to morate. Deset velikih objektov, da tista dva majhna ne računamo. Takrat je bilo važno, da se je vse skupaj spraznilo na lokaciji Pohorje. In sedaj se je nalagalo po vseh v vseh objektih naenkrat. Dokler je noč bila se je povsod. To so dejansko vsi pomagali in vse, tako da ni bilo tistega da eden je ... zdaj. Šlo se je, pokazalo se je kako kaj, kaj je prednostno, ker različno je bilo v objektih notri, tako kot sem rekel poskusil sem maljutke in te boljše stvari ven pobrale in potem, potem se je pa vozilo. S tem da smo gledali sedaj, ko se je natovorilo npr. na vozilo, kaj je lahko šlo proti Pohorju je šlo proti Pohorju, kar pa ne tisto pa dol proti Kidričevem oziroma Ptuj, na tisto lokacijo. Konkretno pa ni bilo enega človeka, ki bi rekel tu imaš toliko tega, tu imaš toliko tega.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Se pravi sila je bila.

PAVEL GENC: Sila je bila. To se je vse ponoči delalo. Vojni čas je bil.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ste veliko dela naredili. Sedaj pa pogledajte. Vi ste potem to popisali in ste spravili vse v skladišče nazaj. Je bilo uskladiščeno in potem ko je bilo uskladiščeno ste pa zopet bolj na en način, ki vam pa je bil poznan to orožje potem tudi oddajali ampak ta oddaja orožja je pa potem bila vse prek reverzov, če pravilno razmišljam.

PAVEL GENC: Tisto kar je šlo ven. To ni bilo samo iz Ložnice. Se je iz poljskih lokacij delalo tudi ampak vse s papirji.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Vse s papirji. To se pravi da mora biti nekje dokumentacija o tem, kdo je orožje prevzel, kdo ga je peljal in kam je bilo to orožje namenjeno.

Pri tej oddaji orožja kasneje, po tem, kdo je bil prisoten zraven potem? Sedaj nekdo je prišel verjetno z nekim nalogom ali z nečim podobnim.

PAVEL GENC: Ne. S potrdilom je prišel, da lahko prevzame.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Potrdilo je bilo?

PAVEL GENC: Ja. Zato ker pogledajte, to je tako šlo. No niso vsi imeli potrdila. To je bilo tako. Nam je bilo javljeno, prišli bodo, izdajte jim to, to, to. In tisto smo izdali.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kdo je pa javil?

PAVEL GENC: Iz PPS-ja takrat oziroma PŠTO-ja.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Se pravi pokojninskega štaba, ki je imel sedež pa v Mariboru? (Da.)

Ali je kdo potem ko se je ta na ... videl, se je pa ... kasneje prikazal, ko se je ... (Nerazumljivo.) ... ko je prišel potem do vas in ste mu te stvari potem ste izdali, je bilo potem hkrati ko je bilo to opravljeno tudi določen reverz. Kot vidim ste to zelo vestno delali. Ali je bil kdo razen vas s strani teritorialne obrambe prisoten potem?

PAVEL GENC: Obvezno zmeraj je bil nekdo. Ali pri nas, iz našega območnega, ponavadi je pa nekdo bil iz pokrajine. Na koncu pa so še varnostniki vse skupaj pregledali.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: To je eno ali drugo ali pa oba. Območno ali pa pokrajina.

PAVEL GENC: Ali območna iz ... je nekdo bil.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Varnostniki. In vam so potem to podpisali in potem je ta reč.

PAVEL GENC: Ne varnostnik in to je...

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ne, ne. Mislim tisti, ki so prevzeli.

PAVEL GENC: Tisti ki je prevzel, tisti je podpisal sprejem.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod stotnik vas lahko tole povprašam. To orožje se je izdajalo na reverz. Sedaj imam dosti teh reverzov tukaj. Ta reverz pa se je glasil na republiški štab za teritorialno obrambo, v resnici ste pa vi tisti, ki so podpisali, ki so pa prevzeli in so bili hrvaški državljani oziroma zbor narodne garde. Zakaj je ta?

PAVEL GENC: Zato ker smo mi od njih ukaz dobili. Sedaj ali bodo oni peljali na Hrvaško ali bodo oni, ne vem. Mi smo v glavnem ukaz dobili in po ukazu smo predali in jih ne moremo gor pustiti, da ni nihče ukazal. Nekdo je, pač iz Republike je prišel ta ukaz. In je bilo enkrat, meni se zdi, to se mi zdi, to nisem siguren, zdi se mi, da je bilo rečeno, da vse te papirje je treba nasloviti na RŠT, da so oni. Zdi se mi, nisem pa siguren.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ampak vi ste mi prej rekli, gospod stotnik, da je pa prišel ukaz iz območnega in pa iz pokrajinskega štaba, niste pa omenili republiškega štaba teritorialne obrambe.

PAVEL GENC: Pogledjte. Jaz sem ne od PŠTO-ja, ne od RŠT izpolnjeval ukaze. Jaz sem ukaze svojega poveljnika izpolnjeval.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ali niso nikoli direktno iz republiškega štaba ukazali?

PAVEL GENC: Na mene? (Da.) Ne, nikoli.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Nikoli.

PAVEL GENC: Meni direktno nikoli.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ampak to vse pomeni, da vam je potem vaš poveljnik rekel ali gospod Strehar ali pa gospod Miloševć.

PAVEL GENC: Ne, samo Strehar, Milošević ne. Meni ne.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Se pravi samo gospod Strehar vam je potem rekel, tod je prišlo in vam je on rekel potem kam naj napišete, kam se bo to orožje pripeljalo.

PAVEL GENC: Nekam se bo pripeljalo, ker to nas ni, nam je vseeno bilo. Če je nam ukazano predati toliko in toliko. Mi smo potem morali nekoga napisati, da je prevzel, s tem da smo zmeraj gor imeli napisano ime, priimek pa mogoče še številko registrsko vozila in pa še kakšne druge podatke.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ampak gospod Strehar vam je potem rekel, da pišite v reverz, kam bo to orožje šlo, ker ste, vi ste izpolnjevali reverze.

PAVEL GENC: Tisti, ki je izdal. Nisem samo jaz izpolnjeval reverze. Tisti, ki je izdal takrat, tisti je napisal reverz. Tisti je tudi moj, meni se zdi. Ta je moj, ko ga držite sedaj, pa tisti je tudi. To je moja pisava.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: To se pravi vi ste tukajle pogledjte napisali seznam, ki jih je sprejel republiški štab za teritorialno obrambo. Ali je takle? (Da.) Kdo vam je naročil, da to vnesete? Ker to vi niste sami napisali.

PAVEL GENC: Ne spomnim se sedaj točno kateri mi je rekel ampak bilo je rečeno, da moramo ... to napisati.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ampak to je potem bil gospod, tukaj so dali gor. Vzeli so in šlo je na Hrvaško. Tako da komando ste direktno od gospoda Streharja potem dobili, tako da bom potem vedel povedati. In to kar je on naročil, ste vi potem vnesli tu notri, prekontrolirali, izdali to in potem to

izpolnili. Ali je bil kdo pooblaščen za oddajo orožja? Katere osebe?

PAVEL GENC: Pri nas?

173

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ja. Orožje se je izvzemalo oziroma izdajalo potem in je šlo naprej. Ali je bil kdo za to pooblaščen?

PAVEL GENC: Ukazalo se je pojdi in daj toliko in toliko. Napiši papirje.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Niste pa nikoli dobili kakšnega potrdila, da ste za to...? (Ne.) Vam je mogoče znano, ker vidim da ste vi zelo vestno vodili te reči in je dosti pomagalo, da se ta situacija lahko razjasni, koliko orožja po vaši municiji in opreme je bilo dano Hrvatom in kdo je prevažal na Hrvaško?

PAVEL GENC: Ne, ker napisal sem tako povsod skoraj gor, kdo je prevzemal. Sedaj da bi pa šel kdaj računam skupaj to, takrat ko prvo ni bilo časa, to smo vse ponoči delali, sem gor bil noči, koliko noči neprespanih na tem istem, Osankarci gor na Pohorju, ne pa da bi potem si računal, koliko je tega šlo. Ker kako smo to napisali, papirje sem predal, računalniško se je tudi moralo potem stornirati oziroma zmanjšati tista količina, da smo vedeli koliko imamo točno kje, na kateri lokaciji, tako da nisem nikoli ... koliko bi to bilo.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ampak vi ste gotovo bili prisotni, tudi po reverzih se vidi, ko se je orožje oddajalo Hrvatom, piše gor, so različni, saj vas bom kasneje tudi vprašal, sprejemali, ste bili pooblašчени ali s strani zbora narodne garde ali pa s strani občin.

PAVEL GENC: Ja, s tem da pogledajte. Nam je tako bilo javljeno. Prišel bo ta in ta ali nekaj. To kar smo mi včasih od posameznikov dobili, ta ... ali kako so kateri pač imeli, to nam je samo bil pripomoček, da smo mi spoznali, da je res to ta človek. Ker če imam jaz samo javljeno in jaz ne poznam. Če bo npr. ne vem kdo javil, gospod Moge bo prišel k tebi, k meni bo pa prišel gospod Jerovšek pa bom jaz na koncu dal gospodu Jerovšku vse skupaj namesto gospodu Mogeju. To smo nekaj dokaže...

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Bi lahko jaz vodil sejo. Gospod Jerovšek boste dobili besedo in boste potem. Saj bom jaz kmalu končal.

PAVEL GENC: Zaradi tega smo mi ta potrdila oziroma.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ampak gospod stotnik po vaši oceni, pogledajte mi imamo več teh računov tule. Ena velika pošiljka na Hrvaško je bila oddana takrat, ko je tistih 16 vlačilcev prišlo.

174

PAVEL GENC: To je nekje na začetku bilo.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Na začetku. Ali so kasneje še tudi bile katere pošiljke, ki so potovale na Hrvaško razen te? So bile. Lahko poveste to.

PAVEL GENC: Ja.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: So bile.

PAVEL GENC: Jaz vsaj predvidevam, da so šle na Hrvaško. Od nas so šle, sedaj pa.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Pa kolikor je tega približno bilo. Ena, dva, deset ali manj?

PAVEL GENC: Ne, to se pa ne spomnim. Sedaj če jih je bilo. Za vse smo napisali reverze, tako da za vse morajo biti papirji. Čisto vsako pošiljko. Niti eno nismo dali brez reverza, sedaj pa.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Pa še to gospod Stotnik bi vas povprašal. Potem ko ste rekli, da je bila ta reč urejena se na podlagi tega, kar ste vi izpolnjevali od reverzov pa do vseh ostalih materialov, da na podlagi te dokumentacije, ki je kasneje potem nastala sestavili poročilo o tem, koliko količinsko orožja se je iz Ložnice potem odpeljalo in kam.

PAVEL GENC: To nihče ni zahteval.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Se da sestaviti iz tistega kar je bilo.

PAVEL GENC: Iz teh papirjev. Seveda se da.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Bi nam lahko gospod stotnik vi povedali potem, ko se niste več s tem ukvarjali, kam so šli vsi ti papirji, ti reverzi?

PAVEL GENC: To je, predvidevam, jaz ne vem sedaj točno, ker kakor sem jaz napisal papir, če sem ga jaz izdajal, jaz sem predal na poveljstvo. Poveljstvo je takoj faksiralo v Maribor na PŠTO. Obvezno se je to takoj faksiralo ali se je pa poslala fotokopija gor. Tako da smo mi s tem dokazali, da smo tisto realizirali kar so nam ukazali.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: To se pravi da ni bil samo en komad ampak je vsak tak dokument, ki ste ga vi imeli se je na poveljstvo v pokrajinski štab ali ne.

175

JOŽEF JEROVŠEK: Če dovoliš predsednik bi mu jaz vprašanje postavil.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Saj bom takoj. Nimam dolgo več. Prosim, v pokrajinski štab... Komu ste pa v pokrajinski štab to pošiljali?

PAVEL GENC: Na faks njihov.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Na faks. Ampak na koga je pa naslovljeno bilo. Samo pokrajinski štab, ni bilo nobene osebe tam navedene? (Ne.)

PAVEL GENC: Takoj smo ponavadi poklicali potem ali Bukovca ali Lipiča, da sedaj pošljemo faks in smo poslali. Ali pa po kurirju.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Poglejte gospod Genc jaz bi vas samo tole še povprašal. Za tisto imamo dokaj, torej nekaj materialov, za tistih 16 kamionov in pa 3-eh osebnih vozil, ki so bili. Kasneje so vam iz zbora narodne garde dali še dodatno, da je manjkalo, tukaj pač piše 8.800 upaljačev za PMR pa 32 - upaljač za rakete 128, da takrat ni bilo izdobljeno in ste še naknadno potem pač izdali to Hrvatom. Ampak potem gre pa za to, da je, če se kaj spomnite gospod Vičar Stane 12.9.1991 s Hrvaško 100 komadov min 120 milimetrov. Vam je ta primer kaj znan?

PAVEL GENC: To bi moralo biti nekje napisano.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ni proceduralno, to je zaslišanje.

JOŽEF JEROVŠEK: Moram ugovarjati na vaše vodenje.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Boste potem, ko bom jaz končal. Mislim ali sem jaz tu predsednik, ali lahko jaz tu svoje vprašam. Mislim jaz bom dokončal in bom...

(Menjava strani kasete.)

(Nadaljevanje-Moge) ...besede.

JOŽEF JEROVŠEK: ... tega je postopek zelo odvisen, če mi dovolite. Namreč jaz vas moram opozoriti, da po mojem mnenju vi pričo preveč ... sprašujete, kar po ZKP-ju ni dovoljeno. Vi mu v usta polagate besede in da s tem pričo spravljate v

neprijeten položaj. On nima tu pravnega zastopnika in vi mu skušate kar v usta polagati besede. Dajte spoštujete ... tako kot je v zakonu o preiskovalni komisiji določena. Ne pa, tu imate že neke odgovore napisane, da bi moral on dobesedno...

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kje imam odgovor napisan?

JOŽEF JEROVŠEK: Vidim da ga spravljate v neprijeten položaj.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Vem ampak to ni bila nobena procedura. Prvo me učite kaj naj delam. To je v redu. Vzamem vaš stvari na znanje in bi vas lepo poprosil, če je procedura, potem na koncu nekaj predlagate, ne vem kaj ste videli, da imam jaz tukaj kakšno vprašanje. Niti enega vprašanja ni bilo napisanega. Pa če jih imam napisane je to moja osebna reč.

Poglejte tole, to je bilo tistih.

PAVEL GENC: To je ... potem užigalnikov.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ni v redu.

PAVEL GENC: Ker to so bile mine in potem so naknadno prišli potem ti užigalniki, ker ni dobil užigalnikov.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: To se pravi da poleg tistih 16-ih vlačilcev je bilo pa potem še več...

Jaz bi imel spoštovali gospod stotnik vse kar je in torej odpiram razpravo v tej smeri, da bodo lahko še tudi vsi člani komisije postavili vprašanja. Želi kdo postaviti kakšno vprašanje? Gospod Jerovšek izvolite in priključite se.

JOŽEF JEROVŠEK: Gospod Genc, tole bi vas želel vprašati. Vidim, da ste zelo vestno delali svoje delo, kot še mnogi drugi saj v tisti lokaciji in ... (Nerazumljivo.) ... Vi ste tu omenil, da so nekatere lokacije, kaj bi še, katere lokacije bi še na tem ... se vam zdi, da še kaj fali.

PAVEL GENC: Saj jaz sem tako na hitro to pogledal. Ne vem, če lahko. Vse je tu notri razširjeno. Ni treba, tako je narisano, da...

JOŽEF JEROVŠEK: Vi ste rekel, ker tega orožja municije in streliva so razselili. Ne razselili po Pohorju, to je poznano ampak tudi precej je šlo na druge, direktno v celoto. Je tisto orožje, potem ni več prišlo nazaj.

PAVEL GENC: Ne, tisto je vse prišlo nazaj.

JOŽEF JEROVŠEK: Tudi kar je šlo v direktno enoto.

PAVEL GENC: Ja, ja. Zato ker je ... potem vse skupaj to popisala, ker je vse bilo popisano in tisto od enot smo ... tako ali tako ene meni se zdi dvakrat ali trikrat konktrolirali stanje koliko je in smo na drugo lokacijo. Tisto ni šlo v Ložnico nazaj. Tisto je šlo gor, saj poznate dobro, na Brinje, tisto je pa na Brinje spet šlo od enot... Potem pozneje smo za Brinje vse na Ložnico, samo prvo smo pa na Brinju vse zbrali.

JOŽEF JEROVŠEK: No povratno orožje ste na Brinju zbirali, strelivo pač, strelivo ja. Pa ne veste, mislim je bilo tam pri tistem popisu med ... kakšen manjkalo tule?

PAVEL GENC: Ne da bi vedel.

JOŽEF JEROVŠEK: Ta popis, inventura ... (Nerazumljivo.) ... to kdo je bil še iz ... štaba tam prisoten, če se spomnite?

PAVEL GENC: Vem da je nekdo moral biti od štaba obvezno poleg in nekdo od prestopnikov.

JOŽEF JEROVŠEK: Prej ste omenil, da so se pač s temi, ko ste dobili od republiškega pokrajinskega štaba ... izkazalo, da je pač dotična oseba, ki ima pravico naložiti. Ste tisti večkrat v ... (Nerazumljivo.) ...

Poglejte potem v mesecu septembru se je na Bistriškem območju ... (Nerazumljivo.) ... šverc, tak majhen šverc z orožjem. Poznate to?

PAVEL GENC: Nekaj sem slišal ja.

JOŽEF JEROVŠEK: ... (Nerazumljivo.) ... Imate občutek, da so se eni vključili pred to ...

PAVEL GENC: Lahko samo nekaj, zelo tiho govorite, jaz pa slabo slišim, zato se opravičujem.

JOŽEF JEROVŠEK: Če imate občutek, mislim ne občutek, te zadeve da so se čisto taki nepooblaščen, jaz sem se tam slišal, ki so se tudi predstavljali celo ker je bilo zelo težko, da mora neka pooblastila, neke pravice oziroma neke verze, so bili taki primeri tudi.

PAVEL GENC: Sem tudi slišal, ... oziroma ne na ... tam na Loži.

JOŽEF JEROVŠEK: Kako dolgo so pa bile te straže postavljene?

PAVEL GENC: Dokler je bilo strelivo gor.

JOŽEF JEROVŠEK: Vsepovsod.

PAVEL GENC: Za tisto na teh lokacijah govorim. Drugo je tisto pri domačinih kar je bilo. Tisto se je pa kakor zaupnim ljudem dalo. Nisem mogel dati vsakemu, ampak tistemu, ki se je lahko verjelo, tistemu se je dalo. Komur se pa ni verjelo, tistemu...

JOŽEF JEROVŠEK: Ta pa ni ...

PAVEL GENC: Tistim, ki se je verjelo?

JOŽEF JEROVŠEK: Da.

PAVEL GENC: Dokler je enota bila tam, na tistem širšem območju se je, ona je tako ali tako varovala, pa prvenstveno je pa domačin tako ali tako varoval ali je imel zaklenjeno pa je bil tam non stop skoraj prisoten, tako da ni se moralo dati takim ljudem, katerim se ni zaupalo.

JOŽEF JEROVŠEK: Pa ste slišali kdaj, da je bilo tudi s takih lokacij nenormativno kaj ukradli dobesedno, da so odnesli iz teh, ki so poznali skladišča, potem pa ga ... nevarovana več ampak tisti lastnik seveda ni mogel tega...

PAVEL GENC: To pa nisem slišal.

JOŽEF JEROVŠEK: Pa niste slišal. Ste slišali kdaj, da je mislim da je bilo v mesecu, mislim da konec septembra ali pa v septembru, da so kriminalisti iz Maribora take slučaje neopravičene trgovine, ko so se posamezniki vključili v to trgovino, kot da so predstavniki nekih uradnih organov in so ... raziskovali in da so tudi nekatere ljudi ... zaslišali.

PAVEL GENC: To se je po Bistrici govorilo, sedaj če se je pa to dogajalo, če so oni prihajali ali niso, sedaj ne vem.

JOŽEF JEROVŠEK: Ne veste, kakšni posamezniki so se v to trgovino vključili? To pa ne veste?

PAVEL GENC: Saj pravim, to je tista govorica. Takrat sem jaz skoraj cele noči delal notri, pa vse skupaj.

JOŽEF JEROVŠEK: To je bilo mimo vas.

PAVEL GENC: To mi je žena večkrat kaj rekla, žena prej rekla kaj kot pa.

JOŽEF JEROVŠEK: To se je čisto mimo vas, mimo uradnih struktur, vojske se je to dogajalo.

PAVEL GENC: Če se je, ne morem jaz reči, nisem bil poleg.

179

JOŽEF JEROVŠEK: ... (Medsebojni pogovor.) ... To se pravi da vas je žena opozorila na te primere.

PAVEL GENC: Opozorila ni.

JOŽEF JEROVŠEK: Pač informirala, da se to govoril. In verjetno je bilo ženo tudi kaj strah, da se to bo vam to kaj očitalo, da ste nekaj nepravilno delali?

PAVEL GENC: Ne, zato ker sem pošteno delal.

JOŽEF JEROVŠEK: Ne, ne. Jaz verjamem.

PAVEL GENC: Zakaj bi jo potem strah bilo. Bolj strah jo je bilo, da sem bil cele noči zunaj in po Pohorju in da nisem bil doma. To jo je bilo prej strah, kot pa kaj drugega.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Še kdo? Štefan? Gospod stotnik Pavel Genc, mi se vam zahvaljujemo, da ste si utrgali čas in ste prišli komisiji povedati.

PAVEL GENC: Hvala lepa. Na svidenje.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala vam. Srečno. Na svidenje.

Dober dan. Izvolite se uvesti. Gospod stotnik, na našo komisijo ste povabljeni kot priča in boste zaslišani kot priča. Kot priča ste pa dolžni govoriti resnico in ničesar zamolčati. Kriva izpoved je kazniva po kazenskem zakonu z zaporom do dveh let, niste pa dolžni odgovarjati na posamezna vprašanja, če je verjetno, da bi s tem sebe ali svojega bližnjega sorodnika spravili v hudo sramoto, znatno materialno škodo ali pa kazenski pregon. Vaše ime in priimek lepo prosim.

JOŽEF ŽIST: Jože Žist.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Poklic.

JOŽE ŽIST: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Prebivališče.

JOŽE ŽIST: [REDACTED], [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Rojstni kraj.

JOŽE ŽIST: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Pa starost.

JOŽE ŽIST: [REDACTED]

180

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Če ste, toliko da vam predstavnik ... naše komisije, gospod Klinc za Ljudsko stranko, gospoda Jerovška poznate, ste ga že prej videl. Gospod Žnidaršič iz DeSUS-a. Midva sva se pa tu dobila. Najprej vam bom jaz postavil nekaj vprašanj, potem vam bodo pa kolegi dodatno.

JOŽEF JEROVŠEK?: Samo za korekturo gospod predsednik.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Prosim.

JOŽEF JEROVŠEK?: Midva sva se prej v pisarni gor pri vas spoznala ... pogovarjala.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala lepa. Bi šli kar na prvo vprašanje. Ali nam lahko poveste vse, kar veste o trgovini z orožjem, predvsem pa o tem, koliko orožja streliva, minsko eksplozivnih sredstev in opreme je bilo v skladišču JLA v zgornji Ložnici in kam ter komu je bilo vse to oddano ali prodano. Če je vprašanje odveč vas bom potem po delih tudi povprašal. Na splošno.

JOŽE ŽIST: No, namreč moramo izhajati, da pač takrat je bil čas vojne in mi smo na ... poveljstva pač morali Ložnico razseliti in takrat ko pač smo začeli razseljevati skladišče Ložnica, tisti dan smo pač poklicali vse naše vojne enote teritorialne obrambe, da si pač pridejo iskati določene rezerve, ker pač druge reči ni bilo, kaj bi rekel ena ... No in to je bilo meni se zdi, sedaj pač z datumi 2.7., ko smo dobili Ložnico in takrat so pač naše vojne enote območja oziroma območnega štaba in pa vse sosednje enote, to pomeni vseh sosednjih štabov in širom po Sloveniji policija itn., vse so tisto noč prišle po strelivo za svoje potrebe, lastne potrebe.

To strelivo smo tudi potem ... (Nerazumljivo.) ... prva pošiljka je tudi odšla, en šlepar je odšel proti ... za tanke, tisti večer že.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kam? Luku?

JOŽE ŽIST: Mislim da je Arena to, tam dol pač ... (Nerazumljivo.) in to pomeni policija se je, ostalo smo pa pripeljali v deponije na Pohorju, to pomeni da so pač bile te deponije prvotno zastražene, to je to in smo pač to v ne vem kolikih, mogoče petih, šestih, ne vem sedaj na ..., to pač preselili na Pohorje. Ko je to strelivo bilo na Pohorju smo formirali komisijo na podlagi ukaza in popisali to strelivo. Strelivo smo ustrezno pokrili, zaščitili, celo smo delali te

strelovode itn., da pač ne bi prišlo zaradi neviht do udara, strele. 181

Nakar je pač potem prišel ukaz in potem smo to strelivo pač na ukaz nadrejenega poveljstva pač mogli na podlagi ukaza predati, kaj so nam pač oni takrat ukazali. Mi smo vse kar smo delali, smo delali na podlagi ukaza nadrejenega poveljstva in v našem območnem poveljstvu oziroma takrat štabu, upam trdit in upam zagovarjati to, niti en metek ni šel ... ampak se gre o nekem ... (Nerazumljivo.) ... Tako da o tem kaj več vam jaz ne morem reči, jaz sem samo to izvrševal ukaze mojega poveljnika in sem imel skrb, da to logistično podporo, ker sem bil pomočnik, takrat sem se imenoval pomočnik zaledja. Jaz, sedaj je pomočnik za logistiko in takrat jaz sem imel svojega oziroma svoje ljudi, to pomeni člane rezervne sestave in člane sestave, ki so bili tudi poklicani v to komisijo in so popisali in potem smo tudi te količine streliva nalagali. Izdelali materialne dokumente, to pomeni reverze in potem na podlagi teh reverzov potem tudi te reverze poslali nadrejenemu potem.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Mi lahko poveste kako je bilo organizirano, saj nekoliko ste že odgovorili delo v skladišču, potem ko je bil že izvzem narejen in potem ko se je to orožje potem vračalo.

JOŽE ŽIST: No to pomeni mi smo prvo noč, ko smo pač mi zavzeli skladišče pač čim prej to dati našim enotam in čim prej razseliti, kolikor se da streliva, ker pač tudi prva noč je bila, da bo pač letalski napad, ... in takrat smo kolikor se je dalo dobili ukaz, čisto po domače rečeno, treba je nalagati čim več, da se čim več sprazni. Takrat nihče ni pomislil, pa tudi nismo, da bi lahko na bilo kaj drugega. Meni se je samo šlo, da smo to čim prej ven spravili, da so ljudje imeli hrano, da smo to navadno skladiščili, da smo zavarovali ta naša skladišča po Pohorju s prvotno z lovci, potem pa tudi z našimi enotami, kjer pač več del naših enot je tudi takrat pomagalo to razseljevati in nalagati. Tako da tudi z lastnimi tovarnjaki, ki pač jih je enota takrat imela iz popisa.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ampak če sem vas prav razumel, potem, ko se je to dogodilo in potem čez nekaj časa se pa je potem zopet to orožje preneslo nazaj in se je tudi hkrati popisalo. Ali je tako?

JOŽE ŽIST: Ne. To orožje je bilo na Pohorju skladiščeno, to pomeni na prostem in takrat se je formirala komisija za popis tega orožja in mi smo to vso oziroma orožje še enkrat vas moram popraviti, to je bilo samo strelivo, ni bilo orožja. To je bilo strelivo in minska eksplozivna sredstva. Ni bilo nobenega orožja, ker pač nekako se potem včasih vzame orožje in strelivo. To strelivo je bilo na Pohorju in takrat je bila

formirana komisija za popis in mi smo vse te deponije, ki jih je bilo pač meni se zdi celo šest smo to popisali in to vnesli v računalnik, namreč pač en rezervist, ki je bil v tej komisiji je ... z dobavo na računalnik ... računalniško potem tudi na računalnik to vnesli. 182

Ti popisi so bili posredovani nadrejenemu poveljstvu, mislim da so celo prišli takrat iz republiškega štaba, ne vem kdo in tudi takrat so dobili menda celo disketo oziroma ta popis teh sredstev. Istočasno, ko se je delal popis na Pohorju, to pomeni tega streliva je prišlo na Pohorju smo, je poveljnik dal ukaz, da se popiše vso strelivo, ki je bilo v bojnih enotah, ker pač določene količine streliva so pač prvo noč prišle enote naše in so pač imele v svojih tajnih skladiščih, kjer pač je to bilo zaupno, da so potem se lahko s temi v rajonih razmestitve dogovorili pri zaupnih ljudeh in so potem tudi tam to strelivo odstranili, mislim ... gospod Jerovšek pri vas nekaj.

In tako smo potem oboje, eno in drugo popisali in potem tudi naprej posredovali, tako da jaz tega, to strelivo je ostalo, sedaj točno vam ne bi mogel reči, v glavnem nekje v jeseni na Pohorju, s tem da se je pač takrat, kolikor pač je bilo namenjeno za Republiko Hrvaško je potem tudi se takrat tam naložilo.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala lepa za ta odgovor. Sedaj bi vas pa naslednje še poskušal povprašati. Vam je kdo dal navodila, kako ravnati pri oddaji orožja, to kar ste namenili pač to našo komisijo pač najbolj zanima. Del orožja se je dal potem Hrvaški oziroma so prišli z določenimi prevoznimi sredstvi, naložili in potem odpeljali. Kako je ta reč potekala?

JOŽE ŽIST: Ta, mi smo vse dejansko delali na podlagi ukaza in naša naloga je bila to naložiti, to pomeni če je pa ... rekel ... potem si pač, smo naložili, zato izdelati materialne dokumente, to pomeni revers, opisati registrsko številko avtomobila, osebno izkaznico, potem in pooblastila, ki so jih pač ti ljudje takrat imeli. In ko smo to opravili je pač naš takrat poveljujoči pač na znak nadrejenega poveljstva pač rekel, sedaj je pa to urejeno. Ker niti eden, ker pač naš pri tem nalaganju, so bili navzoči naši organi varnosti in ... to je bilo vse tako kot pač mora biti.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Se pravi da je bilo to organizirano.

JOŽE ŽIST: To je bilo organizirano. Niti en naboj ni šel iz Ložnice razen v tisti prvi noči, to pa veste kakšno, to je bilo vojno stanje, da pač je možno, da in tudi mogoče lahko rečemo, da takrat ko je bila varovanje gor na Pogorju, da je možno, da bi kdo vzel kakšen metek oziroma celo pač smo imeli

primere, ko so si rezervisti pač delali zaloge kakšno bombo, kaj takega, ker pač mi takrat tega nismo imeli, ni se pa vedelo kako dolgo bo to trajalo in nekako so si priskrbeli, če bi se slučajno še kaj zgodilo, da pač imajo, ker pač to je možno, da je kateri pač s kakšno pehotno strelivo vzel tam iz tistega zaboja. 183

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Tule gospod stotnik to pomeni, da na podlagi obstoječe dokumentacije, ki je bila in ki ste delali je možno sestaviti poročilo o prometu z orožjem v Ložnici, se pravi koliko količinsko je bilo ... in komu.

JOŽE ŽIST: Tako.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Potem bi vas pa še tole rad povprašal. Na teh reverzih je dostikrat bilo napisano sledeče. Ne vem, količinsko je bilo orožje predano zboru narodne garde ali pa pooblaščenecem za katere ste vi dobili potrdilo, na reverze se je pa napisalo, da je to stvar prevzel ali pokrajinski štab teritorialne ali pa republiški štab teritorialne obrambe.

JOŽE ŽIST: No kar je bilo direktno recimo poslano na Ložnico oziroma nam, da so prišli tisti, to je bil mislim da tisti prvi konvoj, ostalo, mislim pri vsakem nalaganju je bil prisoten predstavnik pokrajine, to pomeni ali z logistiko ali je bil to ... (Nerazumljivo.) ... in takrat pač smo pisali ta reverz na tistega kar je on rekel. Recimo ker pač jaz sem moral zaupati mojemu poveljniku in pa poveljniku pokrajine, ker če bi bil jaz in bi jim takrat rekel jaz ne bom tega naredil... No tako. Jaz pač sem moral takrat tisto narediti, kar je bilo meni ukazano.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Bi lahko na podlagi tega, kar ste vi oddali govorili, da je bilo več transportov orožja namenjeno na Hrvaško ali je bil samo eden?

JOŽE ŽIST: No, jaz sedaj, ker pravim to je 8 let in dogodki so se rahlo zameglili, ker pač nikoli jaz nisem mislil, da bom moral kdaj še o teh dogodkih se pogovarjati ampak nimam kaj skrivati. Mislim da je šlo za več teh transportov, da je šlo za več teh transportov. Sedaj koliko pa to, vam pa ne bi moral, to mislim, to lahko samo predvidevam ampak mislim da tisto kar jaz točno ne vem, tudi ne morem potrditi, da bi rekel da je to.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ampak gospoda stotnik, na podlagi te dokumentacije, ki je pa...

JOŽE ŽIST: Se lahko, je razvidno, koliko je bilo tega in pač potem katerim enotam je to šlo.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Toliko imam jaz vprašanj. Hvala lepa. Sedaj pa kolegi. Jože? (Bom ja.) Gospod Jerovšek.

184

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Sedaj to ste ... (Nerazumljivo.) ... mislim transparentno na to situacijo, ki je pač nastala ... takrat pri odpiranju te Ložnice v vojnih razmerah navedli. Kot je že prejšnja priča, da je bilo to razvoženo na razne lokacije. Pri nekaterih domačinih tudi, kjer ... (Nerazumljivo.) ...

Sedaj v tistem obdobju konec septembra se je v Bistrici govorilo, da so se nekateri iznajdljivi izredno znašli in so začeli na lastno pest trgovati s strelivom. Ste ... to tudi zaznali te govorice in te informacije?

JOŽE ŽIST: Sedaj kot sem že prej omenil. Vojne enote so imele torej ... tajna skladišča pri raznih pač, vsaj za mene ... nekako preverjenih zaupnih ljudi. V rajovne razmestitve, ko smo pač mi vojne enote razpustili, potem smo tudi mi to teh 35 tajnih skladišč ... (Nerazumljivo.) ... smo potem tudi to pomeni popisano je bilo in potem smo mi tudi to potem spravili v skladišče Brinje. Tako da kaj, recimo sedaj, recimo jaz takrat v 1991, jaz takrat nikakor nisem obračal paženj, da bi se lahko kaj oddtujilo zaradi tega ker pač nekako vse je bilo fizično in pa tudi s strani posrednega zavarovanja, tako da ne vem, o nekih odtujitvah, možno za kakšen zaboj dva. Ne vem. Težko bi jaz o tem komentiral, ker pač nekako jaz še vedno pravim, da smo to imeli pri zaupnih ljudeh. In če bi to ne bi bilo tako bi potem, možno pa je, da je kateri posameznik, to pa lahko samo predvidevam, ne morem pa reči, da bi se lahko bil okoristil s kakšnim zabojem, dvema ali pa ne vem. To je težko. Recimo to bi rekel, samo predvidevam.

JOŽEF JEROVŠEK: Pa ste imel, mislim se je v službi, če tako rečem, to se pravi kdaj govorilo ali pa izvedelo za kakšen primer, ko se je skušal kdo s ponarejenimi dokumenti se pravi s predstavljanjem za pooblaščen osebo in tisto in češ pa so me ne vem kateri organ vojaški in tisto, je prišlo do takih slučajev ali ste slišali za njih?

JOŽE ŽIST: O takih slučajih ne, ker pač vedno nam je nadrejeno poveljstvo, to pomeni na podlagi ukaza reklo ob tej uri, takrat je pač treba naložiti to in to in to za potrebe to in to pa to. To pomeni ali za to enoto ali za to enoto. Tako da jaz to mislim, da to ni bilo.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod Žnidaršič.

FRANC ŽNIDARŠIČ: Torej glede na vse povedano mislim da je v resnici lahko prišlo do eventualne odtujitve kakšnega kosa streliva ali minsko eksplozivnih sredstev samo v tistem času,

ko se je to dislociralo iz Ložnice in v tistem času, ko je šlo to strelivo enotam pa do ukaza, da enote popišejo to. Takrat je eventualno lahko kakšen patron zamolčal pri popisu, dobil več, kot se je kasneje izkazalo. Se pravi da ta iz skladišča v tistem času odkar ste, torej ven je šlo vse popisano, razen prvo noč. Tiste prve dneve, prvo noč nič, takrat, no se pravi razlika v kasnejšem stanju bi lahko pravzaprav izvirala samo iz tistega prvega trenutka vojnega stanja, ko je bila časovna stiska velika in je bilo tveganje, da kaj zmanjka kasneje manjše od tega, da bi se stvar ne naredila, kot je bilo ukazano če prav razumem. Se pravi kasneje ni bilo nekega šverca v tem smislu, da bi iz skladišča šlo brez potrdil, brez reverzov, na neznane lokacije, brez ukazov od zgoraj, se pravi nihče ni prišel nenapovedan. Če sem prav razumel. Lepa hvala. To je vse kar sem želel.

JOŽE ŽIST: Ne, ne. No ker recimo, kot ste prej omenil absolutno smo mi mogli poveljstvo takrat štaba smo morali zaupati poveljnikom vojnih enot.

FRANC ŽNIDARŠIČ: In ste jim strelivo dali tako kot je bilo rečeno.

JOŽE ŽIST: Mi smo jim dali, oni so imeli to nalogo, da to strelivo popišejo in glede na to, da so bili pripravljeni priti na mobilizacijo oziroma orožje in pač zapostaviti se v bran, potem mislim da tu ne moremo reči o nezaupanju takrat. Človek si pač zaupa takrat njemu marsikaj, tudi svoje življenje, tako da tu, mislim to so le, danes so drugačni časi kot so bili takrat in takrat pač, saj pravim.

FRANC ŽNIDARŠIČ: Hvala lepa. To je bilo vse kar sem hotel razčistiti.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod stotnik, še gospod Štefan Klinc. Priključi se.

ŠTEFAN KLINC: No jaz pa, če se pač ve neko ... (Nerazumljivo.) ... mene pa zanima gospod Jerovšek, če bil lahko izvedel ali so vam pripeljali in so predali ... podpisati veliko ... (Nerazumljivo.) ... in ko so opeljali ali je bila tu možnost, da se je lahko odtujilo brez da bi vi vedeli. Sedaj ne vem ali ste vi pripeljali kaj vem. Kmetje pa so mu predali in je moral on to prevzeti, podpisati ali ste kar tako predali in odpeljali, da je potem pa lahko ta človek zadržal ali oddtujil, brez da bi vi vedeli. To me zanima ali je bila ta možnost?

JOŽE ŽIST: Jaz mislim da gospod Jerovšek tega dokumenta ni dobil v podpis ampak to je bil poveljnik, ki sedaj ne vem kateri poveljnik je bil pri vas, ki se je direktno pogovarjal

s človekom. Nekako mi smo pač, sem vam že tako poprej povedal, da so pač biti to naključni zbrani ljudje, zaupni ljudje v tem rajonu razmestitve in mi smo to strelivo, ki smo ga uskladiščili kot poveljniki, če govorim ko poveljnik enote je to podpisal in potem je to seveda bilo uskladiščeno tam pod ključem. V kolikor je, nekod je bilo pač to, kjer ni bilo možno da je bilo to pod ključem je bilo tudi v tistih trenutkih ki je pač bilo je bilo fizično zavarovano. Prej sem že pa rekel. Ali neposredno ali pa posredno. Tako da pomeni, če je to, potem ko smo pa mi popis naredili in ko smo mi to nazaj vozili, mi smo vse kontrolirali in ni bilo razlik. Tako da o tem ne bi mogel govoriti, da bi nekje bilo odtujeno. Mislim da pa da je nekdo, nihče ni mogel da bi bil zamolčal od teh poveljnikov, pač da bi rekel da bi ga zamolčal, da ni popisal ... poveljnik vojne enote takrat in razpolagat z življenji, ki mu jih je pač nekdo zaupal.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod stotnik to je bilo vse, mi se vam zahvaljujemo, da ste si vzeli čas, prišli k nam. Na svidenje.

Dober dan želim. Izvolite gospod... Naša komisija če vam dovolite mi, predstavim člane, gospod Žnidaršič je iz DeSUS-a, midva sva se spoznala Rudi, jaz sem predsednik te komisije. Zraven mene gospod Jože Jerovšek in pa gospod Štefan Klinc.

Najprej vam moram uradno tole prebrati. Zaslišani boste kot priča, kot priča ste dolžni govoriti resnico in ničesar zamolčati. Kriva izpoved je kazniva po kazenskem zakonu z zaporom do dveh let. Niste pa dolžni odgovoriti na posamezna vprašanja, če je verjetno, da boste s tem sebe ali svojega bližnjega sorodnika spravili v hudo sramoto, znatno materialno škodo ali pa kazenski pregon. Vaše ime in priimek lepo prosim.

MARIJAN STREHAR: Marijan Strehar.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Poklic.

MARIJAN STREHAR: [REDACTED], pardon, [REDACTED].
[REDACTED]. Drugače pa [REDACTED].

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Prebivališče.

MARIJAN STREHAR: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Rojstni kraj.

MARIJAN STREHAR: [REDACTED] [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Starost.

MARIJAN STREHAR: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Na začetku bi vas poprosil, ker bom poskušal vsaj eno temeljno vprašanje vse ... lahko mi pač prosto poveste kasneje vas bom moral bolj dodatna vprašanja dati tudi iz tega področja, kar veste o trgovini z orožjem, predvsem pa o tem, koliko orožja, municije ... eksplozivnih sredstev in opreme je bilo v skladišču v zgornji Ložnici in kam ter komu je bilo vse to oddano ali prodano in na kakšen način. Če ne gre, saj vas bom potem tako ali tako detajlno poskušal povprašati.

187

MARIJAN STREHAR: Prvo trgovina z orožjem ali kaj je bilo v Ložnici?

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Najboljše bi bilo najprej kar je bilo v Ložnici, potem pa trgovina.

MARIJAN STREHAR: No ene grobe ocene kaj je notri in koliko je to nevarno za samo Bistrice, če pride do eksplozije itd. smo delali že v času manevrske strukture narodne zaščite v letu 1990 in smo tudi takrat že nekako tudi za strokovnjake, teritorialce, ki so bili razporejeni v teritorialno obrambo pač skušali odkriti koliko bi to bilo nevarno, se pravi če pride do eksplozije. Točnih podatkov nismo imeli.

Ko pa smo 2. julija Ložnico zavzeli je bilo pa takole. Evidenca, ki jo je imela JLA, kolikor je meni poznano v skladišču je samo skladiščna evidenca, ki je na zabojih oziroma tistih tako imenovanih štokih in to se je takrat porazgubilo oziroma šlo z zaboji ven s kamioni tistih sedmih. Verjetno je JLA na višjem nivoju, verjetno na nivoju vojskovališča imela te točne podatke za vse enote, kaj je tam notri bilo. Namreč tako skladišče je namenjeno za neposredno za tiste enote tem v bližini. Potem so rezerve za višje enote vse do korpusa in višje celo do vojskovališča. In taki podatki če so bili so bili v Zagrebu.

Sedaj kaj je bilo notri. Mislim da bo to, vsaj z mojega stališča, kot jaz to poznam zelo, zelo težko natančno ugotoviti. To pa iz tega razloga, 2. julija zvečer, ko smo to skladišče zavzeli, bila je za nas vojna, bilo je pomanjkanje streliva. Poveljnik Milošević je ob 14.00 popoldan ukazal, da je treba Ložnico za vsako ceno zavzeti. No, na mojo prošnjo in predlog mi je potem dovolil, da nekje zvečer do 21.00 ure mora biti vsaj kamion proti oklepne orožja v Vidmu ob Ščavnici. Tam kjer niso imeli drugega več kot puške. Se pravi morali smo na silo notri ampak vseeno sem imel malo časa. No in popoldan, ko je skladišče bilo zavzeto smo najprej z, jasno nam je bilo da ni evidence, da ni štetja, težišče je bilo v tem, da je treba čim prej enotam to dati. In prvo kar je bilo smo en kamion, se spomnim je bil en Dajc 170 s prikolico nabasali ne vem, 2000 komadov teh zol in os in to proti oklepno ročno orožje in to je šlo v Videm ob Ščavnici. Tam je njihov

poveljnik sprejel naprej, zato ne vem koliko se je porabilo, nekaj se je, sigurno dosti, vem potem da se je to, teh zol dosti izstrelilo no in tako smo tudi naše enote potem popolnili. Takoj smo dali povelje v enote, da pridejo s svojimi vozili. Imeli smo mislim da 15 samostojnih enot po tri do pet vozil, tovornjakov. Je vsaka enota imela in so oni prišli po to strelivo, nujno potrebno, kolikor so pač prvo rabili. Istočasno smo pa že imeli pripravljeno, mislim da je bilo okoli 30 tovornjakov, ki so to dodatno še vozili. Vse smo seveda kotlinirali s poveljnikom Miloševićom in osebno sem poklical, se pravi dogovorov z Miloševićem poveljnika mariborskega štaba Franca Rudolfa. Njemu sem direktno na letališče poslal 76 milimetrov granate, en kamion, tele ... pač vem na pamet, sem si zapomnil. Potem vedel sem, da ima topove 20 in 30 milimetrov proti letalske, to je dobil kamion ali dva...

188

(Menjava strani kasete)

(Nadaljevanje-Strehar) ...policijo, prišli so z raznih postaj policije in si pač vzeli kar je kdo rabil, koliko ne vem in pa vse sosednje štabe oziroma ostale štiri območne štabe v naši sodno štajerski pokrajini takratni in pa vse sosedne bližnje do Celja smo takrat pozvali in smo zjutraj do štirih vozili to brez kontrole, brez štetja v enote, samo v enote, no bil je pa že celo noč prisoten predstavnik pokrajinskega štaba, eden iz logistike Miha Bukovec konkretno in zjutraj ob 4.00 je na njegov ukaz in pa ukaz poveljnika Miloševića smo morali s temi prevozi ukiniti s temi prevozi prekiniti, to pa zaradi tega, ker se je pričakoval letalski napad ali kaj podobnega in če se to vžge lahko pride do eksplozije v gozdu je in potem je to za nas izgubljeno, zato smo tudi celo noč, ne glede na vse kar sem rekel ni bilo vštetja tega vozilo ven.

No, spomnim se, takrat je še bil iz Lendave dva kamiona, malo oddaljeno so prišli, pa smo te prekršili to povelje in smo po 4.00 uri s solznimi očmi so prosili za to in smo še to naložili in to je bilo za prvi dan končano.

Drugi dan zvečer pa pride osebno k meni takratni pomočnik poveljnika pokrajinskega štaba, VII. pokrajinskega štaba teritorialne obrambe, brigadir Ladislav Lipič z ustnim ukazom od poveljnika Miloševića, ta ukaz sem tudi dobil istočasno prek telefona, da je treba Ložnico razseliti. In to stran od ljudi na Pohorje, gozdove, čim bolj stran od naselij in ljudi. No moral sem v par minutah odločiti kam to peljati za take velike količine teh minsko eksplozivnih sredstev in streliva. Nikdar se ni načrtovalo, da se bo disperziralo v kratkem času, pa tudi tako brez, neorganizirano, mimo predpisov s civilnimi vozili, neizpravnimi itd. ampak z ljudmi, ki so pomagali, tudi sosedje tam konec koncev so pomagali to nakladati. No in brigadir Lipič je takrat prinesel ta ukaz, da je treba to

razseliti. Ker sem Pohorje dobro poznal oziroma dobro poznam, sem tam doma, sem na hitro na karto narisal šest lokacij, ki sem računal da so prave. Poklical sem tri lovske družine, ki to pokrivajo, da so mi ponoči, to je vse ponoči bilo, sedem noči potem, da so mi na križiščih stali in usmerjali in pokazali kje se to razloži in pa da so vsaj v prvi fazi to malo varovali. Imeli smo celo probleme, ker se lovci imeli premalo pušk, ker smo jim prej pobrali 100 pušk in smo še eno enoto formirali par dni prej, ker je bilo pomanjkanje orožja. No in tako smo potem vozili drugi dan. Ozko grlo je bilo na Pohorju za razlagati. Dva avtobusa ljudi smo vsake štiri ure gor pošiljali in v Ložnico dva avtobusa vsake štiri ure in pa viličarje iz Impola ampak šlo je počasi, čim prej je bilo treba to izprazniti. Predlagal sem poveljniku Miloševiću, da gredo vozila, ker smo tudi prek Špetransa prosili za vozila, mislim da je bilo okoli 40 šleparjev tistih dolgih vlačilcev brez stranic, gor je bilo pa precej teh raket, ki so še bolj občutljive na te vremenske ... ki je pa za prevoze, tudi če ta raketa pade iz kamiona, lahko se aktivira, ker ima vžigalnik poleg no in sem predlagal, da se to vozi v še druge območne štabe in sem dobil dovoljenje nadrejenega poveljnika, da lahko to naredim. Poklical sem poveljnika Ptujskega območja, postavil Javko pri Kurežu na trgovskem polju in smo proti njim oziroma do tja pošiljali te kamione brez stranic, težke vlačilce predvsem z raketami in pa težkim artilerijskim strelivom. Koliko je tega bilo bi zopet težko rekel na pamet to, govorim, kar sedaj govorim. Jaz ocenjujem, da je bilo tam okoli 300 ton prvo noč v enote poslano, da pa je šlo v Ptuj med 500 in 700 ton. Ampak poudarjam. Jaz lahko to na pamet govorim, ker taka je bila situacija, to je ocena.

No, s tem smo pospešili malo praznenje Ložnice in pa prihajali so tudi praktično iz cele Slovenije so pošiljali enote štabe svoja vozila in so to nalagali in vozili zasede zopet brez štetja in kontrole. Še tole bi omenil. Takrat preden je Lipič prišel ni poznal, ker je bil Mariborčan, situacija v bistvu ... terena ni nič. Dogovorila sva se, da jaz prevzamem odgovornost za, ker je to tudi bilo moje območje in da bom lahko samostojno to vodil, da pa mi bo nadrejeni štab pomagal z vozili z ljudmi, celo župan mi je takrat šel toliko na roko. Imeli smo eno brigado oziroma to brigado, ki je bila v Bistrici, rezerviste poklicane, če bi Ložnico, če bi vojašnico morali zavezeti, bistvo situacije, da bi ti ljudje šli na te topove, ki so bili v vojašnici in ti ljudje so v začetku potem to nakladali, razkladali, potem ko je bilo že vse izčrpano, ljudje utrujeni, potem smo v dobrem sodelovanju z občino, moram reči nove ljudi poklicali, da je to nemoteno teklo in sedmi dan, 9. julija v toku dneva, ne spomnim se točno, je bilo skladišče popolnoma prazno. In če na kratko ponovim.

Se pravi, v enote smo vozili, policija je vozila, v druge enote smo vozili, potem na Pohorje in pa na Ptuj.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Mislim tale reč je bilo recimo eno izmed velikih dejanj tukaj pri tej vojni. Ali je gospod major ta stvar kje popisana? ... zgodovinska očala ali v kakšnem zborniku ali v čem podobnem?

190

MARIJAN STREHAR: Janez ... je v svoji knjigi precej opisal ta prvi del, "Obranili domovino" to izvzema tega ven in tudi navaja kolikor poznam to knjigo neke količine notri. Del tega kar je bilo kot Zagreb kot ... potem v Bistrici naša Panorama je precej podrobno to opisala. Potem na obrambo, Panorama - lokalni časopis. Potem na obramboslovnem kolokviu v Pekrah jeseni 1991 leta sem jaz o tem imel en referat in ta referat je potem izšel - povzetek - v slovenski vojski. Gospodje novinarji tam zunaj te stvari imajo. Drugače da bi bilo kje, ne vem. Bilo je verjetno več člankov, saj vseh se sedaj ne spomnim.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: No, saj ste zelo lepo povedali, vprašanj od... Sedaj pa naslednje. Kdo in na kakšen način je posredoval ukaze za oddajo orožja uporabnikom, torej enotam teritorialne obrambe, nekaj je šlo Hrvaški ali pa domnevamo tudi Bosni. Kdo je bil tisti, ki je dal ukaz in na kakšen način je ta stvar potekala.

MARIJAN STREHAR: Jaz se opravičujem, nisem si zapisal vprašanja na prejšnjo, mislim da nisem dovolj odgovoril. Vprašali ste, če je bilo to popisano, zdi se mi pa pomembno to.

Tisti del nismo mogli mi popisati, drugi so sigurno popisali, kar je šlo v Ptuj in v druge enote. Taka navodila so dobili kot mi. Mi smo pa takoj, ne vem sedaj na pamet, 10. ali 9. julija poslali komisijo šest člansko, trije profesionalci in trije rezervisti na Pohorje in so popisali kot se inventura dela. Popisali po zabojih, količinah, vrstah, vsa ta sredstva na ene popisne liste vzrokov. Pri vsakem tem s paleti, ki je bila v gozdu po postavili en količek in tablo gor in s kredo napisali številko, to smo razdelili po deponijah. V Impolu smo prek enega rezervista si sposodili računalnik in en Zupanec Roman, ki je iz JLA pribegnil še 27. junija ..., domačin. Preveril sem ga kolikor se je dalo prek krajevne skupnosti, ravnatelj šole itd. in smo ga kar vključili notri že med vojno oziroma sedaj, ... bil je z makolskim vodom. 10., ker je pa magister računalniški in pozna te stvari je celo na njegov predlog smo si ta računalnik sposodili in je on prinesel v računalnik vse to, kar je bilo na Pohorju na deponijah. ... (Medsebojni pogovor.) ... takrat sem pač te ... koristili vse, ki so pribegnili in prišli k nam.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Se pravi je to bil prenos na disketo.

MARIJAN STREHAR: Na računalnik, potem pa računalniški izpis in disketa in je šla potem takoj k nadrejenemu poveljstvu, tudi republiški štab takratni ampak to je sedaj ta del na Pohorju. Tisti del, kar je bilo v enotah, 200, 300 ton v naših enotah v celi občini, to pa je bilo tako, da so enote čete si tistih pet kamionov pripeljale, na roke so si razdelili, koliko je bilo potrebno, ostalo so dali v tajna skladišča. 11. julija smo preformirali vse enote, saj to nam je bila glavna takrat, Ložnica nam je bila po stranski problem dejansko, smo preformirali, enote naredili nov načrt obrambe in smo jih dali na ... Maribor - Ptuj - ... Dolina, predstavili čisto naprej do Ptujске gore in so to peljali zraven in so tam dali v tajno skladišče, tajna skladišča zaprli in dobili so takoj ukaz in tudi že v tem času so oni vse popisali, ta sredstva poslali v štab in smo tudi to dali v računalnik oziroma inventuro. Ti dokumenti so bili posredovani nadrejenemu poveljstvu. Delali smo po njihovih navodilih, predlagali, oni nam odobrili itd.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: ... je bil pokrajinski štab Maribor.

MARIJAN STREHAR: Pokrajinski štab Maribor, poveljnik Miloševič, logisti in pa Lipič. To se pravi to je to dvoje, kar je bilo pri nas. Za ostalo še enkrat ne morem niti vedeti niti.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Za to hvala lepa. Sedaj pa druga stvar. Vi ste imeli sedaj to orožje v skladišču, potem ste ga nazaj transportirali, popisali in naredili inventuro in potem ste pa to orožje potem tudi izdajali. Se pravi bilo je odpeljano. Jaz bi vprašal kdo in na kakšen način je posredoval te ukaze za to oddajo orožja, torej uporabnikom enotam teritorialne obrambe en del je bil, drug je bil pa Hrvaški in tretji Bosni.

MARIJAN STREHAR: To strelivo, se pravi ne orožje, strelivo ... sredstva, ki je bilo na Pohorju.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ni bilo nič orožja?

MARIJAN STREHAR: Nič. Orožja je bilo samo 24 avtomatskih pušk, ki ga je imela straža okoli skladišča, okoli skladišča. Oni niso smeli notri za drugo ograjo. Tiste smo zajeli in tisto orožje smo mi zajeli tudi popisali in je v naši evidenci.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala.

MARIJAN STREHAR: Kar se pa tega streliva tiče pa zopet. En del je bil še notri v tajnih skladiščih smo ga dosti kasneje, ko je bila toliko mirna situacija, ko smo dobili dovoljenje izvozili iz teh kmetij, hiš na Brinje v Bistrici, gospod Jerovšek poznate to, čisto blizu vaše kmetije. No tudi pri vas tam je bilo eno skladišče, če se spomnite, v tistem času, ... (Nerazumljivo.) ... Seveda tisto je bilo kasneje popisano, takrat pa kasneje voženo nazaj, prvo na Brinje od tam pa v Ložnico. Tisto kar je bilo pa na Pohorju, je pa gor ostalo. Nič nismo takrat premikali. Tisto je ostalo gor do pozne jeseni. Ampak problem je pa nastal takoj po vojni, že v juliju. Ekološki problem. Cela zaščita je delala izračune, koliko bo to ... razpadov šel v zemljo, pod vodo, podtalnico itd. Strela nam je udarila pri treh kraljih. Blizu smo imeli pa 300 ton granat za topovje, pa rakete, če se to vžge, to gre po 20 km daleč, ne glede če ni nekontrolirano.

192

No in prvo kar je bilo smo v sodelovanju z občino in pa elektro Bistrica se pravi zopet vse z nadrejenim in v soglasju začeli kopati strelovode. Dodatno smo potrebovali 60 ljudi za tiste strelovode, 60 smo jih pa tako ali tako imeli že na teh šestih deponijah na straži, kar je bilo dosti premalo ampak taka je bila situacija. No in to je teden dni trajalo, tisti strelovod je ogromen, ogromni predračuni so bili in smo potem to nekako zaustavili. Ta predvsem ekološki problem in problem požarov eksplozij, strela itd. in pa kraje posameznih stražarjev itd., manjše količine zaboje, bombo še, metek, škatlo itd. težko je bilo to takrat obvladati no in ta problem se je širil. Zopet je občina, župan Pučnik nam je takrat toliko stal ob strani, pomagal, da smo celo skupaj z njim uspeli, da je prišel v tem času minister za obrambo v Bistrico in smo to posebej izpostavili. In začelo se je potem voziti nazaj s Pohorja bom rekel. Se je začelo voziti 22. julija 1991.

Par dopisov smo mi poslali, tudi občina je par dopisov poslala na ministrstvo in ne vem še kam, da to ni samo naš problem, opozarjali smo na vse te, to kar sem sedaj rekel in potem je 22. julija popoldan, jaz sem še bil na Boču, na nekih razgovorih še okoli te opreme, kar se je z Boča JLA takrat selila in sem dobil po telefonu ukaz, da pride 16 težkih tovornjakov, v glavnem vlačilcev in pa tri vozila osebna. Na pamet to govorim in mislim da je bilo točno tako, ne vem kakšna so bila ta osebna vozila tovornjakov. Vem da je bilo 16, da pridejo iz Zagreba, da jih je treba čim bolj prikrito spraviti nekam in potem na Pohorje. Da jih je treba naložiti. Poveljnik mi je približno povedal s kakšnim strelivom, s tem da strogo ni tisto kar mi rabimo ampak take stvari, ki se pri nas ne rabijo, pa recimo za njih pridejo v poštev. V grobem mi je povedal, kaj naj naložimo in da morajo ta vozila biti to jutro naložena. Na moj predlog, ki mi ga je potem odobril sem te tovornjake spravil ravno v Ložnico, ki je bila prazna, v ta skladišča, v enem delu spredaj tu in potem so organizirano po

eni smeri hodili na Pohorje, gor pa so stražarji in njihovi, ki so bili poleg šoferji in ostali, celo oborožene ljudi so takrat imeli, to je bil problem ampak imeli so tudi celo osebno orožje. Oni so pomagali in smo to nalagali. Jaz sem šel na Pohorje, imel sem radijsko obvezo ali pa sem bil osebno pri teh vozilih. Na kateri deponiji se je to nalagalo pa moji fantje rezervisti so nalagali. Trikrat se je kontroliralo. Tudi fantje iz varnostne službe naše so bili zraven. Pisali smo za to, kar smo naložili reverze, mi rečemo reverze, se pravi sezname, zaporedno številko, vrsta sredstev, količina zabojev, koliko itn.

Kolikor se je dalo smo mi vseeno, bom rekel tudi mimo vsega zabeležili na te reverze tudi na registrske številke, osebno sem to zahteval čim več, da se ne bi teh vozil, imena šoferjev, osebne in celo če so nam pokazali kakšno pooblastilo ali pa dovolili, smo to tudi skopirali. Če so jih oni imeli od svojih iz Zagreba in smo potem to naložili, teh 16 vozil. En kratek stik je bil in sicer čez kabel, smer je bila gor pa niso prav razumeli povelja in so šli tisti šleparji dol, tam je malo manjkalo, da ni v prepad šel en zagrebški vlačilec ampak vse se je srečno izteklo. Spravili smo to nazaj do Bistrice, kurirja poslali na pokrajinski štab. Tokrat mislim da je bil kurir, kasneje je to v glavnem se prek faksa delalo.

Se pravi en izvod seznama teh vseh sredstev smo poslali poveljniku Miloševiću in tam ne morem reči kako se je naprej dogajalo ampak dobil sem ukaz v redu, to ste naložili, imamo podatke, spustite jih na pot. Obvestili smo še postajo policije, vsakokrat, da so jih spremljali, da so vedeli, da se vozi tuj eksploziv in tako se je to potem vozilo. Tudi dalje.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Je to gospod major, so to tile reverzi, ko ste govorili?

MARIJAN STREHAR: Če je to to ne morem reči, obstaja v naših arhivih ampak je, tako je. Taki so bili, da je bilo vlaščenje tako, večerja se spomnim. Reverzi so bili pa taki.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod Major vi ste rekli, da ste dobili po telefonu ukaz od kod. Iz republiškega ali iz pokrajinskega?

MARIJAN STREHAR: Od poveljnika Miloševića.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Se pravi striktno je do vas on.

MARIJAN STREHAR: Striktno je šlo od mene iz Pohorja samo tisto, kar je on ukazal.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ali se je, sedaj ko se spominjate te prve pošiljke, ki je šla na Hrvaško ali je po tej prvi

pošiljki teh 16 vlačilcev ste rekli in pa še dve osebnosti so bile še druge za Hrvaško?

194

MARIJAN STREHAR: Bilo je še zelo dosti, ne morem reči koliko, ne vem na pamet ampak iz različnih krajev so prihajali. Bilo je tudi iz sosednjih občin Hrvaške so prišli po, to bi žele malo povedati, da boste, ne vem, bolj lahko razumeli, kako smo delali takrat, da je bilo res dosti na pamet, pa za nas je bila to vojna še.

Prišli so štiri kamioni, parkirali pred občino oziroma pred štabom iz ... oziroma župan občine, pa bil je en njihov teritorialec, ... komad štaba ali kako se mu je reklo. In so prišli na štab po strelivo. To je bilo pa malo za temi teden, 14 dni, mogoče mesec za tem, vmes je bilo še drugo, drugo je bilo vse na tak način kot sem povedal.

To je bilo pa takole: pri meni v pisarni, ko so prišli je bil takrat varnostnik pokrajinskega štaba in pa en moj rezervist, češ da so prišli po strelivo, eksploziv, bombe, granate, karkoli, orožje. Jaz sem takoj obvestil svojega nadrejenega, dobil sem dežurnega v nadrejenem štabu. Oni so sicer imeli nekakšna pooblastila ampak svoja, iz Zagreba. Po navodilu dežurnega iz nadrejenega štaba sem jim dal na razpolago telefon. Klicali so Zagreb, klicali so Ljubljano, klicali so v naš pokrajinski štab. Nikjer ni bilo pravega človeka, da bi se lahko z njim dogovorili. Povedali so, da so prišli iz Pregrade, ostalo se ne spomnim, ene treh občin tam. Govorili so, da je tam neka, ne vem, kemična industrija ali neki rezervarji nekih, da češ dajmo jim nekaj, da če pridejo sem ... tudi za lastne ... (Nerazumljivo.) ... češ naj se oni dol tepejo, tako so se čisto življenjsko pogovarjali, dajte še nam nekaj, da vam pomagamo, če se bo agresija nadaljevala.

No, jaz sem jim dal vse na razpolago, telefone, vse, nikjer nobenega niso mogli, Zagreb so dobili drugo ne. Jaz do poveljnika tudi nisem mogel. Takrat so prvič celo govorili, da plačajo to z markami, če jim kaj damo. Pravim bili smo pa trije takrat v štabu in govoril je kolikor se sedaj spomnim, na pamet govorim, ta načelnik da pač od ljudi zbirajo denar od ljudi, od prebivalcev in bili so solznih oči in prosili za to strelivo in je rekel ta teritorialec: "Dajte nam bar cev od minobacača v zasuhli zlatovi hlačama." Ampak to je tako rekel. Češ rabimo obrambo. Ponujali so nam celo, da nam kupijo radijske postaje v Avstriji in nam prinesejo, ker vedo, da je problem veza itd. No z dežurnim, jaz sem dežurnega takoj tisti trenutek po telefonu nadrejenega obvestil, ker poveljnik ni bil dosegljiv, kakšna je situacija in da, malo sem takrat, bom rekel po mizi udaril, takrat sem pravzaprav dojel, da bi se to, nisem prej o tem razmišljal, da bi se to dalo njemu prodati. Taka je bila takrat situacija in takrat sem rekel strogo niti metek ne more iti mimo poveljnika pokrajinskega štaba, to kar bo on ukazal, tako bomo delali, drugače pa strogo nič. In celo če bo pri meni kdo kaj ukradel potem pa

bom neznano obračunal in sem tudi sklical potem štab in dal še dodatna navodila okoli tega.

Potem na Pohorju, ko se je to nalagalo, tudi so ponujali kakšni kolt, ne vem kakšno drugo, ne vem, posamezniki ali pa vržeš eno ... v vodo ali pa tako. Nismo pa nikdar imeli, da bi eden sam od naših nalagal. Varnostnik je bil zraven, eden iz stalne sestave, pa eden rezervist in tisti poveljnik straže na deponiji. Tako se je vozilo potem, kolikor je pač to na Hrvaško oziroma ko so hrvaški kamion po to prišli. Nisem to sešteval skupaj, ker mi smo samo dobivali ukaze, kakor sem rekel, to naložite, danes zjutraj in tako sproti. Kasneje smo pa ves čas dobivali ukaze od pokrajine ampak je prišel enkrat predstavnik RŠTO enkrat predstavnik republiškega štaba, enkrat pokrajinskega štaba, enkrat območnega iz Ptuja, enkrat iz Lendave, iz cele Slovenije so hodili tudi na Pohorje z zahtevami, sezname, kaj rabijo, mi pa smo dobili od Miloševića, v redu naložite, pošljite te papirje, kaj ste naložili in ko smo poslali to v Maribor v redu, to odpelji. In to so potem pa evidentirali ti štabi naprej oziroma od tam so pač vozili naprej, je za mene tema.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod major bi lahko tole povprašal. Rekli ste, da so ti prišli in tu z verjetno prevoznimi sredstvi, da bi orožje odpeljali, da so denar ponujali in da ste vi rekli, da lahko te reči uredijo na pokrajinskem štabu, to je v Mariboru pri komandantu Miloševiću. Ali so oni potem to orožje odpeljali ali ne.

MARIJAN STREHAR: Ne. Šli so prazni domov, vrnili so se še enkrat, drugi ali tretji dan. No spomnim se pa, ene dvakrat so se vrnili in dvakrat smo jih odslovili, naj se obrnejo ne vem na koga, na svoje v Zagrebu in prek njih. Jaz ko bom od mojega poveljnika to dobil, ukaz da moram naložiti bom naložil, drugače pa ne morem. In ene trikrat so se vrnili, dvakrat zagotovo vem, da so se vrnili in smo jih vljudno odslovili. Kasneje pa mislim da se je nalagalo, seveda se še je kasneje nalagalo za Hrvaško, še kasneje ampak tako nismo dali nič na tak način.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Sedaj je bistveno na podlagi reverza pač količinsko, gospod major ugotavljali, koliko orožja je bilo izdanega in kam je šlo. Vprašanje je naslednje: Kdo je izstavil račun za odpeljano orožje?

MARIJAN STREHAR: O tem ne vem nič. Če bi kaj vedel bi bil povedal takrat, takoj 1991.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Pa je vam vsaj kaj poznano na kakšen način se je plačala ta storitev?

MARIJAN STREHAR: Ne morem trditi. Govorice so bile od teh ljudi iz Hrvaške ampak tega jaz ne moremo trditi.

196

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Se pravi da kar se tiče denarja na vašem nivoju območnega štaba ni bilo ničesar?

MARIJAN STREHAR: Ničesar.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Nobenega računa niste dobili, nobene gotovine in ničesar?

MARIJAN STREHAR: Nič.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala lepa gospod major, toliko bi jaz imel, sedaj bi pa še kolege poprosil. Želi kdo kaj povprašati? Gospod Jerovšek izvolite.

JOŽEF JEROVŠEK: To kar vem je to, da je gospod Strehar zelo lepo opisal to junaško delo, ki je bilo premalo nagrajeno in še stalno premalo nagrajeno tistih Bistriških vojakov, vseh treh, ki so danes tukaj z nami pričali, številnih domačinov in številnih vojakov, ki so bili takrat mesece in mesece pač kot rezervni sestav, delovali na tem območju, spali po senikih in koliko sem jaz videl, vsak dan, ko sem jih od začetka maja gledal z izredno, bi rekel ... zavestjo, z eno zavednostjo in ko so bili ti najtežji trenutki so pa številni žareli, čeprav je bi tudi strah prisoten, tudi domačinov nas je bilo strah vendar bil sem takrat ponosen, da imamo lokalne poveljnike tako zavedne, da so se v tistem trenutku znašli pravi ljudje na pravih mestih. Lahko bi bilo tudi obratno.

Zaradi tega vas vprašam gospod Strehar. Ali vam je, vi ste še vedno vsi aktivni častniki, vam je ministrstvo za obrambo ponudilo pravne zastopnike za današnje pričevanje?

MARIJAN STREHAR: Jaz sem takoj obvestil, ko sem dobil vabilo in pa tam, da sem videl tudi možnost pravnega zastopnika, češ da si ga lahko pripeljem zraven, takoj sem obvestil nadrejenega poveljnika, poveljnika brigade in tudi to sem mu omenil, celo vabilo sem mu en izvod dal oziroma pokazal edini me je vprašal, če rabim pravnega zastopnika. In jaz sem mu odgovoril da nisem, ne čutim se ničesar, da sem karkoli zakrivil in da ga ne rabim.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala. Sedaj bi vas pa vprašal nekaj. ... (Nerazumljivo.) ... gospod predsednik. Jaz sem jih, ko sem se pripravljaj na to, da jih imamo tudi mi, kjer so ti vaš, nek dopis vaš se navaja, se verjetno spomnite, da je bilo nekaj objavljeno. Sedaj vas bi vprašal. Je to prišlo od vas na Mladino?

MARIJAN STREHAR: Jaz sem podrobno vse Mladine prebral in vse časopise, ki pišejo o tem, videl sem ta dopis tam notri. Ta dopis je v naših arhivih bil, ker arhiv smo predali nadrejenemu poveljstvu in mislim da je čisto isti, kolikor se spomnim na pamet, da je to isti dopis.

JOŽEF JEROVŠEK: Vem ampak ali ni bil iz vaših rok.

MARIJAN STREHAR: Niti približno ne. Mi smo oddali že dolgo tega arhivo, ker je toliko pomembna arhiva, manevrska ... narodne zaščite, vojna in pa do konca leta 1991, to se posebej hrani.

JOŽEF JEROVŠEK: Komu ste oddali?

MARIJAN STREHAR: Nadrejenemu poveljstvu.

JOŽEF JEROVŠEK: Pa kdaj je ... pokrajinski štab.

MARIJAN STREHAR: Pri tej reorganizaciji vojske, ne spomnim se na pamet kdaj točno.

JOŽEF JEROVŠEK: Če bo še kdo drug sedaj vprašal?

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Še ti Jože?

JOŽEF JEROVŠEK: Ja, eno vprašanje še imam.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Izvoli.

JOŽEF JEROVŠEK: Ti poveljniki iz območja Bistrice, pa ti ki so tam delovali, jaz mislim, ko sem to vas poslušal in tudi vem da je to takrat tudi potekalo. Samo to vas bi vprašal. Ali vas je skušal takrat mimo vladnih vojaških struktur, ki so strogo po predpisih delovali kdo nagovoriti tudi, razen ti ko ste rekli, ... prišli ampak ... na kakšne recimo tudi na trgovino ali na karkoli.

MARIJAN STREHAR: Toliko sem bil takrat v taki resni situaciji, pa toliko oster, moram reči to sem res imel pod kontrolo naših 1700 Bistričanov, da to niti si mi ni upal kdo kaj takega ne od spodaj ne od zgoraj, če pa bi bil, bi bil pa takrat ostro reagiral in bi se takrat to razčistilo.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod major, mi se vam zahvaljujemo, da ste se udeležili tule, da ste povedali kar veste o teh stvareh. Želite vi in ostali, ki ste prišli med povrnjene potne stroške, to lahko prijavite.

MARIJAN STREHAR: Ne potrebujemo, hvala lepa. Dobili smo službeni avto.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Potem pa hvala lepa in srečno pot vam želim nazaj. Na svidenje.

198

MARIJAN STREHAR: Hvala. Na svidenje.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala. S tem je končano.

(Seja je bila prekinjena 2. novembra 1999 ob 16.06 uri.)

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

~~RAVNO~~

PREKLIC 18.3.2011

Preiskovalna komisija Državnega zbora Republike Slovenije
o vpletenosti in odgovornosti nosilcev javnih funkcij v zvezi s najdbo orožja
na mariborskem letališču ter z opremo in orožjem v skladišču Ložnica
PREISKOVALNA KOMISIJA DRŽAVNEGA ZBORA REPUBLIKE SLOVENIJE
O VPLETENOSTI IN ODGOVORNOSTI NOSILCEV JAVNIH FUNKCIJ
V ZVEZI V NAJDBO OROŽJA NA MARIBORSKEM LETALIŠČU TER
Z OPREMO IN OROŽJEM V SKLADIŠČU LOŽNICA

199

nadaljevanje 5. seje

(3. november 1999)

Sejo je vodil Rudolf Moge, predsednik komisije.
Seja se je pričela ob 14.03 uri.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: ... Gospod Brigadir vi ste danes priča. Izvolite. Ste vi mislili kaj povedati.

JOŽEF JEROVŠEK: Gospod predsednik, jaz bi prosil, da nam razdelite magnetograme včerajšnjih zaslišanj.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: So narejeni že? Niso.

JOŽEF JEROVŠEK: Jaz sem pri tem, ko smo sklicevali za tak tempo opozarjam na to, da se ne bomo vedno kvalitetno pripravili. Nekorektno do priče, ki tu danes pred nami sedi, da jo na tak način in jaz ne vem, v tako delo pa ne morem privoliti.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Vi ste me prvič opozorili sedaj tukaj na seji, ko je priča pred nami.

JOŽEF JEROVŠEK: Torej jaz sem mislil, da bom imel.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kaj želite? Pravim da magnetogramov ni, to ste me vprašali.

JOŽEF JEROVŠEK: Ne vem, kaj sploh, kaj je to, to je nekorektno delo. Sedaj do prič, do nas, do vseh in ne vem, če je sploh v redu, da tako preiskujemo.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala. Gospod Miloševič. Kot priča boste zaslišan, če vam smem predstaviti kolege, ki bodo sodelovali pri tem zaslišanju. V odboru je gospod Žnidaršič iz DeSUS-a. Jaz sem Rudi Moge iz Liberalne demokracije. Gospod Janez Per je iz slovenske ljudske stranke in gospod Jožef Jerovšek iz Socialdemokratske Slovenije. Na začetku vas moram opozoriti na to, kar vam lahko škodi, ko ste zaslišani kot priča, zato mi dovolite, da to preberem. Zaslišani boste kot priča, kot priča ste dolžni govoriti resnico in ničesar zamolčati. Kriva izpoved je kazniva po kazenskem zakonu z zaporom do dveh let. Niste pa dolžni odgovoriti na posamezna

vprašanja, če je verjetno, da bi s tem sebe ali svojega bližnjega sorodnika spravila v hudo sramoto, znatno materialno škodo ali pa kazenski pregon. Vaše ime in priimek.

200

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Miloševič Vladimir.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Vključi. Poklic.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Prebivališče.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: [REDACTED], [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: In rojstni kraj.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Starost.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Jaz bi vas najprej prosil za uvod, preden vam bomo postavili še specialna vprašanja, da nam poveste, kar veste o trgovini z orožjem, predvsem pa o tem, kolikor orožja, municije, minsko eksplozivnih sredstev in opreme je bilo v skladišču v zgornji Ložnici in kam ter komu je bilo vse to oddano in prodano.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: No, moram reči, da je to tako vprašanje, če tudi bi takoj po tistem kaj vedel bi na vse to nemogoče bilo odgovoriti. In za vprašanje Ložnice pa je posebej težka situacija. S tem se niso ukvarjali poveljniki, s tem se niso ukvarjali poveljniki štabov teritorialne obrambe oziroma pokrajinski ampak so se s tem ukvarjali zaledniki in ministrstvo za obrambo. Ministrstvo za obrambo ja.

In jaz samo vem toliko, da takoj, ko smo Ložnico osvojili tisto noč sem takoj dal nalog, da se disperzirajo sredstva zaradi tega, da ne bi vojska ponoči, smo že začeli disperzirati, da ne bi vojska z avioni prišla in mislim, ker niso še vedeli v poveljstvu brigade, da je Ložnico zavzeti. tako da so že takrat organizirali v štabu Bistrici disperzijo na Pohorje in tako je to trajalo kar menda dva ali pa tri dni, točno vam sedaj ne morem, to je le 8 let od tega, je trajalo. Disperzirali so pa potem, ker je poročal poveljnik na sestankih, na več lokacij, kar pod smreke. Jaz sem si pozneje ogledal tudi film, film obstaja o tem, o disperziji in o sredstvih na Pohorju posameznih lokacijah, tako da je to bilo disperzirano tam.

Sedaj koliko je teh sredstev bilo, to vam ne bi mogel povedati ampak je bilo kar dosti. Mislim nekaj tisoč ton. Po

teh podatkih, ki sem jih pozneje dobil, ko je general, ta iz Zagreba ko je prišel, Rašeta, general Rašeta dal tisti seznam tam na sekretariat, ali kako se takrat, ne vem, mogoče je ministrstvo, sedaj bomo tako govorili, dal koliko manjka teh stvari, je to bilo izredno dosti, skoraj da ne bi bilo verjetno vendar je on tu upošteval tudi vsa ostala sredstva, ki so bila v ostalih skladiščih, v Kidričevem in tam po Ptuj in tudi v skladišču v Murski Soboti ... (Nerazumljivo.) ... v Ptuj in to je bilo skupno teh sredstev, to je bilo izredno dosti. Sedaj ne bi se sedaj spomnil, koliko tisoč ton je bilo tam navedeno ampak ta dokument obstaja v ministrstvu oziroma na takratnem štabu pa to lahko tam mimo grede ugotovite. 201

No pozneje se je pa začela disperzija od tam, kjer je to bilo. Nalogi za to disperzijo so pa prihajali iz Ljubljane. Jaz sem te naloge hranil. Pozneje sem te naloge zahteval od mojega zalednika, ki je bil ta Lipič Ladislav in je te naloge, kar je prišlo iz Ljubljane govorim tudi dal. Sedaj se točno, vam pa zopet ne morem sedaj povedat, kaj vse je bilo na teh nalogih. Bilo je ogromno sredstev. Moram vam povedati, da je bilo vse orožje za sistem ogenj. Če veste, kaj je to sistem ogenj. Tisti raketni sistemi, ki so bili v slovenski Bistrici. Vojska je namreč raketne nosilce ali pa tiste sisteme odpeljala z vlakom prek Hrvaške in Hrvati so to zasegli. Pozneje so vse tiste štiri metrske raketni sisteme, ki ena stane ne vem koliko tisoč dolarjev, so Hrvati odpeljali. Jaz sedaj ne vem kdo jim je dal, zakaj in kako vendar pri nas jih ni. Mi smo se tega takrat rešili. V skladišču tega ni tu pri nas. No, to je en tak. Ostale stvari so pa šle tako. En del sredstev je dajalo ministrstvu nalog, da se preda v drugi štab, tam kjer so ta sredstva primanjkovala. Se pravi nekateri niso imeli zadosti proti oklepni sredstev, pa so potem ministrstvo je selilo sredstva v štab.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Jaz se opravičujem gospod brigadir. Ali je to dajalo ministrstvo ali je...?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ministrstvo.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ali republiški štab.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ja, čakajte, to je podpisoval, kdo je to podpisoval, Zupan menda.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: To je republiški štab.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Potem so drugi del teh sredstev, je bil predajte ministrstvu za obrambo, jaz namreč sem te, govorim o teh podatkih, kar mi je odvzel potem minister Kacin. Menda sem zaradi nekaterih razlogov, mi je tudi Slapar dal te dokumente iz Gorenjskega štaba o predaji, ker namreč naši zaledniki so potem morali se razdolžiti, zato so tudi en ta dokument

predali pokrajinskemu zaledniku. Isto so delali tudi zaledniki na Gorenjskem.

202

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ali je bil to Lipič Ladislav?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Je bil pri nas. Njemu so jih predajali ti zaledniki iz Bistrice, pa od koderkoli. Če je bilo iz Ložnice orožje so predali ampak v glavnem iz pokrajine. In isto to je bilo tudi na Gorenjskem. Ti dokumenti, ko prej obstajajo na ministrstvu za obrambo. Preden sem jaz šel v pokoj je nekdo povedal, mislim tem na ministrstvu za notranje zadeve in sta dva inšpektorja prišla k meni in sta te dokumente zahtevala. Jaz sem potem rekel, da jim to ne morem dati, ker to je ministrstvo za obrambo, da sem jaz v službi, da ne more ta zahtevati od mene, da dam nekaj, kar je službeno še meni tudi in takrat smo telefonirali ministru Kacinu in on je rekel takoj, da naj to takoj prinesem njemu. Jaz sem potem drugi dan, te dokument, ki si jih imel zapečateni in ... potem tudi odnesel ministru in sem predal njemu in vodji...

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Osebnostno, njemu osebno?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: ...varnostne službe. Tam smo bili skupaj v pisarni ministra Kacina in je rekel, da to zadevo moram predati in skupaj sva potem, sem predal, ta šef varnostne službe je bil ta iz Gorenjske, sedaj sem pozabil priimek, ne Lovšin je že bil. Miklavčič ja.

Jaz sem te dokumente predal, tako da je tam bilo gor večji del predanega, municije v glavnem, ker tam v Ložnici orožje ni bilo mislim kalačnikov in teh dosti, bilo je pa dosti municije in pa proti oklepni sredstev raznih je bilo dosti, pa nekaj je bilo strel, mislim za proti zračno nevarnost ... v zraku. Saj pravim, ti so bili trije vrste dokumentov. Eno predajte štabu.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Republiškemu?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ne, ministrstvu za obrambo. Tako, sedaj, veste, sedaj točno, meni se zdi da je pisalo gor, vse dokumente, če ste dobili od ministrstva za obrambo je to tak kup dokumentov, naše pa dokumenti iz Gorenjske. Ostali štabi niso, ker so bili odvzeti štabom eno noč.

JOŽEF JEROVŠEK: To so reverzi pa to.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Mislim tisto predajte, kar je bilo. V tem smislu. In na enih je pa pisalo, predajte ministrstvu za obrambo Republike Hrvaške. Na enem delu tistih, kjer je bilo tudi predajte ministrstvu za obrambo so tudi podpisovali ti neki gospodje, ki so prišli iz Hrvaške po to. Sedaj govorim to

kar se spomnim. Sedaj po osmih letih, ne me sedaj potem za jezik vleči, če se kaj.

To so bili ti dokumenti, ki sem jih imel jaz. No, potem sem šel potem po ene pol leta mislim da, toliko je in več teh dokumentov nimam. Jaz sem pisal eno tako ... knjigo, ker sem dobil iz Varaždina, je en tam poveljnik predal ... (Nerazumljivo.) ... od vojske, pa karte, pa sem pisal eno tako knjigo, samo o teh dogodkih na vzhodno Štajerski pokrajini, samo potem so vsi začeli pisati, kar se mi je zdelo neumno, da bi sedaj vsak od nas to tudi delal. Tako da. To so bili ti, kar se tiče teh dokumentov iz Ložnice, pa ne samo, govorim iz Ložnice, ker so nekatere, kar je bilo viškov drugod so tudi šli stran.

No, to moram vam povedati, da to morate vprašati tiste, ki so s tem delali. Varnostna služba je vodila ves transport. Meni je gospod Vidrih, on je bil prej tu celo, je bil pri meni varnostnik. Spremljali so, kar je šlo čez mejo. Kar je šlo čez mejo so spremljali varnostniki do meje. Naši varnostniki vsi trije, ki so bili pri meni oziroma niso bili meni direktno podrejeni ampak so bili po eni liniji podrejeni meni, drugo pa gospodu Lovšinu, so te kolone ali te kamione tudi pospremili do meje. No, mene je Vidrih večkrat opozarjal, da pa tudi Sova spremlja to in da vsak kamion slikajo, ko gre iz naših skladišč, da gre čez mejo. To mi je gospod Vidrih Gorazd, morate njega vprašati kako je to šlo, tudi povedal. Takrat mi je tudi Vidrih povedal, da tudi nas prisluškujejo - Sova. Ne vem, od kod je on to izvedel ampak to je pa, to med vrsticami samo. Tako da to je bil tak način.

Moram vam pa povedati, da se je zgodilo to, da so prihajali k nam v naš štab. Seveda je, ti razni kupci iz takrat, ko je bil Dubrovnik oblegan, tega se spomnim, je prišel en gospod iz Nemčije in takrat je bila varnostna služba mislim naša ... organizirana, tako da niti v bližino štaba, mojo pisarno pa nihče ni mogel, če ga ni spremljal varnostnik oborožen in tudi ... (Nerazumljivo.) ... In takrat mi je Vidrih pripeljal tega gospoda in pa še dva in je imel eno, govorim zato, ker mislim da je le nekdo nekaj plačal nekomu. In je imel eno tako torbo doktorsko in je Vidrih rekel, šef pogledjte, pravi, nikdar v življenju nisem videl 3 milijonov v eni torbi. To smo potem, smo rekli, da to mora iti vprašati v Ljubljano, mi s tem nimamo, če oni dovolijo in jim pač predamo in gospodje so potem odšli v Ljubljano.

PRESEDNIK RUDOLF MOGE: Ali so potem prevzeli orožje?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Prosim.

PRESEDNIK RUDOLF MOGE: So prevzeli potem tudi orožje?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: To vam jaz sedaj ne morem povedati, ker jih več nisem videl.

203

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Bi gospod brigadir lahko še povedali. En varnostnik je bil v Idriji gor. Samo rekli ste, da sta bila pa še dva zraven. 204

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Njegov brat je bil varnostni takrat. Pa še en menda, pa še ta, ki je še sedaj varnostnik tam. Namreč ti so dežurali v ministrstvu za obrambo, na varnostni službi. Ti so tam dežurali in oni mogoče kaj več vedo. Tam je bil tudi takrat, kako se je pisal, tisti Babič, en Babič, tudi on je dežural tam, ko so ti kupci prihajali iz celega sveta. Včasih so tudi na ta račun šale, neki vici krožili.

Ne morem pa povedati, da je kdo, mogoče so plačali pa je to kam šlo, v kakšen sklad. Jaz sem, če vam to tudi povem. Ampak jaz sem pred dvema letoma sem srečal enega od teh Hrvaških šefov policije. Namreč ta policija je prihajala večkrat k nam na te, ko smo imeli te sestanke in smo skupaj se našli in smo en drugega seznanjali s posameznimi zadevami. On je bil tam s soprogo, se je ... in sva se malo pogovarjala, jaz sem ga slučajno srečal pred hotelom v Moravskih toplicah. Smo se malo pogovarjali in sem ga vprašal, če se res ne more Republika Hrvaška dati podatkov o tem, kdo bi lahko prodal in koliko in za kakšno ceno to orožje. Tam je rekel, da je to nemogoče. Pravi, če so vaši rekli 800 mark kalačnikov je ta naš rekel 1000. Pa sedaj bo on sam sebe spravljal, pravi tega ne bo naredil. To mi je tako, zato so govorili, da je strašno drago, ker so sami ti kupci cene dvigovali, ker to ni šlo prek nobenih zapisnikov in računov. No to je bil en tak detajl pogovora s tem šefom policije takrat, ki je sedaj, ne vem, ga ni več tam.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Bi vas lahko sedaj tole povprašal. Prvič, približna ocena, zelo približna ocena, da vam je bila kaj znana o količini orožja, ki je bilo v zgornji Ložnici potem, ko je bilo popisano. Približno.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Pa saj imate popise, morate dobiti iz ministrstva, ker naši vsi štabi so inventure delali takoj, ko smo recimo, ko se je predalo skladišče v Kidričevem so najprej šli delati inventuro, kaj je notri in to je vse bilo poslano v Ljubljano. To ni, o tem ni dvoma. Če ni v arhivu v Ljubljani mora biti v arhivu v pokrajinskem štabu. To je tam treba pogledati, to jaz ne vem.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Bi vas lahko še to povprašal. Če sem prav razumel, ko ste osvojili to skladišče je potem ukaz, da se to ... disperzira je prišel iz območnega štaba.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Iz pokrajinskega. To takoj, to je vsepovsod, karkoli smo zavzeli smo od tam vse odpeljali stran, namreč mi smo računali s tem, da ko bodo izvedeli, da je tako

pomembno skladišče, kot je Ložnica bi lahko v nekaj minutah potem prišli z namigi ali pa vsaj temi ... opozorili in bi to okolico ali pa to bombardirali. Zato je to tako šlo. Poveljnik pa točno, mislim iz Bistrice tisti, pa točno mora vedeti, kam so disperzirali. Jaz sem dobil samo film, pa mislim da ga še sedaj nekje imam, te filme, ko smo mi sami snemali tako. Pa iz Bistrice imam en film, kjer sem izrezek, en iz prejšnjega filma takrat, ko so s helikopterjem pripeljali orožje, če se spomnite pa sem tako poslal tisto ministru Janši, da je objavil še isti večer, če se spomnite. No, tako so v Bistrici vse snemali. Tudi ta skladišča. Jaz sem videl, da so bila zložena sredstva, da so z nekimi ceradami in z najloni bila pokrita na več mestih po Pohorju. 205

Sedaj tam je tudi, veste to je pa še najhujše bilo, ker smo potem morali čim prej nekaj narediti, sedaj se pa točno ne spomnim, kako je bilo rešeno, namreč to sploh ni bilo mogoče vse zavarovati. Torej nekaj tisoč ton. To so vozniki razvažali tam po Pohorju in tam so potem, ker treba je bilo to v enem dnevu, praktično v dveh dnevih razvoziti na dosti lokacij. To pa sedaj ne morem reči, kako je to bilo organizirano ampak tisti, ki so neposredno vodili to z Bistrice to vedo, ker so morali tudi narediti načrt zavarovanja teh, mislim začasnih skladišč ali kako bi rekel.

PRESEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala gospod brigadir. Sedaj bi pa naslednjo stvar vprašal. Saj malo ste že o tem govorili. Poglejte. Kdo in na kakšen način je posredoval ukaze za oddajo tega orožja uporabnikom. Sedaj pa kolikor je nam znano so bili uporabniki enote teritorialne obrambe, ena je bila Hrvaška ena pa Bosna.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Sedaj jaz ne vem kdo je bil za Bosno, kdo ne. Prihajali so različni ljudje. Tam, mislim. Vem pa sigurno, ker mi je tudi takratni načelnik varnostne službe Silvo Komar govoril, da oni to imajo pod kontrolo. Spremljajo to. ... so slikali tisti vse te ljudi in kamione, pa vse te zadeve. Sedaj kdo je bil tu v Ljubljani veste, pa se je pogajal in kdo je kaj dobil, to poveljniki teritorialnih obramb pokrajin niso bili seznanjeni, sigurno ne. Vem pa, da po teh dokumentih, kar je šlo stran, kar so se zaledniki razdolževali je nekam šlo.

Sedaj, raketni sistemi, ogenj niso nikamor šli drugam kot na Hrvaško in teh je bilo par tisoč, mislim teh, koliko je bilo, ne vem 4 BH-ji. To je ogromno, še več. Ne vem sedaj točno, je bilo teh. To so pa bile take, ene 4 metrske lesene škatle, v katerih so bile te rakete notri.

PRESEDNIK RUDOLF MOGE: Ampak sedaj, če sta hotela skladiščnika, recimo gospod Genc in gospod Žist, ki sta bila v Slovenski Bistrici z reverzom, pri podpisu reverza to orožje izročit sta mogla dobiti od nekoga ukaz.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Tako, pa to vam govorim.

206

PRESEDNIK RUDOLF MOGE: Ampak sedaj.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ti dokumenti, te dokumente...

(Menjava strani kasete.)

(Nadaljevanje-Miloševič) ...sem vam govoril, ti dokumenti so od ministrstva za obrambo. Tam notri piše, predajte. To je zalednik moral predati.

PRESEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod brigadir kako se imenujejo ti dokumenti? Ni bilo to po telefonu?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Včasih je menda, so se nekaj dogovarjali ali niso, faksi so včasih prihajali z ministrstva, faks, tisto se je potem, obledi ne, jaz sem imel tri, štiri fakse in se čez dve leti ni videlo nič. To so bili.

PRESEDNIK RUDOLF MOGE: Reverz to ni bil, ne? Je bil kakšen drug?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ne. Primopredajni dokument. Predajte ministrstvu za obrambo, potem pa je bil seznam, toliko tega, toliko tega, toliko po vrstah in po količini municije.

Potem je ta zalednik iz tega štaba občinskega ali pa kateri je bil, to predal, tisto so se vsi podpisali, on se je potem razdolžil in pokrajinskemu s tem papirji se je razdolžil on, ker je popis pravim bil narejen teh sredstev.

PRESEDNIK RUDOLF MOGE: To pomeni da ukazi v obliki teh predajnih dokumentov, to je bil v bistvu ukaz.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Jaz sem njemu, temu Streharju, on je mene večkrat opozarjal, da prihajajo ljudje iz vseh, praktično iz obeh republik sem in še nekateri drugi in sem mu prepovedal brez pismenega dokumenta karkoli predati. Tisto kar je pa predal je pa moral dobiti pismeni dokument.

PRESEDNIK RUDOLF MOGE: Je bil to približno en tak dokument gospod brigadir, kot je tale?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Samo malo da očala vzamem, ker bolj slabo vidim. Ja, to. Ministrstvo za obrambo, republiški štab. No to so bili taki dokumenti, isti taki kot so bili za Gorenjsko, to je Gorenjska, mislim nalog za oddajo.

Samo to, ta dokument, to moram povedati, to je bil en tak dokument, kjer je ta štab predal sedmemu štabu, to ni nikamor

šlo, to je moralo ostati v okviru Slovenije, ta dokument je tak.

207

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Lahko tole povprašam. To se pravi pokrajinski štab ni nikoli imel teh ingerenc, da bi on te naloge dajal samostojno?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ne, ne.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Niste vi samostojni ničesar počel?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ne, nismo imeli nobene pravice.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Pomeni, da je cel, torej da so bili vsi odvzemi, kot ste na začetku že povedali tu v obrazložitvi.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Dati nalog je bil dati od ministrstva za obrambo.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ali pa od republiškega štaba.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ja. Saj to so bili skupaj. Ta dokument, ki je tu, je šlo iz tretjega v sedmi štab. Jaz sem vam povedal, da včasih je primanjkovalo enih sredstev v enem štabu pa so tam, kjer je bilo več, so drugega pošiljali. No več je bilo takih. Takih je bilo mogoče 100 komadov.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ta dokument je prišel do vas, do vašega štaba, vi ste pa to potem.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ta dokument je nekdo prinesel iz tam, potem je zalednik pravil, sedaj pa je to, ta sredstva so tam in tam, ... (Nerazumljivo.) ... Oni so se to v tem štabu razdolžili, recimo tu sedaj v tretjem, tu so se razdolžili, ko so pa to pripeljali, tretji štab, prejmete osebnega, ... (Nerazumljivo.) ... to je šlo iz Bistrice, ja, Slovenske Bistrice tu piše pod opombo. Tretji štab je to sprejel.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ampak sedaj ko so na podlagi tega dokumenta, ki jih je dobil vaš štab, pokrajinski iz republiškega so potem od tod, ste vi dali ukaz ali je bilo to za ukaz že.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: To sedaj ne vem. Ne vem kako točno, da bi moralo biti, samo kolikor vem so v Bistrico direktno iz Ljubljane hodili.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Nalog za oddajo je dobil in je bil potem podpisan reverz od tistega, ki je to sprejel. Kako je potem tisti reverz potoval?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Točno, ker jaz nisem tam zraven nikoli bil. No to je bil dokument na osnovi katerega so potem zaledniki izdali. Kako so potem ti, ti so se potem tudi razdolžili. 208

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kakšna je bila pa naloga pokrajinskega štaba pri teh transportih orožja, ki so se iz skladišč izzvali do namembnih mest, bodisi da se je šlo za mejo ali kam glede varovanja, glede carinskih prodajaln in tako naprej. Kako je bilo ...?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Mi nismo določali varovanja in carine in nič. To je bilo vse tako organizirano, da tu štab ni imel pravic ingerence.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kdo pa jo ima?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Tisti, ki so dobili, varnostna služba je to spremljala do meje recimo.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Vojaška varnostna.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Naša ja. No pa tudi Sova je spremljala kolikor sem slišal. Do meje, naprej pa nihče ni potem vedel. Za tisto, kar je bilo tja namenjeno. Sedaj pa jaz vam ne morem to povedati točno kdo, pa kaj je vodil samo to so moji zaključki na osnovi tega in tistega kar sem poslušal kaj se pogovarjajo nekateri med seboj in to.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod brigadir bi nam lahko povedali kako je pa koordiniral delo med, po eni strani obrambo, to je to kar pravite, notranjim zadevam, to kar je bila Sova in pa carino, ker je postala finančna ministrica.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Kdo je koordiniral delo? Za to mendar nihče ni koordiniral dela, zato ker so en drugega spremljali v varnostne službe. Eno drugo. ... (Nerazumljivo.) ... morala bi pa ta koordinacija, ki je bila koordinirana, ta koordinacijski organ, ki je bil koordiniral.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Bi mi lahko povedali kdo na republiškem štabu za teritorialno obrambo, ki je bil vam nadrejen je pokrajinskemu štabu pošiljal ukaze in določal in pa določil načine evidentiranja obrambnega orožja municije.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ne. Meni je bil nadrejen samo general Slapar, on pa tega ni pošiljal nič. On se ni mešal. Zalednikom je bil pa nadrejen šef zaledja. Ti so imeli...

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: To je bil Zupan?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Zupan ja.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Se pravi gospod Zupan je pošiljal te stvari po urejevalcu.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Zalednikom našim.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Rekli ste, da je bil to pa pri vas gospod?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Lipič. Tam pa je bil v Bistrici en drugi, ne vem kako so napisali.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kako komentirate to zadevo, da so bili poslani reverzi potem, ko so Hrvatje prejeli to orožje, ki so glasili na republiški štab teritorialne obrambe, blago pa je bilo odpeljano na Hrvaško in so ga tudi Hrvaški kamioni in varnostniki odpeljali.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ne vem, taki dokumenti so, tudi obstajajo. Jaz ne vem. Sedaj bi moral to. Kaj jaz vem, ne morem komentirati.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ne veste?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ne vem, ker kdo je komu kaj dal in kaj je nazaj dobil za to. Ali je bil interes, da se na Hrvaškem olajša breme naši teritorialni obrambi in policiji in da se tam tudi oborožen odpor vrši in so to dali zaradi tega ali pa so dali zaradi česa drugega, to vam ne morem povedati. Vem pa, da je šlo precej čez. To je, ker so se ti varnostniki toliko pogovarjali in šalili na ta račun in tolikokrat so prihajali ti razni ... ali kako bi jih poimenovali, hrvaškega ministrstva za obrambo, da, nekaj je tu moralo biti.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Se pravi gospod brigadir, če prav razumem na vašem rangu, na rangu pokrajinskega štaba ni bil sklenjen noben posel.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Prosim? Ne..

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ni bil noben posel sklenjen.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Taki posli niso bili. Take dokumente nismo izdajali.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ali vam je bilo jasno, kdo je izstavil račun za odpeljano orožje?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: No enkrat se je en račun našel, pa sem ga takoj predal šefu Sove. Še isti dan je prišel k meni in takrat, ko smo tiste oklepne transporterje kradli ponoči iz skladišča.

210

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Iz katerega skladišča?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Iz Tama in sem ga predal šefu Sove.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kdo pa je bil takrat - Komar?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Komar.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Silvo Komar. Prosim. Veste, šef varnostnih služb. To smo bili, vsak dan smo imeli te koordinacijske sestanke. Enkrat smo imeli pri njih, enkrat smo imeli pri nas. Odvisno je pač bilo. ... (Nerazumljivo.) ... pa videvali vsak dan, ker to je taka napeta situacija.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Pa vam je gospoda brigadir poznano, kdo je izstavil ta račun?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ne.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Se je poleg tega, da so vam ugotovili oziroma da je vsaj povedal varnostnik gor, ste ...

VLADIMIR MILOŠEVIČ: ...pa to smo videli, ker je ... (Nerazumljivo.) ...

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Poleg tega, da ste videli en račun, ki je bil ... poleg tega da ste videli gotovino, ki jo je nekdo prinesel seveda ni bila nikjer unovčena na vašem nivoju ampak ste to poslali...

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ne. Ta je šel v Ljubljano.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ali je vam bil še poznan kakšen način plačila storitev, drug?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ne vem sedaj.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ne veste.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Veste, sedaj govorice so govorice. To pa je tako mogoče, bo nekdo imel duševne bolečine in nima smisla, da to kar tretji pove četrtemu, petemu, ... (Nerazumljivo.) ... to vas ne bi zanimalo.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Verjetno ne. Gospod brigadir, to je iz moje strani zaenkrat vse. Sedaj pa je običaj

preiskovalne komisije, da vam bodo še člani postavili določena vprašanja. Kolegi izvolite, kdo bi želel? Gospod Jerovšek.

211

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Najprej za vašo, kdaj ste šel v pokoj, kot ste prej omenil.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: 1.1.1997.

JOŽEF JEROVŠEK: In takrat ste morali predati dokumente ministrstvu?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ne, prej. Ko sem še bil v službi govorim.

JOŽEF JEROVŠEK: Kdaj?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: To je bilo avgusta ali kako. Ne vem. Saj točno vam ne morem povedati. Nekako avgusta ali kdaj so ti prišli k meni z ministrstva.

JOŽEF JEROVŠEK: To se pravi to je še bilo v letu 1996, ko je še bil minister Kacin.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Kacin ja.

JOŽEF JEROVŠEK: ... ste vi dobili kadarkoli kakšen dokument, recimo od ministra, obrambo vašega ministra, da bi minister zahteval tako, da ... (Nerazumljivo.) ... Niste?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ne. Od nobenega. Niti od Kacina, mislim ne vem za koga sprašujete.

JOŽEF JEROVŠEK: V času Ložnice.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ne. Ne.

JOŽEF JEROVŠEK: Prej ste omenil, da takrat v času Ložnice, da vam je načelnik varnostne službe Maribora, gospod Ivo Kobal rekel, da imajo oni to kontrolo, te transporte. To se pravi, menite, da so bili dol zelo dobro informirani o vseh teh dejavnostih, ki so potekale za Hrvaško.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Za katero ... službo mislite na našo ali pa na Sovo? Na Sovo. Ja Sova je bila tudi informirana. Kaj če pa mi je rekel naš načelnik varnostne službe gospod Vidrih, da so včasih, ko so naši spremljali transport slikali, mislim da ta Sova.

JOŽEF JEROVŠEK: No, potem vas bom še tu izkoristil, ker je to pač celotno delo tudi te komisije.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod Jerovšek lahko malo bolj glasno, se vas nič ne sliši.

212

JOŽEF JEROVŠEK: Kaj ste pa recimo, koliko informacij ste pa imeli potem v trgovini z orožjem, ko je bilo na Mariborskem letališču orožje. Operativno vojaško.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Mi smo v taki količini orožja iz štabov nihče ni niti sanjal. Jaz sem se začudil, ko sem gledal pozneje na televiziji, samo eno drugo stvar je pa bila. Jaz sem potem enkrat jedel, tam sem blizu, v Slaviji, ne vem, Mariborčan, vi ste Mariborčan ne, so, en tak je imel, na dveh stolih je sedel, jaz sem tam jedel pa mi je potem plačal viski. Pa gledam in je še enega plačal, potem pa je rekel, ja, vi ste nam vzeli orožje. Sem rekel komu hudiča, kaj si ti. Potem pa se je razburjal in jezil in nisem vedel kdo je. In tisti šef, ko je tam, pozneje, ko je on šel pa še vseeno mi je vse plačal kar sem jedel in spil, pa sem rekel kdo je pa ta človek in nikoli ga nisem videl in govori o orožju iz Bosne. Ja pravi pa ne poznate ga pravi, to je največji avstrijski trgovec tu od Šentiljskega prehoda naprej, vse trgovine so njegova last. Pa ta mi je potem rekel, mojo hišo sem dal za Bosansko ambasado na Dunaju zastonj, vi pa ne boste v Bosno prišli trgovati, dokler nam to orožje ne vrnete. Jaz sem pač gledal, no menda so potem čez par let pa res to orožje vrnili ker mislim da je šlo nazaj. Debela Berta ali kako so klicali. Jaz sem mislil, da me hoče tepsti, najprej.

Nič o tem nismo mi vedeli, tako da sem se zelo začudil, da bi. Ne vem.

JOŽEF JEROVŠEK: No ko ste pa izvedeli po tem, ko ste se kaj zanimali.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Koga naj vprašam, nisem imel koga. Naši niso vedeli. Sedaj če bi koga drugega spraševal pa več nisem.

JOŽEF JEROVŠEK: Vam je gospod, mislim ali ste potem kaj izvedeli, da je gospod Komar to pokrival?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: To sem videl iz televizije. Namreč ta Avstrijec, ko sem to rekel, ta je potem rekel, da bomo to morali mi vrniti.

JOŽEF JEROVŠEK: Takoj po odkritju že, zgodaj? Hitro po odkritju tega orožja.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ne, hitro mogoče eni par mesecev, dva, tri mesece.

JOŽEF JEROVŠEK: Poglejte.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: To, skoraj nemogoče se mi je zdelo, da to v Mariboru ne bi vedeli, ker to so, če so prihajali tisti veliki avioni, to so neki ukrajinski menda, sem potem slišal, da se to ne bi izvedelo, namreč ta cela služba na letališču je morala to vedeti. Od gasilcev in vseh.

JOŽEF JEROVŠEK: Kaj pa vam je, mislim gospod Vidrih, ki je to spremljal. On je imel striktno samo za spremljanje. Gospod Vidrih.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ne, je imel še drugo delo. Mislim to je...

JOŽEF JEROVŠEK: ... drugo ampak pri teh transportih je zgolj poskrbel za varnost.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Za varnost.

JOŽEF JEROVŠEK: Za varnost ne. Ni pa bil nikoli vabljen na kakšne koordinacijske sestanke?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Mislim sestanki, ki jih je imela varnostna služba so bili izven mojih kopetenc.

JOŽEF JEROVŠEK: Zakaj pa recimo, ko pravite, je prišel tisti račun, zakaj ga je bilo treba Silvu Komarju predati, ne Vidrihu recimo?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Jaz se nisem ... On je ravno tu bil pri roki na sestanku in sem mu pokazal in potem ga je vzel. To je bilo pol ure razmaka. Ker oni so pa verjetno, jaz sem mislil, da je tudi on kompetenten, pa to se tako zgodi, da so slučajno skupaj in ...

JOŽEF JEROVŠEK: Ampak je bil kaj presenečen?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ne vem. Ne bi ...

JOŽEF JEROVŠEK: Ni kazal?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ni kazal, ker, veste, to so le profesionalci, ki se s tem ukvarjajo. Četudi bi bil, ne bi pokazal. Vse, Sova potem račun tudi, če ga ji je on predal, sedaj to ne vem. Ampak tisto je, meni se zdi, da je glasil na Ministrstvo za obrambo, če se ne motim, ker to ni bilo tako...

JOŽEF JEROVŠEK: Saj to se da preveriti komu ga je predal, pa če je bil ratificiran. Rekel ste, da je šlo za tanke iz Tama, verjetno.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ne. Pravim tisto noč je bilo, ko smo...

JOŽEF JEROVŠEK: Ne veste pa kakšno orožje je bilo na tem računu? **214**

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ja, (posmehovanje) ... toliko se ne spomnim kakšno, pehotno orožje, pa granate za vzolje, mislim za protioklep, take stvari... točno

JOŽEF JEROVŠEK: Glejte, je bil v teh letih ko ste bili poveljnik kdaj kakšen poizkus, da bi se ta dokumentacija uničila?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ja, moram vam, zato sem jaz to, namreč general Slapar je tudi, moram vam povedati, da sem jaz te dokumente ki sem jih predal ministru, odvzel zaledniku. Namreč, ne bo zgodba, ampak je res. Takrat ko sem jaz šel iz zapora, ko so mi sodili, je nekdo dal ukaz, da se sestrelji helikopter v katerem bi jaz moral biti. In to tudi piše v knjigah, piše to, da je bila pomota in so obtožili enega mojega zemljaka tam zraven, ki ni bil nič kriv ko sem jaz z njim govoril. Nekdo je dal ukaz, da se helikopter sestrelji. Seveda so pripravili in na srečo na mojo srečo in pa nesrečo tistega mariborčana, ki ga je transporter tam ubil, mene niso poslali v Zagreb, in če bi jaz šel v Zagreb bi potem nastradal in si tako kot ta naš človek, naš pilot, ko so ga sestrelili zaradi tega, da imamo strele. Sedaj njegovo družino vzdržujemo in tako, to je pač bilo treba pokazati, da mi to orožje imamo (nerazumljiva beseda)... na komu. In to gre isto tam. In meni so se opravičili moji sodelavci in niso vedeli, da bom jaz v helikopterju. Jaz sem potem se razjezil, ampak ne moreš nikomur dokazati, da je ta ukaz izdal, ker je pa Švancar? potem napisal v knjigo, da je ukaz izdan zaradi tega, ker je bila pomota, da ga je izdal Kuzma, v oklepaju, ki sploh ni imel veze s tem. Namreč, pred vojno, pred vsemi temi dogodki, sami lahko ocenite kdo lahko izda ukaz, da se sestrelji vojaški helikopter, ko ni bilo še nobene vojne. Zato me je general Slapar tudi opozoril, pa sva oba te dokumente vzela en dan prej preden jih je varnostna služba pobrala. In on je meni dal svoje dokumente jaz pa njemu, da sva jih zamenjala pa sva definirala dokler sva v službi bova to hranila, ker je mogoče tudi zaradi tega. Mogoče zaradi tega. Potem sem jaz vrnil dokumente in moram vam povedati, da to sva samo midva vedela in to vam sedaj lahko povem, ker me je tudi zvezal minister, da sva samo midva vedela, da imava dokumente. In če je policija zvedela potem je samo Slapar policiji povedal, da so prišli k meni po dokumente. Se razumemo. Jaz sem potem takoj dokumente predal ministrstvu in sem rekel: Nima smisla, da to imam.

JOŽEF JEROVŠEK: Ampak pred tem drugih pritiskov pa ni bilo, da bi recimo....

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ne... ne morem...

JOŽEF JEROVŠEK: obrambnega ministra, da bi se dokumentacija o teh, da bi dobili kakšno naročilo, da ... karkoli

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ne, ne....

JOŽEF JEROVŠEK: ... ali pa da bi se ... kar hrvaške vodeno predano uničili in to. Takih navodil ni bilo?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Nihče me ni.....

JOŽEF JEROVŠEK: ... To se pravi še sedaj ko je pravzaprav

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ko sem jaz predal to

JOŽEF JEROVŠEK: ... ko ste predali. Gospod Slapar bi lahko to videl...

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ker jaz sem tiste dokumente za Gorenjsko predal Miklavčiču, pa za vzhodno Štajersko pokrajino. Medtem ko pa ostale pokrajine pa ne vem, če so komu ali če so jih pa uničili potem varnostna služba ali ne vem. To ne morem povedati.

JOŽEF JEROVŠEK: Ste tu, to je bilo že takrat, ste sam pri sebi zaznal kakšen politični interes, da bi bilo to nekako povezano s kakšnimi vojaškimi operativnimi zadevami? Ste v vojaško operativnih zadevah videli logični vzrok za predajo tega?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ja, vesete, če računam s tem, da je bilo potrebno, še jaz sem enkrat ministra Janšo prosil, da neposredno hrvaškim tem njihvi teritorialni obrambi, ker nam je bil interes, vsaj meni kot poveljniku štaba, da tisti, ki so recimo bili v Varaždinu pa tam okoli imajo dovolj orožja, da bi onemogočili prihod, saj veste kako je, naj se prenesejo dejstva na tisto mesto. Šlo je za vsakega pametnega starešino ali pa oficirja važno, da se tam nekje na drugem mestu vrši glavno....

JOŽEF JEROVŠEK: ja, da je na njihovem področju.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Moram vam povedati, da pa so, ko so prihajali k nam, mi smo imeli organizirano obveščevalno varnostno dejavnost prej že prej. Ni bila v taki obliki kot

to, ampak so naši opazovali in so dejansko ljudje na našem območju, Hrvatje, so se postavljali pred njihova oklopna vozila, niso pustili čez. Medtem ko je tisto noč, to smo pozneje zvedeli, tudi od njihovih teh, nalog prišlo iz, pravijo Tuđmaj je dal nalog, to so vedno tako govorili, če je bilo kaj narobe, ampak Tuđman je dal nalog, da policija njihova odstrani te ljudi, da lahko gredo tanki iz Varaždina proti nam. Zato je bil naš interes, da čimbolj, sedaj sredstva imajo tisti tam na oni strani.

JOŽEF JEROVŠEK: Še tole vas bi vprašal. Prej ko ste omenili, da so se, mislim neposredno prišli razni trgovci, ko niso imeli nobenih papirjev in to v rokah. Oni so hoteli na roko kupiti orožje, recimo, štabu.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: To so bile cele delegacije občin.

JOŽEF JEROVŠEK: ... vi ste jih poslali, ja delegacije občin, ...

VLADIMIR MILOŠEVIČ: ... hrvaških občin.

JOŽEF JEROVŠEK: Ja, ja. Imate občutek, se vam zdi, jaz sem namreč take govorice slišal, da so pa potem ne tu v vašem štabu ali pa kje, na tej poti ko so jih posojiljali do Ljubljane se organizirali nekateri ljudje, ki so jih pravzaprav usmerili in so potem na nek način uredili tudi dokumente, ki jih mogoče celo ministrstvo ni videlo, ampak so bili pač po nekih poteh urejeni, pa so to sprovedli.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: To prvič slišim. Ne vem kako to mislite, da bi jih lahko usmerjali.

JOŽEF JEROVŠEK: Lahko si nekdo predstavlja, da ima pooblastilo pa da ...

VLADIMIR MILOŠEVIČ: A ja, to...

JOŽEF JEROVŠEK: ... pa zrihta, pa ono pa pride... v vojski se zelo hitro, če nekdo reče imamo in nek podpis gor, je od vrha naročeno, pa potem deluje.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Tega vam ne bi mogel povedati, ker ne...

JOŽEF JEROVŠEK: ... ne veste?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ne.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala. Gospod Janez Per.

JANEZ PER: Zanima me, veliko smo takrat slišali tudi po medijih o vas, je bila pa vojna v pozitivnem smislu in me zanima ali bi to knjigo potem kdaj izdal ali ne, in ali bi jo tudi tako opisal kot zdaj govoriti, recimo, te zanimivosti, kako bi se dotaknil recimo tega orožja kako se je to prekupčevalo, pa to. Ali se sploh tega ne bi, mogoče tudi iz nekih....

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ne, verjetno se ne bi mogel tega izogniti, ne bi se mogel temu izogniti. Rad bi tu dva aspekta dal. Ta aspekt, ki sem ga povedal, da bi bilo nujno, da se pomaga temu štabu. Bi pa dal tudi ta aspekt, da so nekateri pa to izkoristili. Namreč, sedaj je težko to povedati, ker sem jaz, recimo, eden je prišel pa se je jezil, da ni dobil orožja, pa kaj govorite, potem je pa čakal tri dni na nek kamion. Pa se je jezil, da mu nismo kamion dali, pa je do mene hotel priti, da zahteva kamion, pravi: da nekje so s kamioni vred dajali. To je tako, samo to vam jaz ne morem sedaj reči, da bi kdo pa kaj, ker da ne bi izpadlo da sedaj...

JANEZ PER: Ali lahko tu dopolnim to vprašanje. Ali nekaj za denar, nekaj pa zastonj?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Nekaj bi, tako bi jaz tudi nekako opredelil. Sedaj, če bi opisal te zadeve, če bi, sedaj to. Tu je dosti drugih, jaz sem namreč, ko sem to pripravljaj pa že dve leti potem sem dobil arhive, ne arhive, povelja napadov in te zadeve, to je ležalo, pa so potem v Varaždinu navozili na, kurijo nepotrebne stvari in ta eden moj znanec je to našel in rekel: to ne bomo kurili, to bomo dali njemu, ker je moje ime bilo večkrat bilo notri omenjeno tudi med temi dokumenti, pa temi ukazi. Tako, da sem jaz sedaj imel dokumente, ki smo jih, vedel kaj sem jaz ukazoval, sedaj pa sem dobil istočasno tudi karto napada na Slovenijo po treh letih, mislim, barvah po podbarvah, po fazah, to poročilo Popa pa tega zloglasnega..., ker čisto drugače je ispadlo, mi smo, Hrvatje so tudi našli mrtve po tistem dokumentu, ni jih samo sedem bilo potem.

JANEZ PER: Sigurno se tudi spomnite za kakšno vsoto je na tistem računu šlo, ki ste ga predal. Je bil majhen znesek...

VLADIMIR MILOŠEVIČ: ... ni bil preveč majhen znesek....

JANEZ PER: ... recimo 10.000

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Mark?

JANEZ PER: ... mark, ali pa ...

VLADIMIR MILOŠEVIČ: No, dajte no, to orožje, ki je tu bilo je bilo mogoče vredno milijardo mark, ne, kalašnikov je bil

900, pa če je kdo prodal 1000 kalašnikov je to 900.000, šlo jih je pa verjetno nekaj 10.000. Mislim, po moji oceni. Ampak to ni bila velika vsota. Granata za minomet 120 ta je mogoče bila 2 ali 3.000 mark. Ali veste koliko stane, drugače orožje je drago, ne pa sedaj ko nekdo izsiljuje. Ker ta, v Vzhodni Nemčiji so uničevali, ste videli na televiziji. S tanki so se vozili čez. Dejansko so pa prodajali to orožje Hrvatom. Meni je tam hrvaški oficir govoril, da so oni dobili do sedaj v teh hrvaških borcev srečaš, pa meni to kot soborcu z druge strani malo bolj se pogovarja z mano pa pravi: "Znaš, da smo mi mige vozili iz pristanišča Bahar." Mige so kupovali in so tja vozili, pa helikopterje, pa tanke in to iz Nemčije, vzhodno nemško orožje.

JANEZ PER: Ali se kdaj, recimo, opazili, sigurno ste, kdaj je šlo za denar kdaj pa zastonj.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Veste to je bilo tako, jaz nisem opazil ..., ker jaz nisem mogel biti v Bistrici, pa na Ptuj in ne vem kje še takrat ko se je to dogajalo sem bil v svojem štabu. Ne da se to ker v mojem štabu nihče orožje vozil. To kar samo tako uloviš in slišiš. To pa ni ...

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Če sem vas prav razumel so ti denarni posli v glavnem potekali preko obveščevalne?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ne vem kako so denarni posli potekali, ampak, ker nisem bil nikoli zraven, samo vem da so šli plačati, da so šli vplačati...

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: ... na obveščevalno?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Na varnostno, tako so govorili, jaz sedaj, mogoče so kar tako govorili pa so si kaj drugega mislili. Gremo v Ljubljano, tam je bilo dežurstvo non stop vzpostavljeno, in so hodili tja. Sedaj koliko so plačali pa komu pa zakaj, ne vem, pozneje čez dan dva so vozli orožje. Kaj je bilo to...

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod....

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ti moraš sedaj zalednike dobiti in točno...

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod brigadir, tole bi vas še lahko vprašal: Se vam zdi verjetna ocena, da za vse orožje, ki je orožje, ki ga je Slovenija prodala Hrvaški in Bosni in Hercegovini ta znesek 27 milijonov mark? Ali se vam zdi nizek ali visok ali se vam zdi primerno?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Po mojem da daleč prenizek. Sedaj jaz 219
ne vem.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Bi še kdo? Ne.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Če boste dobili na ministrstvu tiste dokumente, ki sva jih midva s Slaparjem imela, odštejete to kar predajte sedmemu tretjemu prvemu štabu, ostalo vzamete, tam kjer so podpisani sprejemniki, kaj jaz vem kdo. Potem tisto seštevate pa če boste sešteli in odšteli pa boste videli, da je to dosti. En račun bi moral biti, ta račun je bil mogoče milijon in pol mark, kot sem jaz govoril. Zato mi je padlo v oči in ko ga je zagledal ta Silvo je rekel: "Uh, glej, glej." Jaz si nisem predstavljal kaj to pomeni.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod Jerovšek ali ste hoteli.

JOŽEF JEROVŠEK: Samo tole bi vprašal. Takrat v času bojev in vojne na Hrvaškem na začetku, kako ste po vojaški plati z ministrstvom sodelovali. Ste bili deležni zaupanja, se vam zdi da ste bili deležni zaupanja v okviru ministra in to.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: V katerem? Našem.

JOŽEF JEROVŠEK: Ja.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Mi smo zelo dobro sodelovali. Seveda zaupanje kjer smo pa mi, če ne bi imeli zaupanja eden drugega

JOŽEF JEROVŠEK: Poznam zadevo....

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Največ kar se je dogajalo se jim pa neumno zdi, nekdo je Dolenjsko omenjal, pa Gorenjsko pa kaj jaz vem, samo dva boja nekje v okolici Celja tam je bilo več kot pa cela Dolenjska dejavnost, da se razumemo. 75% vseh dejavnosti, če greste po bojih, po kronologiji kaj se je dogajalo, se je dogajalo na Štajerskem, mislim obeh Štajersk.

JOŽEF JEROVŠEK: Pa še tole. Takrat v času, ko se je potem našlo to mariborsko orožje na mariborskem letališču je pa, recimo, varnostna služba ali pa kdor koli spremljal tudi kak legalni konvoj, ki je bil samo, je bilo to...

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Naša?

JOŽEF JEROVŠEK: Ja.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ne vem, ne vem.

JOŽEF JEROVŠEK: Mislim, da bi bil samo transport.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Poglejte kako je. Varnostna služba je imela dva. Meni so morali poročati o dejavnostih, ki so važne za poveljnika. Jaz sem njim tudi take naloge dal. To kar so pa oni delali za varnost za varnostno službo, tam je bil, menda takrat ne minister, Lovšin, to so pa oni delali brez...

JOŽEF JEROVŠEK: ...brez vaše vednosti.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ja.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod brigadir, mi smo s tem vprašanjem končali....(nekdo iz klopi: Eno kratko vprašanje.) Kar izvoli...

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Za tisti račun, ki ste ga omenili, se mogoče spomnite kakšnega podpisa gor.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ne, ne morem se spomniti, ker to sem jaz ... 10 minut ...

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Niste bil pozoren.

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Nisem niti bil pozoren in mi ni...

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Potem ste ga pa dal in ...

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ja.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: In tudi te dokumentacije, ki se jo vi predali ni nobenih računov?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Ne računi ne...

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: ...količina?

VLADIMIR MILOŠEVIČ: Tu v računu vsaj, veste kaj, jaz ne vem, ni ti ne verjamem, da kdo račune izdaja, tudi če se za gotovino gre. Račun izdajajo ko kupiš, pa pride čez en mesec.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod brigadir mi se vam zahvaljujemo, da ste si odtrgali času. Povejte, če imate kaj stroškov za današnje potovanje dnevnice, in to, to bo gospa dobila, o tem se bosta potem ...

VLADIMIR MILOŠEVIČ: ... prevozne stroške pa kaj Jaz sem moral iti s svojim avtom, ker nisem vedel do kdaj bo trajalo in motorni vlak, ne vem

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Tisto bosta z njim uredila. Hvala lepa in srečno pot nazaj. Na svidenje.

Toliko, da vam malo predstavim s kom boste imeli opravka. To je naša preiskovalna komisija, ki vam je poslala vabilo. V njej sedimo gospod Žnidaršič iz DeSusa, Rudi Moge LDS, Janez Per SLS, gospod Jožef Jerovšek SDS. Tule vam bom dal en pravni poduk prečita, ker moram po uradni dolžnosti, potem bomo pa začeli z delom. 221

Zaslišani boste kot priča, kot priča ste dolžni govoriti resnico in ničesar zamolčati. Kriva izpoved je kazniva po kazenskem zakonu z zaporom do dveh let, niste pa dolžni odgovoriti na posamezna vprašanja, če je verjetno, da bi s tem sebe ali svojega bližnjega sorodnika spravili v hudi sramoto, znatno materialno škodo ali kazenski pregon.

Vaše cenjene ime in priimek?

PETER ZUPAN: Peter Zupan.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Poklic?

PETER ZUPAN: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Prebivališče.

PETER ZUPAN: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Rojstni kraj?

PETER ZUPAN: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Starost?

PETER ZUPAN: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Na začetku preden bomo začeli postavljati vprašanja na splošno, bi vas prosili, če nam poveste kar veste o trgovini z orožjem, predvsem pa o tem koliko orožja, municije, minsko eksplozivna sredstva in opreme je bilo v skladišču JLA v Zgornji Ložnici in kam tem komu je bilo vse to dodano ali prodano.

PETER ZUPAN: Če dovolite, bi rekel, iz podatkov iz mojega, bi rekel, dela v Teritorialni obrambi in ministrstvu za obrambo zaradi razumevanja potem tistih podatkov. Od leta 1978 sem zaposlen v Teritorialni obrambi. Bil sem poveljnik občinskega štaba Radovljica in pa v času imenovanja Janeza Slaparja za poveljnika 3. pokrajinskega poveljstva njegov načelnik. Med vojno sem bil poveljnik tretje pokrajine in od začetka septembra leta 1990 sem bil na zahtevo ministra Janše in pa načelnika republiškega štaba Janeza Slaparja prestavljen, da tako rečem, ali prezaposlen na mesto načelnika logistike, logističnega sektorja republiškega štaba. Ta dela sem opravljal v republiškem štabu do reorganizacijske

spremenbe v letu 1993, ker sem z večino, bi rekel, ljudi in pa sredstev in delovnih nalog prišel v upravo za logistiko, kjer sem bil do dve leti nazaj namestnik direktorja in obenem načelnik oddelka za materialno oskrbo. Prav sem pokrival v tem obdobju področje materialne oskrbe, skladiščenja intendanskih sredstev, oborožitve in drugih sredstev skrbel za, bi rekel, obnovo vojašnic in druge logistične potrebe slovenske vojske in v zadnjem času v okviru uprave za logistiko tudi za področje Ministrstva za obrambo. Od konca leta 1997 sem bil na zahtevo takratnega ministra za obrambo gospoda Turnška premeščen za namestnika uprave za razvoj oziroma za oborožitev, kjer dela opravljam še sedaj. Se pravi to je nekako kronologija.

V bistu v letu 1990 sem bil član narodne zaščite in sicer pomočnik načelnika za Gorenjsko in obenem v letu 1991 tudi član pogajalske skupine Slovenije za odhod JNA; tako imenovano Bogatajevo komisijo. Zakaj to govorim, zaradi tega, ker je mnogo teh vprašanj vezanih katere sem postavil, vezanih na to obdobje in se nekako prepleta.

Moram reči, da glede Ložnice in pa glede Maribora je, oziroma orožje na letališču Maribor sem nekaj aktivnosti opravljal v toku upravljanja delovnih nalog kot delavec ali pa kot vodilni in odgovorni za področje logističnega sektorja v republiškem štabu. In drugo, da sem na Ložnico nekako naletel že kot poveljnik pokrajinskega štaba za Gorenjsko. Naletel sem po njenem zavzetju tem, da je bil postavljena zahteva, da iz Gorenjske pošljemo v dneh ko je bila zavzeta, da pošljemo določene skupine ljudi za prevzem sredstev za protioklepno borbo in pa za zračno obrambo. Mi smo nekajkrat poslali ekipe iz Kranja na Ložnico in tam iz skladišča in potem v nadaljevanj tudi iz deponij na Pohorju izvzeli, oziroma prevzeli nekatera sredstva, predvsem za protioklepno borbo in pa za zračno obrambo. To se pravi, rečem rakete Maljutka, Zolje in ... (ne razume se dobro.) in pa raketne sisteme Strel 2M iz, bi rekel, tega področja. Karakteristično za to področje, jaz moram reči, da ste vabilo toliko zgodaj poslali, da nekaj spomina obujaš in nekaj dokumentov pogledaš, v bistvu moram reči, da ne obstaja v meni vedenje, da bi za to področje oziroma za te prevzeme takrat delali kakšne posebne dokumente materialnega poslovanja, ta izraz bom nekajkrat uporabil. Dokumenti materialnega poslovanja so pač v ministrstvu za obrambo in v vojski predpisani. To so materialni listi, ki se izdajajo na podlagi reverzov ali prevzemnic, ki jih ob prevzemu dobavitelj in, bi rekel, prevzemnik podpišeta. Tako, da moram reči, da je v tem času kot, bi rekel, v tej funkciji sem pač naletel na to poslovanje na ta način, da smo ta sredstva prevzeli, uvedli in jih dejansko takoj vozili na Brnik, kjer smo imeli tankovski bataljon Vrhnike v blokadi. Tako, da, bi rekel, v kasnejšem obdobju so se ta sredstva popisala na nivoju pokrajine. Se pravi pokrajina je pisala, je popisala in to stanje nekako dobil, da tako rečem, ko sem

223

prišel v Ljubljano za šefa logističnega sektorja najprej v ustanavljanju in treba je povedati, da praktično do leta 1993 Teritorialna obramba ~~in~~ izvedla inventure, ampak je delala popise. To je bistvena razlika. Popis pač popišeš koliko sredstev je in jih potem šele v naslednjem letu, bi rekel, preverjaš z inventuro. Moram reči, da dejansko obstajajo podatki. Jaz sem sodeloval tudi pri pripravi določenih dokumentov, ki jih je vaša komisija dobila in, bi rekel, je možno trditi na podlagi, bi rekel, obstoječe dokumentacije, da je uradno inventura celotnih sredstev, inventura in ne popis, bil opravljen šele v letu 1993. Se pravi do 1991, 1992 so se ob zaključku leta delali popisi. In moram reči, da mnoge enote in predvsem štabi so našli sredstva za katera so mislili, da jim bodo 1992 ali 1991 odvzeta in prerazporejena, so jih našli ob inventuri 1993. leta. Tako, da lahko nekateri podatki tudi zaradi teh dejstev strižejo v posameznih štabih.

Druga karektaristika s tega časa je tudi ta, da je novo imenovani republiški štab, ga je vodil general Slapar, bil je v sedežu v Tacnu in potem na Prežihovi 4, ni imel evidenc v letu 1991, ni imel evidenc v ustvarjanju za celotno republiko, zaradi tega, ker so bili pokrajinski štabi organizacijsko in materialno odgovorni pokrajini. Se pravi štabi, občinski oziroma območni in so se evidence v letu 1991 v glavnem zaključevale na nivoju pokrajin. In smo šele ob zaključku 1991 leta in potem v 1992. letu združevali evidence, imenovali smo jih operativne evidence, združevali podatke na nivoju republiškega štaba. Pojasnjujem zakaj nekaterih podatkov pač dejansko na nivoju republike ni, bile so pa na nivoju pokrajin pa lahko v detajle in po kosih in po količinah in po sredstvih s tem na republiškem nivoju nivo.

Naj nadaljujem o vašem vprašanju. Z Ložnico, bi rekel, problemom Ložnice sem se srečal kot načelnik sektorja za logisatiko zelo kmalu, predvsem na zahtevo, bi rekel, gospoda zdajšnjega brigadirja Lacija Lipiča, ki je bil takrat zalednik pokrajinskega štaba v Mariboru, kjer je javljal probleme, ki so nastajali in so bili v tistem trenutku na ali pa v tistem času na Pohorju v šestih deponijah orožja, ki je bilo pod smrekam, zaščiteno samo s polivinilom in zavarovano pač enotami Teritorialne obrambe. Problem teh sredstev je bil v tem, da so bila to minsko eksplozivna sredstva, tako jih pač imenujemo, z vgrajenimi vžigalniki in, bi rekel, praktično pripravljena tudi za vojno uporabo in je bil problem v tem smislu, kaj s temi sredstvi narediti, če pride do strele do, bi rekel, do drugih ogrožanj, kaj bo s področjem ko je na eni lokaciji lahko nekaj sto ton streliva skladiščenega, ne tako daleč od, bi rekel, naseljenih krajev. No, jaz sem si ene dve deponije ogledal. Moram reči, da je obstajala tudi neka video kaseta, ki je nekam poniknila, ampak v bistvu je bil, moram reči s področja logističnega dela to velik zalogaj in velik uspeh, da so to uspeli narediti mariborčani v času ko se je pravzaprav ni vedelo ali bo JNA se vrnila na to področju,

lahko tudi povem potem neke zadeve, ki so vezane na pogajanja in na kakšen način je to vplivalo, bi rekel, na nekatere odločitve in v bistvu ...

PRESEDNIK RUDOLF MOGE: Se oproščam, kar bo kdo želel mu prinesite kakšen sok ali kavo ali oboje Se oproščam.

PETER ZUPAN: Tako, da v bistvu je to vprašanje in da so bile vse deponije, vsaj kar je meni poznano, če navajam narobe podatek se oproščam, v pristojnosti območnega štaba na kateri lokaciji je to bilo. Se pravi celotno skrb za to področje teh deponij in teh stotin ton razstreliva in drugih, bi rekel, eksplozivnih sredstev je bilo v pristojnosti štaba, ki ga je vodil major Strehar.

V bistvu, bi rekel, to je ta del, ki je nastal takoj ali pa informacija, ki je nastala takoj po, bi rekel, mojem prihodu v Ljubljano. V bistvu se je iz tega obdobja začenja tudi druga odgovornost, in sicer odgovornost priprave podatkov oziroma predlogov za oddajo sredstev za potrebe Hrvaške in njihovi obrambi. Moja odgovornost v tistem trenutku je bila, da na podlagi prioritet, ki so bile že takrat določene za sredstva, ki bodo v oborožitvi takratne teritorialne obrambe, da se pripravijo, bi rekel, sezname sredstev, ki niso perspektivni. Moram reči, da ne vem, če vam je poznano, da je bila Ložnica za JNA tudi skladišče oporečnega streliva oziroma streliva, ki ima status uporabe v vojni. Imamo dve vrsti streliva: enega, ki ga lahko uporabljate v miru in ga uporabljate tudi v vojni in drug status so imeli sredstva, ki v miru niso bila več uporabna, ampak so bila pripravljena za uničenje ali pa za evenetuelno uporabo v vojni, takrat je manj ljudi škoda - če dovolite, da se pohecam, ampak v bistvu in ta sredstva so bila uskladiščena v tem skladišču in tudi zato moram reči, da pri pogajanjih, imate gospoda Bogataja, ki je vodil to skupino, naslednjega kot pričo, lahko to še bolj razjasni, ampak v bistvu se je postavljalo vprašanje ali bomo ta sredstva morali vrniti in zato je šla vsa, bi rekel, vsi naporji so šli tudi v dislokacijo teh sredstev. Se pravi v skladišča Teritorialne obrambe, v skladišča tudi po domovih, v skladišča pri posameznikih, v podjetjih in na druge lokacije po Sloveniji. Se pravi, da so se iz teh pohorskih deponij sredstva vračala nekaj v Ložnico nekaj pa na druge lokacije. In v tistem delu pa je bilo tega pripraviti seznam sredstev katere niso, bi rekel, perspektivna in ta sredstva so bila potem v kriteriju, da se lahko oddajo izven Teritorialne obrambe Slovejnije. Verifikacije teh, bi rekel, predlogov je bila s strani ministra za obrambo, mislim, da vsaj en dokument od tega poznate oziroma ga imate v dokaznem gradivu in bi rekel, kriterij za to je bil predvsem uporabnost ali neuporabnost za ... obrambne sile Republike Slovenije.

Če dovolite še nekoliko razlage. V tem skladišču je bilo veliko lanserjev, oziroma ne lanserjev, se oproščam raket, 128

milimetrov ogenj, za katere ni obstajal tudi en lanser v Sloveniji. Tudi enega lanserja ni bilo. Vse je vojska odpeljala. Ravno tako je odpeljala 130 milimetrske havbice in tudi še drugo orožje. Ne vem, če je komisiji poznano, vendar pogajalska skupina se je z predstavniki JNA dogovorila in podpisala dokument v katerem je bilo sklenjeno, da se vsa oklepna sredstva, vsa artilerija, vsa samohodna artilerija skladišči na Vrhniki in da se skladišči v Cerkljah in da bodo to po odhodu JNA čuvali pripadniki JNA oziroma njihovi strokovni organi. To dejstvo je tudi vplivalo na odločitve ali bomo sredstva več pripravili oziroma napisali, da jih je možno oddati ali ne. Odgovarjam sedaj v tem delu, se pravi, jaz moram reči, da evidence o oddaji oziroma pripravi tega streliva, predvsem streliva in manj orožja, orožja praktično ni bilo, so bila pripravljena za, bi rekel, logistiko ministrstva za obrambo. Ker dejansko smo imeli logistiko republiškega štaba in tam nihče ni mogel vzeti brez moje pripravljene odobritve Slaparja sredstva, bi rekel, iz teh skladišč in iz enot in pa logistika katero je v tistem času vodil gospod Ludvik Zvonar, ta je bila pa v sestavi ministrstva za obrambo na Zupančičevi. In dejansko so ti predlogi bili osnova oziroma te liste so bile lahko osnova potem za odločanje ali bodo sredstva šla ali ne. Nobena oddaja ni bila realizirana brez soglasja ministra katerega sem navajal. Ta lista, se pravi katero sem jaz podpisal, glavni zaveznik, da tako rečem, republiškega štaba dobil navodila, da se pripravi in sem ga pripravil. Postopki oddaje sredstev so tekli prek, bi rekel, na podlagi tega dokumenta zahtevka, da se sredstva oddajo in prevzema s strani organov katerim jih je bilo treba dati, ali so bili to v okviru hiše, da tako rečem, Teritorialne obrambe ali pa za potrebe, bi rekel, oboroženih sil Hrvaške. Moje vedenje iz tega področja, moram reči, pa da sem sedel v Ljubljani in da je proces šel tako, da brez pismene odobritve in brez pismenega zahtevka, ki je bil posredovan logistiki pokrajinskega štaba Štajerske, realizacije naj ne bi smelo biti, saj jaz nisem vedel zanj in ne vem zanj. Za tisto, kar mi je poznano, bi rekel, glede Hrvaške moram reči, da moje vedenje gre v smeri iz Ložnice gre v smeri, da so bila sredstva predana večkrat, se pravi v večih prevzemih, in da so ta sredstva bila dana kot, bi rekel, za kompenzacijo za nafto v Lendavi. Iz, bi rekel, toliko je iz tega o količinah, ki so bile moram reči, da vsa dokumentacija katera je bil s te strani vodena v zaledju republiškega štaba in je bila na zahtevo ministra Kacina predana leta 1995 varnostno obveščevalni službi Ministrstva za obrambo.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala lepa. Bilo je zelo izčrpno. Postavili vam bomo nekaj vprašanj, na nekatere ste delno že odgovorili delno pa ni bil odgovor tak, da bi nas zadovoljila. Prvo vprašanje je, govorili ste sedaj samo o bistvu o dokumentih tega materialnega poslovanja, na podlagi česa je ta

stvar potekala, zelo malo pa oseba. Zato bo prvo vprašanje pod čigavo nalogo, pod čigavo nalogo in na podlagi katerih zahtev so bili napisani nalogi za izvzem orožja in streliva iz skladišč?

PETER ZUPAN: To področje komunikacij je vodil takratni varnostno obveščevalni organ, to se pravi OVS, sedanji OVS. Priprava dokumentov oziroma predloga za oddajo sredstev je bila v izključni pristojnosti, bi rekel, republiškega štaba. Tukaj, bi rekel, ni sicer so bili določeni, bi rekel, zahteve interesi postavljeni, da je potrebno neka sredstva na to listo spraviti, vendar v bistvu seznam sredstev, za katerega se je republiški štab, da je možno dati je bi pripravljen izključno na ali pa je bil v pristojnosti republiškega štaba. Se pravi, mi smo se odločali ali bomo dali 105 milimetrov strelivo ali ga ne bomo dali ali bomo dali pehotno strelivo ali ne, v tem delu. To je en del.

Da je bila stvar verificirana, se pravi, da je bil dokument, da se ga ni, grdo rekel, Zupan spomnil, je bil ta dokument verificiran v mnogih primerih od strani načelnika republiškega štaba predhodno in dokončno od ministra za obrambo.

PREDSIEDNIK RUDOLF MOGE: Če vas prav razumem, gospod Zupan, je bil ta seznam teh neperspektivnih sredstev o katerih ste govorili, iz tega seznama je potem, če so se strinjali na pokrajinskem štabu oziroma na območnem štabu ...

PETER ZUPAN: Subordinacija je bila na vrhu. Oni so imeli možnost reči: Ne ta sredstva ne bodo šla oziroma ne predlagamo. Ampak oni niso poznali celotnega področja v Sloveniji in tista sredstva, ki so bila pri njih deficitarna so bila lahko v Kranju, bi rekel, v takih količinah, da so zagotavljali tudi ta del. Zato je bila ta pristojnost, bi rekel, republiškega štaba, da pripravi celoten, ampak republiški štab je s tem prevzemal tudi odgovornost za obrambno sposobnost in popolnjenost, bi rekel, Teritorialne obrambe. Zato sem rekel prej, 128 milimetrov rakete Ogenj so bile za nas ne perspektivne, ker smo vedeli, da je embargo, da nimamo lanserjev in da ta sredstva ne bodo možna uporabiti. Drugo je pa to, če, bi rekel, jaz sem lahko z vso gotovostjo trdim ali pa zatrdim, da ni bilo prodano ali pa oddano streliva za tanke M84, kot perspektivne praktično nič v Sloveniji. Se pravi, da tam....Prosim?

PREDSIEDNIK RUDOLF MOGE: Poglejte. Niste mi točno odgovorili. Pravite, da komunikacije je vodila obveščevalno varnostna služba. Tukaj je nalog za izvzem in oddajo, ki ste ga vi podpisali. Kdo je vam naročil, da to naredite?

PETER ZUPAN: Prosim, če mi daste še enega v katerem je podpisan gospod minister. Tisti dokument je bil pred tem, to je izvedbeni dokument, na podlagi tega izvedbenega dokumenta je bil pokrajinski štab dolžan ali pa občinski štab dolžan to pripraviti. To imate pa en ... odgovor, ki smo ga posredovali ministrstvu. Imate seznam sredstev v katerem je v zgornjem levem kotu napisan datum in podpis ministra v katerem odobrava. Ta dokument je pa izvedben, in ta dokument je bil izvedbeni dokument logistike republiškega štaba s katerim smo na podlagi predhodnih odobritev pripravili sredstva in povedali kdo jih bo iz tega naslova moral izbrati.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: ...spomini, da nalog za izvzema orožja nalog za izvzem na podlagi katerega ste vi to izvedeli potem je dal minister?

PETER ZUPAN: Je odobril minister.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: ... je odobril minister...

PETER ZUPAN: je odobril minister, pripravili smo ga pa mi.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Minister je bil pa tisti, ki je...

PETER ZUPAN: ... tako.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala lepa za to vprašanje.

PETER ZUPAN: To pa je izvedbeni dokument, na podlagi tega, če dovolite še, na podlagi tega so pokrajinski štabi pripravili sredstva, jih utovorili in oddali varnostno obveščevalnem predstavniku varnostne obveščevalne službe. Ves postopek naprej je peljal

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: orožje?

PETER ZUPAN: Ja, ja.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ampak, reverzi pa potem?

PETER ZUPAN: Na podlagi tega dokumenta so pa iz imajočih stanja in imajočega stanja pokrajine ali občinskega štaba oni na podlagi z materialnimi listi podpisali, osnovni dokument je bil pa ta. Se pravi imajoče stanje, ta nalog je rezultiral materialni list na podlagi tega so iz te količine izpisali.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ali ste sodelovali na razgovorih o pomoči Hrvaški in Bosni in Hercegovini, ter ali so bili napisani tudi nalogi za izvzem orožje in municije za Hrvaško in Bosno in Hercegovino?

PETER ZUPAN: Jaz na teh dogovorih nikoli nesem sodeloval. Sodeloval sem v operativnem delu, to se pravi z izvedbo teh dokumentov, s pripravo dokumentov in v nekem delu tudi z, bi rekel, po telefonu s kakšnim predstavnikom, bi rekel, nasprotne strani, ne samo, ker je bilo mnogo urgenc, zvedela so se imena, mnogo urgenc na lokacijah pod hribom, kjer je bil lokacija štaba oziroma tega dela štaba, da bi se zadeve pripravile in oddale. Te komunikacije so bile od strani predstavnikov občin hrvaških od, bi rekel, ministrstva za obrambo, posameznikov, vendar te komunikacije praktično tudi ena ni bila realizirana. Mi te pristojnosti nismo imeli in smo vse zavračali na nivo ministrstva za obrambo oziroma varnostno obveščevalne službe in za nas te komunikacije kljub poskusom po telefonu praktično ni bilo. Tako, da jaz moram reči, da se ne spomnim, da bi enkrat sodeloval pri nekem razgovoru, kjer je predstavnik ministrstva ali predstavnik varnostne obveščevalne službe se dogovarjal o količinah, ki naj bi jih nek predstavnik ministrstva za obrambo ali neke občine ali drug dobil. Tako, da o temu delu, to je bila strogo ločena, bi rekel, moram reči, da sem sam sebi hvaležen, da takrat, čeprav možnosti so bile, teh intervencij je bilo čudo, intervencije so bile tudi po pokrajinah. Poznano je bilo da so hodili ti, če tako rečem, nakupovalci po raznih pokrajinskih in občinskih štabih in poskušali zadeve dobiti, vendar kar je meni poznano se je vse končalo na tej relaciji informacija ja, informacija v Ljubljano in zaključek.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kako so potekali finančni tokovi? Kdo in na podlagi katerih dokumentov je izstavil račune in kam je šel denar?

PETER ZUPAN: Jaz sem povedal, da je bilo moje delo operativno. In operativno se vojska ni s komercialo ali pa bi rekel s poračunavanjem ukvarjala nič. Mi smo dobili edino informacijo, da so lahko s skladišča sredstva šla, je bila informacija iz varnostno obveščevalne službe, da je meja odprta, da so izdana potrebna dovoljenja in da so sredstva, da je način plačila oziroma realizacija realizirana. Če te informacije ni bilo do Zupana, Zupan ni odprl oziroma Zupanovi podrejeni niso spustili robe iz skladišča. Pa bi bilo lahko naloženo, v Ložnici ne vem koliko tovarnjakov, ta roba ni šla brez tega obvestila. In dejansko ne bi teritorialci niso pustili brez tega ukaza.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Govorili ste, da je bilo torej eno izmed teh alinej, ki jih bilo treba izpolniti je bilo tudi plačilo, da je bilo plačano?

PETER ZUPAN: Ja. V bistvu v tem delu je za nas šla informacija sredstva so in smo morali naložiti v kolikšnem času, potem je bilo treba pridobiti informacijo, glede na

podlagi odobrenih sredstev se zmeraj niso iste količine naložili. Prvič zaradi volumna, zaradi teže ali tudi zaradi, ker niso bile vse na tej lokaciji. In se niso naložile odobrene količine, ali pa je bilo več, bi rekel, teh prevzem. To je ena stvar.

Druga, se pravi naloženo, odprta meja, sedaj da ima izdano dovoljenje od notranjih zadeve, od ministrstva za obrambo in da so zadeve poravnane. Kako, na kakšen način v to tisti, ki so bili pod mojem poveljevanjem in vodenjem nismo imeli vpliva.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod Zupan, ali je bil VOMO pooblaščen za finančno poslovanje in prevzem gotovine?

PETER ZUPAN: Ne vem. Moram reči, oni so nam

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: ... VOMO vam je rekel, da je bilo plačilo opravljeno.

PETER ZUPAN: VOMO je imel za vsak prevzem določene ljudi, ki so bili za to zadolženi.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Za?

PETER ZUPAN: Za prevzem. Se pravi, v mariborskem koncu če se je to prevzemalo to v Ložnici potem so bili tam operativci VOMA, ki so bili iz tistega področja. In on je javljal v operativni center.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Prej ste rekli, da niste oddali, torej nobenega kakšnega naloga za izdajo orožja. No, ker ni bilo tudi izpolnjeno, da je bilo plačano, kdo vam je to sporočil?

PETER ZUPAN: Ne nalog, ne nalog. Da smo mi sploh začeli pripravljati in oddajati orožje smo dobili na podlagi pripravljenega predloga in odobrenega predloga, ko je bil predlog odobren se je vedelo lista katera sredstva so taka, ki bodo oddana. Na podlagi obvestila, da se ta sredstva lahko predajo, ne vem jutri popoldan ali ponoči, v taki količini, sem jaz pripravil dokument, ki ste ga prej kazali. In sem ta dokument spustil v podrejeno poveljstvo. In logistik tega poveljstva je bil dolžan sredstva v skladišču pripraviti, pripraviti sredstva za vtovor in ljudi za vtovarjat. In ko je VOMO pripeljal predstavnike na lokacijo so se sredstva vtovorila in sem jaz dobil informacijo od mojih, da so sredstva vtovorjena in da čakajo na komando, da lahko zapustijo skladišče ali tisto lokacijo kjer se je to naložilo. VOMO je pa po drugem kanalu obveščal svoj del in je moral narediti odpreti mejo, dovoljenje napisati za dobiti dovoljenje od notranjih zadev od Bavčarja, da se lahko meja

odpre, ker drugače jo policija ni odprla. In ko je te dve aktivnosti opravil in sporočil, da so sredstva, da so dokumenti urejeni da so, bi rekel, obveznosti katere so iz tega naslova in smo pač razumeli, da so tudi finančni tokovi poravnani in na podlagi tega smo mi dali svojim ljudem ukaz, da so odprli vrata skladišča. Od tam naprej jih je pa spremljal VOMO in policija. In s tem se je tudi za nas tudi zadeva končala. Na podlagi tega smo samo še eno operacijo izvedli, in sicer v materialni oskrbi pokrajin, kjer so odknjižili sredstva, ker drugače bi še danes "dužili" vse tisto ...

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ampak vse tole, tudi eno izmed vprašanj, jaz torej razumem, da ste tudi dobili informacijo, da so finančni tokovi poravnani, dobesedno sem ...

PETER ZUPAN: Tako kot sem rekel....

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ste dobili informacije od koga?

PETER ZUPAN: Od tistega predstavnika VOMA, ki je bil zadolžen za sodelovanje.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala lepa. Sedaj vas pa še naslednje....

PETER ZUPAN: Sedaj ali je bilo to fizično, ali je bilo to na drug način, s tem nismo imeli....

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Sedaj pa bi vas še rad vprašal, glejte, tile reverzi, ki smo jih mi imeli je iz njih jasno izhajalo, ampak to je na nižjih nivojih kot vaš, ko so jih napisalo skladiščniki ko so izvzeli orožje, ga predali, recimo, predstavnikom zbora narodne garde, je bil pa prejemnik republiški štab za teritorialno obrambo. Zakaj?

PETER ZUPAN: Zaradi načina poslovanja. V bistvu, bi rekel, najvišji organ vodenja je bil samo republiški štab. In samo republiški štab je lahko odpisal sredstva. Zaradi je bil ta način, da so oni morali z materialnimi listi so prenesli na nas, mi smo pa generalno iz evidence, ki je nastajala oziroma, ki je bila odpisali sredstva. On za sebe ni imel te možnosti in to je bila tudi ena od varovalk, ker v drugem primeru bi to lahko vsak skladiščnik naredil. Materialni list bi naredi, odpisal, odknjižil in bi zadeva lahko šla oziroma sredstva lahko šla tudi iz hiše.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod Zupan vi ste rekli, da so bili finančni tokovi poravnani in to je bil eden izmed pogojev, da je orožje lahko zapustilo ozemlje Republike

Slovenije in da ste te podatke dobili od delavca VOMA. Ali je bil VOMO pooblaščen za trgovino z orožjem?

PETER ZUPAN: Ne vem. V operativnem delu, operativnem delu. To se pravi te spremljave naročanja informacij v tem delu sigurno.

PRESEDNIK RUDOLF MOGE: Ali ste ...

PETER ZUPAN: Če dovolite še eno razlago....

PRESEDNIK RUDOLF MOGE: Ja, z veseljem.

PETER ZUPAN: VOMO je bil na lokaciji Zupančiča. Republiški štab, brez logistike je bil na Prežihovi. Moj sektor je bil pa Pod hribom, to je zraven živalskega vrta. In so te relacije mi fizično nismo bili tam.

Prvič je bil VOMO v drugi hiši kot republiški štab, ampak Zupanov organ je bil pa še nekaj kilometrov stran od tam, in mi fizičnih kontaktov praktično z njimi nismo imeli. Pri nas je, da tako rečem, "laufal" telefon, ki je bil varovan telefon, Kripto, in pa kurirji. Tako, da v tem delu te komunikacije direktno s predstavniki VOMA, moram reči, da smo jih imeli zelo malo.

PRESEDNIK RUDOLF MOGE: In pa kako ste z odgovori, da so ti finančni dolgovi poravnani.

PETER ZUPAN: V bistvu prav, da obveznosti so poravnane, obveznosti za mene....

PRESEDNIK RUDOLF MOGE: ... o tem so vas obvestili?

PETER ZUPAN: Ker drugače v temu delu trije elementi so bili: eden je bil, da so morali mejo odpreti, drugo, da so bila dovoljenja narejena, nam se je naredilo in mislim, da prav eden od teh prevozov, ki je bil iz tega področja je bil ta, da so sredstva stala na meji, ker je tisti, ki je bil odgovoren kot teritorialec za, bi rekel, za držanje ni tega zadržal. In smo na meji ustavljali, s policijo ustavljali transport, ki je šel ne glede na postopke, ki so bili že prej izvedeni.

PRESEDNIK RUDOLF MOGE: Ali bi jaz lahko povprašal še tole. Ali ste delali na zahtevo kakšnih raziskav varnostne obveščevalne službe - vojaške?

PETER ZUPAN: Ne, ne.

PRESEDNIK RUDOLF MOGE: Vam je kaj poznana primerjava stroškovnikov po različnih bilancah?

PETER ZUPAN: Stroškovnikov vezane na strelivo ali?

PREDSIEDNIK RUDOLF MOGE: Ja.

PETER ZUPAN: Na orožje?

PREDSIEDNIK RUDOLF MOGE: Ja.

PETER ZUPAN: V takem smislu ne. Obstajajo, bi rekel, določena vedenja o, bi rekel, količinah, ki naj bi bile prevzete od strani JNA. Ampak do teh podatkov o prevzetih sredstvih v okviru pogajalskih skupin ji nismo nikoli mogli do konca priti. V bistvu so se vsa skladišča katera so se prevzemala, prevzemala na podlagi, bi rekel, ne inventur in popisnih listov, ampak na podlagi prevzemnih zapisnikov, kjer je JNA velikokrat najavljala količine, ki so bile drugačne kot so pa dejansko bile v skladiščih.

PREDSIEDNIK RUDOLF MOGE: Torej glede na to, da ste vi poznali količinsko te stvari niste nikoli sodelovali pri čem takem...

PETER ZUPAN: Ne.

PREDSIEDNIK RUDOLF MOGE: ... da bi te količine ...

PETER ZUPAN: Ne, jaz osebno ne.

PREDSIEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala lepa, gospod Zupan. Toliko sem imel vprašanj za zastaviti. Sedaj pa vam bodo pa člani komisije zastavili vprašanje. Kdo želi? Gospod Janez Per.

JANEZ PER: Eno vprašanje samo. Ko ste rekel te tri zadeve so morale biti urejene: odprta meja, v redu, papirji in pa plačilo. To ste vi dobili pisno ali ustno?

PETER ZUPAN: Ustno.

JANEZ PER: Ustno zagotovilo.

PETER ZUPAN: Po telefonu.

JANEZ PER: Od koga? VOMA?

PETER ZUPAN: VOMA.

JANEZ PER: Pa se je predstavil? Jaz sem, recimo, ta pa ta.

PETER ZUPAN: Ne. V bistvu je bilo tako. Mi smo kontakt iz strani VOMO na republiški štab oziroma na logistiko je bilo to

ali gospod Lovšin ali nekdo, ki je njega zastopal. To ni bilo veliko ljudi.

JANEZ PER: Je vedno rekel: Lovšin pri telefonu, je vse urejeno.

PETER ZUPAN: Ja. Rekel sem, da smo komunicirali s Kripto telefoni in da tega telefona, ki je bil v pisarni načelnika republiškega štaba mojem v deset, petnjast številc v celem ministrstvu. V bistvu je bila ta informacija zaprta. Tako, da tukaj, če bi prišlo, če razumem vprašanje, da bi nekdo tuj meni naročal iz te službe ni variant. Se je vedelo in po glasu in po tem se je, s tem, da je predpogoj, še enkrat rečem, predpogoj je bila odobritev pismena odobritev predloga, ki je bil. Tako, da za vsak, bi rekel, tak postopek je bil določen dokument narejen.

JANEZ PER: Samo odobritev bi bila lahko tudi tako, sicer neplačana, da se odda.

PETER ZUPAN: Ne, jaz sem rekel, eden od teh elementov, mogoče sem preveč eksplicitno rekel, da so denarni tokovi ali pa denarne obveznosti poravnane. V bistvu se je iz teh treh pozicij, te tri so bile kot zahteve: ena je bila pač, da so dokumenti urejeni za transport, in ti dokumenti so bili narejeni v vsakem primeru, ker drugače zadeva ni šle ne iz hiše ne preko meje, ker v ta proces je bila vključena policija kot organ, ki varuje mejo. Njega v tem delu ni nič zanimalo, on je zahteval dokument. In ti dokumenti so morali biti pripravljeni in te dokumente je pripravljaj VOMO.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Mene zanima, če ste bili pred ko ste delali te sezname ali je bila služba samostojna ali je bila po kakšnimi pritiski?

PETER ZUPAN: Naša?

JOŽEF JEROVŠEK: Ja.

PETER ZUPAN: Jaz moram reči, da v tem procesu priprave predlogov je bilo nekaj intervencij v smislu, bi rekel, ali boste res vse rabili. Ker za nekatera sredstva, predvsem sredstva zračne obrambe, strelivo za protioklepne boje ali pa sredstva za protioklepne boj in strelivo za oklepne enote, tu je bil praktično skoraj 100% embargo, če tako rečem. Odločitev pri nas samih je bila, da to ne gre. Zato sem rekel, da recimo 125 milimetrov strelivo za tanke ni bilo praktično dano skoraj nobenega kosa. Tako, da v tem delu, ampak intervencij predvsem ko so nekako prišli do tega, da je možno tudi na drugih

lokacijah intervenirati so pa poskušali predstavniki, predvsem hrvaški, hoditi po občinah po občinskih štabih oziroma po območnih takratnih, in tudi na te ljudi tam urgirati daj pa deset pušk, pa pet raket pa ta lanser. In te informacija so pač prihajale od poveljnikov območnih štabov pa tudi pokrajin na mene. Te so prihajale v tem delu, ampak sem vas razumel kaj ste me hoteli vpršati, ... (se ne razume)... te informacije, dočim iz vrha moram reči, da v tem delu kar je bilo pripravljenega, da teh posebnih pritiskov ni bilo. Bila je pa usmeritev, tisto kar je perspektivno, ne.

JOŽEF JEROVŠEK: Ampak sprašujem zaradi tega, ker če bi nekdo imel silni interes potem bi verjetno on rekel

PETER ZUPAN: ... bi rekel: Dajte 15 raket ali pa 15 lanserjev pa 100 raket.

PRESEDNIK RUDOLF MOGE: Bi želel še kdo? Bi mi lahko samo čisto na zadnje dali vašo oceno dali, ker ste zglede zelo resno te reči opravljali, koliko je bila količina tega orožja, ki smo ga dali Hrvaški? Približno, če tudi ne veste, zelo grobo oceno.

PETER ZUPAN: Težko bi rekel, ker v bistvu kosumarnega seštevka nismo dejansko nismo nikoli delali. Moram reči samo to, splošen vtis moj oseben, da Hrvaška nikoli ne bi bil samostojna, če ji Slovenija ne bi pomagala od začetka.

PRESEDNIK RUDOLF MOGE: Vrednost orožja, ki smo ga dali Hrvaški je mogoče nad, pod ali mogoče točno ali pa nimate ocene, jaz bom približno eno oceno povedal, vi pa približno veste koliko se te cene gibljejo na tržišču. Recimo 27 milijonov mark?

PETER ZUPAN: Lahko je toliko, lahko je tudi nekoliko več.

PRESEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod Zupan, jaz se vam zahvaljujem.

JOŽEF JEROVŠEK: Samo še nekaj. ko ste rekli, da Hrvaška nikoli ne bi bila samostojna. S tem vedenjem mi je bil, to vedenje je bilo prisotno tudi glede na interes Slovenije sedaj, to ... proti

PETER ZUPAN: In tudi odločitev vsaj jaz sem jo tako razumel slovenskega vodstva, da se Hrvaški v tistem trenutku pomaga. S tem impetativam so bili tudi nekateri predlogi za oddajo pripravljeni, drugače ne bi.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod Zupan, mi se vam zahvaljujemo, da ste prišli. Imate kakšne potne stroške ali podobno.

PETER ZUPAN: Ne.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Potem pa hvala lepa in srečno pot domov. Na svidenje.

Gospod Miran Bogataj zaslišani boste kot priča in dovolite, da vam predstavim člane naše komisije, ki vam bodo zastavili vprašanje: gospod Žnidaršič iz DeSusa, Lojze Peterle SKD, Jožef Jerovšek SDS in Janez Per iz SLS. Za začetek mi dovolite uvod, da vam preberem kot priči kakšne pravice in dolžnosti imate: Zaslišani boste kot priča, kot priča ste dolžni govoriti resnico in ničesar zamolčati. Kriva izpoved je kazniva po kazenskem zakonu z zaporom do dveh let, niste pa dolžni odgovoriti na posamezna vprašanja, če je verjetno, da bi s tem sebe ali svojega bližnjega sorodnika spravili v hudo sramoto, znatno materialno škodo ali kazenski pregon.

Vaše cenjeno ime in priimek?

MIRAN BOGATAJ: Miran Bogataj.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Poklic?

MIRAN BOGATAJ: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Prebivačišče?

MIRAN BOGATAJ: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Rojstni kraj?

MIRAN BOGATAJ: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Starost?

MIRAN BOGATAJ: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Preden vam bomo zastavili določena vprašanja, bi vam dali nekaj časa, medtem nam pa odgovorite vse kar veste o trgovini z orožjem, predvsem o tem koliko orožja, municije in minskih eksplozivnih sredstev in opreme je bilo v skladišču JLA v Zgornji Ložnici in kam ter komu je bilo vse to oddani oziroma prodano?

MIRAN BOGATAJ: Problem Ložnice jaz poznam potem po osamosvojitvi z vidika predvsem zahtev, ki jih je imela takratna občina z ureditev ceste, češ, da je bila poškodovana oziroma uničena zaradi disperzije skladišča, potem zaradi urejanja te perspektivnosti oziroma neperspektivnosti

posamičnih objektov v takratni občini Slovenska Bistrica kjer sem sodeloval predvsem s predsednikov Izvršnega sveta, mislim, da je bil Kohler takrat, kasneje pa tudi župan, mislim, da je bil gospod Pučnik Ivan. 236

Sklenjena na tej podlagi je bila tudi cela vrsta dogovorov, ampak predvsem v zvezi s temi nepremičninami. Konkretni z Ložnico mislim, da je bila ena zadeve pa blizu nekje varnostni con, kaj več ne vem.

Medtem ko s samim problemom skladišča se nisem srečeval. No, dejstvo pa je, da sem pripravil potem seznam v 1991. letu objektov, ki so perspektivni z vidika razporeditve te prostorske in ... (nerazumljiva beseda) slovenske vojske. In eden od teh objektov je pa tudi skladišče minsko eksplozivnih sredstev Ložnica. Razlog je njegova lega, razlog je to, da ta prostor vzhodne Slovenije drugega skladišča razen Pivne in doli v Murski Soboti (nerazumljiva beseda) ... nima. Na tej strani je pa prvo skladišče šele urejeno v Celjski kotlini, to je ta zgornja Ložnica, ... (nerazumljivo) in zato smo se takrat odločili, da pač ta perspektivni objekt, tudi infrastruktura je bila sorazmerno urejena.

Medtem z vidika trgovine povezane samo z Ložnico moram reči, da nisem se ukvarjal v tem obdobju nič, ker moj posel leta 1991 kot namestnika takratnega obrambnega ministra v prvi fazi so bila ta pogajanja z vojsko - bivšo, v drugi fazi organizacija ministrstva, približno, ker mi smo ko.... (nerazumljivo) ... v 1991. letu tam okoli 130 v začetku leta ljudi je zraslo na 3.700 in preden se je tak sistem uredil, bom rekel, da smo ga uredili v 1991, ta stvar je bila izjemno zahtevna. Od decembra 1991 dalje pa so mi tekli roki za vzpostavitev prostorskih in nastanitvenih pogojev za redno izvajanje vojaškega roka. V začetku decembra je bil odprt center v Šentvidu in vsake tri mesece je bilo treba zagotoviti toliko kapacitet, da smo lahko generacije v vojsko poklicali. Glede na to, da sem bil tudi v tem času poveljnik civilne zaščite sem se v 1992. letu zlasti ukvarjal s problemom beguncev, najprej hrvaških potem bosanskih, ki smo jih sprejeli tam do številke 80.000 in te ga problema smo se znebili potem v avgustu 1992. leta ko smo ustanovili ta urad za priseljevanje in begunce, ki je to od nas prevzel, takratnega štaba civilne zaščite.

Na en del te pomoči, ki je bila dana takrat Hrvaški, pri čemer jaz nimam nobenih podatkov ali in ne razpolagam s podatki ali je to iz Ložnice ali ne. S tem sem se srečal v začetku 1993. leta. Mi smo imeli za leto 1992 inšpekcijo SKD-ja, ki je pregledala celo poslovanje in med drugimi je prišla tudi do nekih nakazil, ki jih je bilo treba začeti pojasnjevati. In potem ko smo stvari seveda raziskovali oziroma iskali dokumente oziroma odgovore je bilo ugotovljeno, da gre za kompenzacije preko INE in pa Lendave, za pomoč, ki je bila nudena Hrvaški, v oborožitvi in vojaški opremi skladno pač s sklepi takratnih organov, ki so o tem odločali. Med tem

kasneje se s tem delom nisem srečeval, razen v letih - morda že nekaj 1994 v drugi polovici, več pa 1995, 1996 v zvezi s pripravami raznih, kaj jaz vem, nastopov takratnega ministra v parlamentu. In pa tudi to poročilo, mislim, da sem vas ob eni priliki opozoril, da tu je. Ko se je usklajevalo sem bil tudi vključen v to usklajevanje. In mislim, da takratnemu odboru za spremljanje resolucije in uresničevanju za osnove nacionalne varnosti, zdi se mi, da ga je takrat vodil Šešerko, gospod Šešerko, smo pošiljali takrat neko informacijo o tranzitih v letih 1991/92 preko ozemlja. Podatka smo takrat dobili od takratnega obveščevalno varnostnega organa. Med tem ko vse to kasneje, ne tisto kar se je pisalo ali pa kaj jaz vem, kar sem zbiral letos za potrebe vaše komisije, to so vsi podatki, ki so iz druge roke ne pa meni dostop.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Glede na to, da ste zelo vestno uredili ministrstvo, kar se tiče kadrovske, to je bil velik zalogaj, od 130 na 370, kot ste dejali....

MIRAN BOGATAJ: Na 3.700.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: 3.700, to je ogromno, ogromen skok. Kako je bilo urejeno računovodstvo?

MIRAN BOGATAJ: Računovodstvo smo urejali, najprej mi smo štartali s tem kar smo imeli v prejšnjem sekretariatu republiškem za ljudsko obrambo, s tistimi predpisi. Medtem ko leta 1991 smo poskušali postopoma stvar obvaladati. Stvar je bila izjemno težko obvladljiva. Prvič, ko je vojska odšla nam je pustila celo vrsto nepremičnin, ne bom govoril v kakšnem stanju, na železnici, na različnih koncih Slovenije smo imeli preko 700 vagonov opreme. En del tega smo tudi sami premikali takrat, da smo zadrževali pomik. Potem ni bilo evidenc oziroma stanja tudi teh operativnih evidenc po tej najbolj intenzivnih dnevih osamosvajanja. Posebej ne po izvedbi te akcije nabava, ko smo čez noč morali (se ne razume) ... ogromne količine materialnih sredstev na različnih koncih Slovenije, medtem ko časa seveda za urejanje vsega tega ni bilo.

Drug razlog je seveda bil ta, da tam minsko eksplozivno sredstvo oziroma strelivo je bilo v mnogih primerih vehemetizirano, kar je seveda v določeni meri nevarno, ni bilo več nobenih oziroma ni bilo sistemov in pa dokumentov za spremljanje, ne vem, stabilnosti smodnikov, eksplozivov, skratka vse te zadeve so bile pač take kot so bile takrat.

Na drugi strani pa je bilo treba tudi organizacijsko stvari postavljati na noge. Vi veste, da smo šele prve mesece pred oziroma neposredno pred 25.6 prevzeli v državno pristojnost takratno celo Teritorialno obrambo in je bilo seveda takrat postavljat. Imeli smo mobiliziranega oziroma ...in aktiviranih, če imam prav v spominu okrog 9.000 vozil v največjem obsegu intenzivnosti. Takrat ko smo imeli vpoklicane

okoli 30.000 ljudi vojne sestave Teritorialne obrambe, kasneje je ta številka padla, ker ni bilo lastnega voznega parka na okoli 3.000, začeli smo zmanjševati kako pač smo ocenjevali, da se da glede na popuščanje teh napetosti tudi rezervno sestavo vpoklicano, predvsem zaradi tega tudi, ker seveda z rezervisti, ki morajo opraviti naloge, ki jih sicer opravlja redna vojska - varovanja objektov in podobno, se take naloge izjemno težko opravljajo. To je bila ambicija čim prej priti na redno usposabljanje vojaških obveznikov, zagotoviti si ustrezen kontingent in vzporedno s tem so tekli tudi aktivnosti za ureditev računovodskega poslovanja. V tem obdobju je bilo, pa zlasti pred 25.6, nekaj težav tudi v tem, da smo takrat pred tem ukinili obliko pokrajine, ukinili tudi avtonomijo takratnih pokrajinskih poveljstev, kasneje smo prevzemali tudi občinske štabe in seveda mislim, da to spraviš v nek sistem je nekaj časa trajalo. In navsezadnje nas je na to opozorila omenjena inšpekcija, ki sem jo vam omenil, ki je pregledovala leta 1992. Ti problemi, moram reči, v dobršnji meri se še danes vlečejo vsaj nekateri, ker tak makro sistem je izjemno težko da deluje kot resnično sistem in brez problemov. Da ne govorim o tem, da ljudje, da smo pač takrat kadrovske vse zmogljivosti, ki jih je Slovenija imela angažirali, kdorkoli je bil pač pripravljen delati v vojski smo ga mi vzeli in zaposlili.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Bi nam lahko povedali pod čigavo komando so bila zasežena skladišča JLA z orožjem, konkretno tudi Ložnica? Kdo je odločal?

MIRAN BOGATAJ: Pod neposrednim nadzorstvom je bilo to takratne Teritorialne obrambe.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kaj pa ministrstva?

MIRAN BOGATAJ: Ministrstva smo postavljali od vsega začetka tako, da en del funkcij, izhodišča so bila tu pač izhajajoč iz tega kaj je ta slovenski teritorij, kakšno ima svojo globino, kakšne so bile izkušnje s prejšnjo teritorialno obrambo, kakšne izkušnje - negativne predvsem - so bile z vzpostavitev različnih oblik organizacije vojske v bivši državi vse to je vplivalo na oblikovanje teh konceptov, ki so nastajali. Nekaj že v letu 1990, nekateri v letu 1991 še več pa kasneje, kar se je rezultiralo tudi v organizacijskih rešitvah. En del logističnih funkcij je bil takrat prevzet v ta upravni del ministrstva, tudi sistemi na določeni stopnji vzdrževanja, tisti najzahtevnejši so bili prevzeti v upravnem delu, to mislim na tehnični zavod - to je tretja stopnja vzdrževanja. Potem smo začeli oblikovati tudi neke določene državne rezerve teh sredstev v okviru uprave za logistiko - takratne in še nekatere specifične stvari so bile gotovo, ker ni bilo mogoče graditi na neki popolni avtonomiji te vojaške

organizacije, tako kot smo poznali v preteklosti, obenem je tu cela vrsta izhodišč bila, ki jih je že takrat parlament postavil, to je da ni, ne vem, celoten sistem zdravstvene oskrbe avtonomen da ni, ne vem, glede reševanja teh socialnih in ostalih vprašanj vojske avtonomno. Skratka te stvari smo organizirali dokaj specifično. Podobno velja tudi za varnostni organ - takratni, ki ni bil neka kopija, ki bi jo srečal kje drugje, ampak je bila dokaj specifična ta organizacija. In tudi od začetka ta sistem, ki je bil v nekaterih krogih kritiziran kasneje, češ, da minister kot član vlade pa kot politična osebnost vodi vojsko, da pa poveljevanje je pa izključno v pristojnosti vojaških poveljnikov. Nekateri pač niso mogli takrat razumeti, da nikjer v parlamentarnih demokracijah ni vojska in ne generalštab izven ministrstva in da tisti pravi, ki ima dejansko pristojnosti pri vodenju, upravljanju vojske je minister. To se spomnite se je pokazalo tudi kasneje skozi parlamentarne razprave, ki so bile izjemno obsežne na to temo.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Količina tega streliva, kot se sedaj imenuje, ki je bilo v Ložnici, je bila precejšna, nekaj tisoč ton. Kakšna je bila organizacija na ministrstvu pri oddaji oziroma pri prodaji tega streliva Hrvaški? Vi ste že tu nekje omenili, da ste to prodajo za kompenzacijo opravljali. Kakšna je bila ta organizacija?

MIRAN BOGATAJ: Sedaj o organizaciji meritorno ne morem govoriti, ker jaz podajam sedaj pač to, kar sem kasneje zvedel ali pa ugotovil iz posamičnih papirjev. Medtem ko, ta del, ki smo ga dostavili tudi v letošnjem letu vaši komisiji, je bil na podlagi neke vladne odločitve, mislim, da je podpredsednik vlade takrat podpisal nek dogovor, in na tej podlagi je realizator tega bilo ministrstvo. Minister je bil tisti, ki je pač tudi kot predstojnik organa dajal dovoljenje za to pomoč. Medtem ko izvedba je šla pa potem preko Teritorialne obrambe oziroma njihovih služb. Potem se je obveščalo o tem seveda tudi policijo, ki je že ob sami osamosvojitvi prevzela varovanje državne meje.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Se pravi, da je bil minister tisti, ki je odločal kaj in kako bodo te stvari potekale?

MIRAN BOGATAJ: Minister je tudi dajal dovoljenja....

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kako je šla logistika in kako so šli denarni posli?

MIRAN BOGATAJ: Za ta del o katerem sem jaz govoril, ta del je očitno šel tako, da je bila nafta in njeni derivati so bili dobavljeni v Lendavi, ta je pa potem nakazovala v ministrstvo sredstva, protivrednost v tolarjih. Skupna vrednost tega,

izhajam pa iz teh števil, ki sem jih videl v tem prevzemnem zapisniku in o teh dokumentih, ki so v hiši, je bilo okoli 23 milijonov mark.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: V gotovini ali v kakršnem koli računu v gotovini?

MIRAN BOGATAJ: To so bila nakazila, ki so tekla preko Lendave in Lendava potem ministrstvu.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ampak, je, te denarne tokove je vodilo vaše računovodstvo vodilo ali kdo drug?

MIRAN BOGATAJ: Ne, to je računovodstvo vodilo. Rekel sem, da do tega sem jaz sam s tem problemom se srečal ko je SDK pregledal poslovanje ministrstva v letu 1992. In tam so bila neka nakazila, za katere ni bil vzrok jasan. In ko smo začeli ugotavljati in zbirati podatke je prišlo do tega, da je šlo tu za to plačevanje te pomoči Hrvatom.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kdo je postavljaj ceno?

MIRAN BOGATAJ: Kako?

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kdo je postavlja ceno za prodano orožje?

MIRAN BOGATAJ: Moram reči, da ne vem.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Prosim?

MIRAN BOGATAJ: Ne vem.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ne veste.

MIRAN BOGATAJ: Iz vsega tega, kar piše in tako naprej naj bi bil to minister, pa varnostni organi, medtem ko jaz ne razpolagam z izvirnimi podatki, niti nisem pri tem udeležen.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Iz prič od sedaj, ki so mi povedale, da je tak transport bil možen le, če so bili trije pogoji izpolnjeni, od varnosti in tako naprej, in zadnji pogoj je bil tudi, da je bila izvzeta pošiljka finančno pokrita. Kdo je dajal tem ljudem to izjavo, da je finančno pokrita?

MIRAN BOGATAJ: Moram reči, da jez na ta vprašanja ne morem odgovoriti in ne poznam.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ne poznate?

MIRAN BOGATAJ: Ne. Medtem ko varnost to je razumljivo. To je bilo obdobje ko je bila vojna od nas odmaknjena zračne črte nekaj kilometrov. Problemi in razmere takrat so bile daleč od nekih stabilnih. Medtem ko sedaj konkretne izpeljave vse te pomoči kako je to teklo tega jaz ne poznam. Lahko podajam to kar sem kasneje ugotovil iz proviziranih zapisnikov, iz raznih poročil, ampak to ni podatek, ki bi ga lahko kot priča posredova.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ampak, če sem jaz razumel, gospod Bogataj, pravite, da je VOMO imel pooblastila za prodajo orožja?

MIRAN BOGATAJ: Za?

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Za prodajo orožja.

MIRAN BOGATAJ: Ne. Rekel sem, da je sodeloval tudi pri tem.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Sodeloval?

MIRAN BOGATAJ: Ja.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Torej VOMO je sodeloval pri ...

MIRAN BOGATAJ: Je sodeloval. Prvič iz varnostnih razlogov, on ni opravljal samo in ne opravlja samo obveščevalnih in protiobveščevalni ampak tudi varnostne posle.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Je imel potem tudi pooblastila za finančno poslovanje?

MIRAN BOGATAJ: Jaz tega ne morem potrditi ne glede na vsa pisanja, ki so.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ali ste v funkciji državnega sekretarja delovali v kakšnih preiskovalnih dejanjih v zvezi s prodajo orožja?

MIRAN BOGATAJ: Moram reči, da takrat ni bilo funkcije državnega sekretarja.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: ...namestnik ministra za obrambo.

MIRAN BOGATAJ: Funkcija je bil namestnika ministra za obrambo. Jaz sem jo opravljal nekje tam do začetka 1993. V tem obdobju nisem sodeloval pri raziskovanju kakršnekoli aktivnosti okoli....

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kaj pa kasneje?

MIRAN BOGATAJ: Kasneje sem pripravljaj to kar sem že rekel, razne odgovore za parlament, za ministra, ne vem, sodeloval sem tudi pri usklajevanju tiste informacije, ki sem jo že sam omenil, da je bila tam 1996 poslana pa nam.

PRESEDNIK RUDOLF MOGE: Ste pisali dopise na Državni zbor in predsedstvo republike v zvezi z orožjem?

MIRAN BOGATAJ: Na predsedstvo moram reči, da se ne spomnim. Sem pa sodeloval pri pisanju teh sporočil, ki sem rekel.

PRESEDNIK RUDOLF MOGE: Samo za našo komisijo?

MIRAN BOGATAJ: Za vašo komisijo delam sedaj, ker sem spet na obrambi, pa kar je bila komisija ustanovljena. Omenjal sem vam pa prej dopis, ki smo ga pisali in informacijo v prejšnjem mandatu, temu odboru za nadzor uresničevanja resolucije o nacionalni varnosti glede tranzita.

PRESEDNIK RUDOLF MOGE: Šešerko?

MIRAN BOGATAJ: To pa vem, da sem, to mora bi tudi tu v parlamentu.

PRESEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod Bogataj, kdo in kako se je ugotavljalo katera sredstva enot Teritorialne obrambe ne potrebujejo in jih je mogoče odstopiti Hrvatski? Nek spisek se je naredil.

MIRAN BOGATAJ: Sedaj ali je bi kakšen seznam ali ne, to jaz ne vem, ampak težišče je pač bilo, da kar je ne navsezadnje bilo prisotno tudi takrat pri teh pogajanjih, ki sem vodil, to je, da se, pri pogajanjih je bilo težišče, da se vrne najprej neborbena sredstva, potem sredstva, ki jih TO tudi perspektivno ne bo rabila. Medtem ko pri dajanju te pomoči hrvatom je verjetno šlo za upoštevanje tudi teh kriterijev pa verjetno tudi potrebe so imeli. Osnovni problemi, ki so se pojavili tako na Hrvaškem kot v Sloveniji kot v Bosni so bili problem protioklepne borbe, problem, ne vem, pešadijske oborožitev. To so bili problemi s katerimi so se srečevali. Nekateri bolj nekateri manj.

PRESEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod Bogataj, bi nam lahko še povedali kdo je bil odgovoren za finančni poslovanje MORS poleg ministra?

MIRAN BOGATAJ: V letu 1991/92 nas je bilo večje število.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Večje število? Bi lahko vsaj ene dva ali tri nam navedli? 243

MIRAN BOGATAJ: Ja eden je Bogataj,...

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: To ste vi?

MIRAN BOGATAJ: Ja. Potem je Tavčar tudi v tem obdobju bil, v logistiki mislim, da je bil že Zagožen, potem, lahko vam posredujemo ta seznam.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Je bil tudi kdo iz varnostno obveščevalne službe?

MIRAN BOGATAJ: Ja, lahko so bili za svoje te operative potrebe, ne pa za hišo.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: To je vse, gospod Bogataj, kar sem vas mislil jaz povprašati. Sedaj pa dajem besedo še članom komisije. Kdo želi? Vi gospod Jerovšek, vsi ostali se odpovedujejo.

JOŽEF JEROVŠEK: Ste v tem obdobju naleteli na kakšne pritiske v tej zvezi kjerkoli, da bi se kakšna stvar zamolčala ali karkoli?

MIRAN BOGATAJ: Da bi se stvar?

JOŽEF JEROVŠEK: ... kakšna zamolčala ali karkoli?

MIRAN BOGATAJ: V tem obdobju mislite, kar vaša komisija deluje?

JOŽEF JEROVŠEK: Ne. Takrat v času te vojne 1991.

MIRAN BOGATAJ: Pravim, da bi se zamolčala s tega vidika kar me vi sprašujete sigurno ne. Medtem ko, oprostite, to je bil čas kjer je bilo pa pritiskov ogromno, ne te vrste, ampak drugih vrst. Problem je bil

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod Bogataj mi se vam zahvaljujemo, da ste si vzeli čas in prišli med nas. Želite povrnitev kakšnih stroškov?

MIRAN BOGATAJ: Nimam stroškov.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala lepa. Srečen preostanek dneva.

(Zaprta del seje je bil končan ob 16.25 uri.)

PREISKOVALNA KOMISIJA DRŽAVNEGA ZBORA REPUBLIKE SLOVENIJE O
VPLETENOSTI IN ODGOVORNOSTI NOSILCEV JAVNIH FUNKCIJ V ZVEZI Z
NAJDBO OROŽJA NA MARIBORSKEM LETALIŠČU TER Z OPREMO IN OROŽJEM
V SKLADIŠČU LOŽNICA

2. nadaljevanje 5. seje

(zaprta seja)

PREKLIC 18.5.2011

(4. november 1999)

Seja se je pričela ob 14.11 uri.

Sejo je vodil Rudolf Moge, predsednik komisije.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kolegice in kolegi dovolite mi, da nadaljujemo našo 5. sejo. Kot priča bo prvi zaslišan gospod Ladislav Lipič, takrat pomočnik poveljnika Vzhodno Štajerske pokrajine za zaledje.

Gospod brigadir, najprej vam bom jaz pravni pouk prečital, kaj lahko ste vi, če se ne ravnate pri pričanju potem: Zaslišani boste kot priča, kot priča se dolžni govoriti resnico in ničesar zamolčati. Kriva izpoved je kazniva po kazenskem zakonu z zaporom do dveh let. Niste pa dolžni odgovoriti na posamezna vprašanja, če je verjetno, da bi s tem sebe ali svojega bližnjega sorodnika spravili v hudo sramotno, znatno materialno škodo ali pa kazenski pregon.

Vaše ime in priimek?

VLADISLAV LIPIČ: Vladislav Lipič.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Poklic?

VLADISLAV LIPIČ: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Prebivališče?

VLADISLAV LIPIČ: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Rojstni kraj?

VLADISLAV LIPIČ: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Starost?

VLADISLAV LIPIČ: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Sedaj bi vas pa lepo prosili za začetek preden vam bomo zastavili posamezna vprašanja, da nam poveste vse kar veste o trgovini z orožjem, predvsem pa o tem koliko orožja, municije, minskih eksplozivnih sredstev in

opreme je bilo v skladišču JLA v Zgornji Ložnici in kam ter komu je bilo vse to oddani ali prodano?

VLADISLAV LIPIČ: Ko sem na vaša vprašanja odgovoril sem bil jaz takrat od leta 1990 pa do leta 1994 pomočnik poveljnika za zaledje v takratni Vzhodno Štajerski pokrajini. Od leta 1994 dalje sem bil pa poveljnik te pokrajine in pa od leta 1997 sem načelnik logistike v slovenski vojski.

Kar se vprašanja tiče lahko seveda odgovorim tisto, kar sem iz svoje obveznosti in pa svoje pristojnosti v letu 1991 ne doživljal, ampak tudi na podlagi navodil in pa ukazov, in pa usmeritev tudi izvajal. Skladišča v Zgornji Ložnici je bilo, če se dobro spomnim, zavzeto 2. julija leta 1991. In takrat smo po izdanem ukazu o razselitvi vsega streliva in pa minskih eksplozivnih sredstev, ki so bila v tem skladišču, pristopili tudi k izvedbi oziroma k razselitvi v naslednjih dneh. Tako, da je bilo skladišče v katerem, moram reči, da po obvestilu, če me spomin ne vara, ni bilo najdene kakšne dokumentacije, ki bi govorila o celotni količini tega streliva, to tudi v celoti razselili na območju Pohorja. To strelivo je bilo s strani štaba, ki je dobilo to nalogo, da realizira ta ukaz, je sicer sproti kolikor je imelo možnost tudi popisovalo, ne sicer na neke formalne popisne liste, ampak v razno razne zabeležke, kolikor se tega iz pripovedovanja poveljnika in odgovornih spomnim. Tako, da sedaj reči kakšna količina je bil gor si ne bi upal trditi. Vem tisto, kar je bilo iz tistih količin, ki so bile objavljene v medijih in govoriti o zelo konkretnih številkah si pa res ne bi upal.

Mi smo takrat po tej liniji vodenja in poveljevanja, ki je tekla iz takratnega republiškega štaba, realizirali tiste naloge, ki smo jih dobili in izdajali orožje po tistih dokumentih s katerimi nam je to bilo ukazovano oziroma so bila dana navodila in kolikor se spomnim so bila posredovana nekatera tudi po telefonu preko linije dežurnega organa in so seveda po teh navodilih tudi delavci, ki so to izvajali, tudi delovali.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Potem ko je ta vojna vihra minila, kakšne so bile potem evidence, ki so se vodile na nivoju pokrajina o zalogah orožja, streliva, opreme in minsko eksplozivnih sredstev? Po tistem?

VLADISLAV LIPIČ: V celoti ali samo za ta primer?

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Samo za ta primer.

VLADISLAV LIPIČ: Prvi popis je bil izveden proti koncu leta 1991 in se je potem dokumentacija hranila v pokrajinskem poveljstvu, seveda pa je potem tudi bil o količini popisane materiala obveščen tudi republiški štab. V vseh nadaljnjih

letih so se izvajali popisi, ni se izvajal inventura. In mislim, da se je prva inventura izvedla leta 1994 ali 1993. Do takrat pa samo popisi.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Vi ste prej omenili, da ste za izvzem orožja, da je šlo iz skladišč, dobili dokumente včasih pa kar ukaz po telefonu. Kdo je dajal te naloge za izvzem orožja iz skladišč in predaje tega orožja, nekaj ste dali enotam Teritorialne obrambe, nekaj pa Hrvaški oziroma Bosni in Hercegovini?

VLADISLAV LIPIČ: Tisto orožje, ki je bilo tako po zavzetju skladišča in pozneje tudi iz same lokacije na Pohorju razseljeno en del v tajna skladišča pri okoliških prebivalcih in pa tudi dalje. En del je bil preseljen oziroma ne preseljen pač pa takoj poslan v enote Teritorialne obrambe, in en del je bil dan enotam takratne milice oziroma policije. In se je potem evidenca tega izvajala v tistih enotah, ki so to sprejemale, če se dobro spomnim. Ne pa tam, ko je bilo to dajano. Ukazi oziroma navodila in pa tudi ustna navodila pa so prihajala od načelnika ali pomočnik za zaledje, dobro se ne spomnim, kar je bil takrat v tistem času iz republiškega štaba Teritorialne obrambe. Vse preko linije dežurnega organa.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Je bilo to, ne vem sedaj, če ste kontaktirali z osebami, je bil to gospod

VLADISLAV LIPIČ: Peter Zupan.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod Zupan.

VLADISLAV LIPIČ: To je bil Peter Zupan. On je takrat vodil v republiškem štabu te aktivnosti.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ampak vi ste govorili samo, da ste to orožje predali enotam Teritorialne obrambe ali je šlo tudi katero na Hrvaško?

VLADISLAV LIPIČ: Tisti, kar smo mi dajali enotam TO smo mi odločali. Poveljnik je odločil koliko orožja, ne orožja, streliva in pa mez gre v enote TO in pa v katero enoto, odvisno od prioritete, ki je takrat bila. Kot prvo se najbolj spomnim to, da, če se ne motim, prva dva tovornjaka sta šla v Videm ob Ščavnici. In pa tudi za v sodelovanju s policiji je pa potem to šlo en del tudi vojaški policiji. To se je odločalo na nivoju pokrajin, poveljnika pokrajin. Tisto, kar je pa šlo drugim enotam izven naše pokrajine, zahodna Štajerska proti Slovenskim Konjicam pa še nekaterim drugim enotam je pa bilo poslano tudi iz republiškega štaba in pa tudi na urgenco posameznih poveljnikov pokrajin, ki so želeli dobiti določene količine raznega streliva in pa minsko

eksplozivnih sredstev. Tisto, kar je pa šlo ven iz Slovenije tisto je pa vse prihajalo po tej liniji, ki sem jo omenil, to je z republiškega štaba oziroma iz Ljubljane ob, seveda, sodelovanju organov takratne varnostne obveščevalne službe ministrstva za obrambo. Vse kar se je pa potem dalje dogajalo so pa bili tudi vključeni tudi organi milice in pa carine.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Se pravi, da so najprej na pokrajinski štab dali ali kot ste vi rekli navodila ali pa oglas po telefonu ali pa nek dokument do vas, vi ste pa potem to prenesli na območni štab.

VLADISLAV LIPIČ: Potem pa se je to preneslo na območne štabe, v nekaterih primerih pa so celo bili ti dokumenti posredovani direktno iz Ljubljane na območna poveljstva, vendar kolikor se spomnim so nas kontaktirali vedno iz območnega poveljstva ustrezen organ, ali je bil to poveljnik ali je bil dežurni to zaprosil potrditev tega neposredno iz republiškega štaba pa tudi iz pokrajinskega. Tako, da ničesar v tistem času ni moglo iti brez vednosti republiškega štaba.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod brigadir, sedaj so ljudje prišli, so izvzeli to orožje, so odpeljali na druge lokacije in se verjetno podpisala neka listina, reverz ali kaj podobnega. Kakšna dokumentacija se je vodila po oddaji oziroma prodaji orožja oziroma streliva?

VLADISLAV LIPIČ: Vodili so se reverzi.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Reverzi?

VLADISLAV LIPIČ: Ja.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Še kakšen drug dokument?

VLADISLAV LIPIČ: Mislím, da drugi dokumenti, razen, če so še kaj mimo tega formalnega reverza kje napisali, se ne spomnim, ampak spomnim pa se, da so se vodili te oddajnice oziroma reverzi.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: In kako so potem te reverzi potovali, to je skladiščnik uredil?

VLADISLAV LIPIČ: Ja.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Potem pa kam?

VLADISLAV LIPIČ: Potem pa se je to poslalo tudi v republiški štab.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Pa tudi k vam na pokrajinski?

VLADISLAV LIPIČ: Del tudi, večinoma so tudi pošiljali, vendar je pa večji del, če se dobro spomnim, je šel direktno na republiški štab za teritorialno obrambo.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Pravite, za naslednje vprašanje ste že delno odgovorili, da ste to dokumentacijo te reverze potem poslali na republiški štab teritorialne obrambe. In oni so imeli pregled?

VLADISLAV LIPIČ: Ja.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kdo je izstavljal račune za prodano orožje oziroma strelivo?

VLADISLAV LIPIČ: Mi s tem poslovanjem kje se je to plačevalo, kakšni so bili ali je to in kako se je to urejalo nismo imeli nobenega ne kontakta ne pristojnosti ne posla. Za nas je bil dokument ukaz, navodilo. Na podlagi tega smo to realizirali in zaradi tega smo tudi potem poslali to v republiški štab. Tako, da so vse te zadeve urejali v republiškem štabu.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kar se tiče trgovine?

VLADISLAV LIPIČ: Ja.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ste kaj slišali, da bi se to orožje in strelivo prodalo tudi za gotovino. Je bil kakšen primer gotovine pri vas? In kako so v tem primeru takli postopki za dokumentacijo?

VLADIMIR LIPIČ: V nobenem primeru, vsaj kolikor jaz vem, ni bilo nobenih takšnih zadev plačevanja s čimer koli, na nivoju, ne na nivoju vzhodno štajerske pokrajine oziroma pokrajinskega poveljstva in na nivoju območnega poveljstva. V nobenem primeru. To kar se pa ve o tem je pa tisto, kar smo prebirali po medijih v tistih letih.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kaj mislite, gospod brigadir, kje se sedaj nahaja dokumentacija o prodaji orožja in streliva?

VLADISLAV LIPIČ: Na to vam ne vem odgovoriti. Ne vem.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: To je vse, gospod brigadir, z moje strani. Sedaj pa še člani komisije. Gospod Jerovšek, gospod Per.

JANEZ PER: Ali vam je bilo kaj znano da so v tem obdobju ... (ni vključen) ... prodajalo orožje tudi za denar?

VLADISLAV LIPIČ: Ne.

JANEZ PER: Za "keš"?

VLADISLAV LIPIČ: Ne.

JANEZ PER: Niste nikoli....

VLADISLAV LIPIČ: Sedaj če, ne bom govoril o govoricah, meni osebno nikoli. Nikoli.

JANEZ PER: Govorice so pa bile?

VLADISLAV LIPIČ: Govorice so bile po časopisih, po tistem kar se je kasneje, govorim kasneje, ne takrat v tistem trenutku. Moram reči tako. V tistem času, to ne trdim samo za sebe, trdim tudi za sodelavce s katerimi smo sodelovali v večini aktivnosti, tako med vojno kot tudi po vojni, ni bilo niti razmišljanja, moram reči, ker smo takrat smo pač delali to bistveno drugače, bistveno drugače razmišljali...

JANEZ PER: Intuzijazem?

VLADISLAV LIPIČ: Tako.

JANEZ PER: Samostojna Slovenije.

VLADISLAV LIPIČ: Da ne bom ponavljal tole.

JANEZ PER: Hvala lepa.

VLADISLAV LIPIČ: Prosim.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Včeraj je gospod Miloševič omenil, da je celotno zadevo poleg varnostne službe pokrivala tudi predhodnica Sove, to se pravi ...(nerazumljivo) ... To prisotnost kaj poznate?

VLADISLAV LIPIČ: Fizično, če govorimo o fizični prisotnosti, nisem opazil oziroma tega nisem takrat vedel ali so bili prisotni tudi "fizičari", so pa to spremljali ne nek svoj po neki svoji metodi, tako, da res ne vem o tem ali bi bili ali ne.

JOŽEF JEROVŠEK: Ste bili mogoče priča ko je gospodu Miloševiču prišel v roke nek račun, ki je bil izstavljen, pa ga je takoj prevzel, je rekel, da to pa on ... (ni vključen in se ne razume) ...

VLADISLAV LIPIČ: Ne.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Dobrajčeva.

POLONCA DOBRAJC: Mene zanima sledeče, če sem prav sledila, popisev ni bilo nobenih, zaplenjenega orožja leta 1991...

VLADISLAV LIPIČ: Govorimo o skladišču Zgornja Ložnica?

POLONCA DOBRAJC: Ja.

VLADISLAV LIPIČ: V skladišču Zgornja Ložnica ni bilo orožja.

POLONCA DOBRAJC: Ali pa municije.

VLADISLAV LIPIČ: Bilo je strelivo in bila so minska eksplozivna sredstva. To je strelivo večjega kalibra, govorimo v vojaškem žargonu.

POLONCA DOBRAJC: In popisa ni bilo?

VLADISLAV LIPIČ: Takrat ko smo vstopili v skladišče to ni bilo popisano in kolikor se spomnim notri ni bilo najdeno tudi ne dokumentacija o količini, da bi lahko šli iz skladišča v skladišče in pobrali tiste tako imenovane "štok" liste pa bi ugotovili koliko je tega bilo. Ampak je to bilo takrat odprto in se je takoj ukazal razselitev tega. Ko je to bilo razseljeno po tistih lokacija, takrat so se pa delale zabeleške posameznik teh kupov, bom rekel, ali deponij smo jih mi takrat imenovali, ampak delale so se beležke v neke beležnice ali v neke liste visoki karo in podobno.

POLONCA DOBRAJC: To se pravi prevzemni zapisniki so bili nekje, lahko rečemo narejeni, primopredajni pa ne.

VLADISLAV LIPIČ: Ne moremo jih imenovati to prevzemni zapisniki, veste. To je bilo v tistem času, mogoče tudi težko razložiti, ampak takrat smo delali tako: peljali ven, tovarnjak, dva tovarnjak tri pa direktno v enoto kjer so hoteli tako enotam dati posebej protioklepna sredstva, da so lahko imeli. In tisto, kar je bilo narejeno tam, pravim še enkrat, da so to bile takšne čisto zabeleške, ki so se pa potem bodisi ostale pri pripadnikih TO, ki so to delali, ker niso delali samo profesionalci, takrat so bili: rezerva je bila glavna in nekaj pa na druge načine. Tako, da to ni bilo, prvi popis, ki je bil uradno izveden je pa bil šele proti koncu leta 1991 narejen.

POLONCA DOBRAJC: Še nekaj me zanima. Bile so izredne razmere. Kakšen je bil pa režim oziroma način dela s tem ko v mirnodobnem stanju, če je recimo prišlo do skladišča in je bilo treba odvzeti iz skladišča določeno količino orožja. Če lahko to komisiji poveste? 251

VLADISLAV LIPIČ: Lahko.

POLONCA DOBRAJC: In predpise, ki so to urejali.

VLADISLAV LIPIČ: Predpisi, ki so to urejali, če so formalno še veljali bivši predpisi JLA še takrat, formalno govorim veljali, ampak takrat se ni delalo sploh v skladu s tistimi predpisi, ki govorijo o hrambi in pa rokovanju s takšnimi sredstvi. Če bi upoštevali takrat tiste predpise potem mi ne bi smeli umakniti iz Zgornje Ložnice niti kosa tega streliva. Ker je pa tak ukaz bil smo pa enostavno delali in vlačili tiste zaboje, nalagali, metali in formirali kupe na tovorju. Te kupe potem pokrili s folijami in kolikor se je dalo, kolikor smo sil imeli na razpolago organizirali varovanje, fizično varovanje tega. V primeru neviht, slabega vremena, spomnim se primera tudi tiste strele, smo želeli tudi postaviti strelovode. Začeli smo, ampak potem je zaradi izredno visokih stroškov, ki so nastajali je pač to bilo, nismo potem nadaljevali s tem.

POLONCA DOBRAJC: To se pravi je bil to čas izrazite pravne praznine?

VLADISLAV LIPIČ: Popolne.

POLONCA DOBRAJC: Potem me pa še nekaj zanima. Prej ste omenili, da ste dajali reverze. Reverz je oblika dokumenta, ki pomeni, da se neka zadeva posodi in da se potem vrne nazaj. Ampak, če sem vas prav razumela so bili dani reverzi za stvari oziroma za robo, ki nikoli več ni prišla nazaj. Lahko to poveste?

VLADISLAV LIPIČ: Takrat smo mi to dajali na te dokumente, ki so bili pač tako odrejeni, da se daje to na reverze.

POLONCA DOBRAJC: Sedaj me pa še nekaj zanima. Ali se mogoče vi spomnite, pogledjte, prej ste rekli, popis je bil prvič leta 1991, potem prva inventura nekje leta 1993 ali 1994, koncem leta. Govorim pa o pravno formalni zgodbi knjigovodskih evidencah, inventurah in tako naprej. Ali se mogoče spomnite, da je takrat zaradi teh reverzov prišlo do kakšnih vprašanj, ker očitno, očitno po dokumentaciji dejansko stanje ni odgovarjalo knjižnemu stanju?

VLADISLAV LIPIČ: Knjižnega stanja v tistem trenutku za sredstva ni bilo. Mi smo v tistem času ogromno teh sredstev, kot veste teritorialna obrambe ni imela, je imela izredno malo teh sredstev, dobili v svoje upravljanje ogromne količine razno raznih sredstev, ki jih, moram priznati, niti nismo poznali. In zaradi tega teh formalnih knjigovodskih procesov o katerih vi govorite in so točne tako kot ste zastavili vprašanje ni bilo možno, ni bilo. Če hočeš ti nekaj razknjižiti potem nekje mora biti knjiženo.

POLONCA DOBRAJC: Ali lahko še to odgovorite, po vaši oceni, kakor ste vi seznanjeni in v okviru vaše pokrajine, kdaj je bila prvič narejena prva inventura od katere bi se lahko naprej dejansko ugotavljalo dejansko stanje po številu robe oziroma stvari in po knjižni evidenci, ker eno ločnico je treba narediti kdaj bi lahko.

VLADISLAV LIPIČ: Mislím, da je to leto 1996. To je moja osebna ocena. Lahko, da bodo strokovnjaki rekli, da mogoče prej, ampak moje osebno mnenje je leto 1996, da je to bila takrat inventura, ki je omogočala, da je potem bilo ustvarjeno knjižno stanje pravzaprav vsega.

POLONCA DOBRAJC: Pa je kdaj, ali se mogoče spomnite, da bi kdorkoli opozarjal, recimo, bodisi ministrstvo, bodisi štab, da je treba zadeve urediti, ker očitno je šlo, pogledjte to je od leta 1991 do leta 1996, za popolno anarhijo. V končni fazi knjigovodski predpisi veljajo za vse, veljalo naj bi tudi za ministrstvo za obrambo, za vojsko, posebej za eksplozivna sredstva, za orožje in tako naprej. Ali je bilo kdaj to vprašanje sproženo?

VLADISLAV LIPIČ: Jaz osebno, ker govorim v svojem imenu, sem na to stvar gledal takole. Vsako leto od leta 1991 je bil opravljen popis. Mi smo popis v vojski smatrali, bom rekel, popolnoma enakovredno kot inventuro in smo tudi tako ravnali. To se pravi vse kar je bilo v naših skladiščih, v našem upravljanju smo mi popisali, imeli ustvarjeno evidenco in smo vse materialne tokove usmerjali tako, kot če bi to bila normalna inventura. Tudi ugotavljanje različnih viškov, manjkov vse se je tako na našem nivoju ugotavljalo. Govorim pa iz čisto, bom rekel, tega svojega poznavanja te problematike, da je to takrat bil čas, ko bi lahko rekli, da bi se lahko te stvari dale ugotavljati. Pogledjte, niso bile stvari regulirane niti ko se je orožje predalo na vzdrževanje v neko drugo ustanovo. Takrat se je to vse prenašalo z nekimi dokumenti, ki so bili dokumenti, ki so zagotavljali, da se lahko spremlja gibanje blaga, ampak takrat je enota, ki je sredstvo oddala seveda pri sebi ni popisala blaga, ker ga ni bilo, ker je smatrala da je z reverzom preneseno oziroma z dokumentom prenesen, recimo, v delavnici kjer so to vzdrževali. Oni

seveda verjetno so popisali in to prikazali kot višek. Tako, da na nivoju celotne vojske je bilo zagotovljeno spremljanje, ampak tako, da bi rekli, da bi pa po enotah lahko spremljali natančno tega pa mislim, da lahko šele od leta 1995/96 dalje trdimo, da je to zagotovljeno.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod brigadir, hvala lepa, da ste si vzeli čas in prišli med nas. Povedati morate, če ste imeli stroške?

VLADISLAV LIPIČ: Nisem imel. Imam srečo, da med tednom živim v Ljubljani, tako, da potnih stroškov nisem imel.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Jaz se vam zahvaljujem in vam želim prijetno pot in preostanek dneva. Na svidenje. ... (medsebojni pogovor) ... Dober dan želim. Izvolite gospod Krkovič.

Gospod Krkovič zaslišani boste tu pred našo komisijo kot priča. Dovolite da vam predstavim člane: gospod Jerovšek iz SDS, gospod Janez Per iz SLS, moje ime je Rudi Moge, sem predsednik komisije, in še gospa Polonca Dobrajc iz SNS.

Na začetku, kot vsaki priči vas moram seznaniti s potekom: Zaslišani boste kot priča, kot priča se dolžni govoriti resnico in ničesar zamolčati. Kriva izpoved je kazniva po kazenskem zakonu z zaporom do dveh let. Niste pa dolžni odgovoriti na posamezna vprašanja, če je verjetno, da bi s tem sebe ali svojega bližnjega sorodnika spravili v hudo sramotno, znatno materialno škodo ali pa kazenski pregon.

Vaše cenjeno ime in priimek?

TONE KRKOVIČ: Tone Krkovič. Anton, uradno.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Poklic?

TONE KRKOVIČ: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Prebivališče?

TONE KRKOVIČ: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Rojstni kraj?

TONE KRKOVIČ: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Starost?

TONE KRKOVIČ: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Na začetku preden vam bomo postavili specialna vprašanja bi vas povprašali, če ste toliko prijazni, da nam poveste vse kar veste o trgovini z orožjem,

predvsem pa, vi ste bili na lokaciji Kočevske Reke, koliko orožja, če veste, je bilo pripeljanega iz Ložnice na vaše območje?

TONE KRKOVIČ: Morda(nerazumljivo)... jaz sem dobil ko sem dobil vabilo in ko sem si ogledal pač odlok s katerim je ta, mislim, da je odlok formirala ta komisija, se vse nekako opredeljuje na dva primera: na Ložnico in Maribor.

PRESEDNIK RUDOLF MOGE: Samo na Ložnico danes.

TONE KRKOVIČ: Ali samo na Ložnico danes, napisano je pa drugače na vabilu, tudi za Maribor. Ko ste rekli kaj vse vem o vem tem. Jaz pač veliko vem in če bi vse kar vem danes pripovedoval, to bi bila dolga zgodba, tako, da mogoče bi šli v primere za katere je komisija ustanovljena in če bi hoteli širše. Ali pa mogoče kakšen uvod pa kljub temu dam.

PRESEDNIK RUDOLF MOGE: Lepo prosim.

TONE KRKOVIČ: Da bomo lažje krenili, seveda. Najpomembnejše pri tem, ali pojmujemo pod pojmom orožje, orožarske afere, nabava orožja za Slovenijo, se mi zdi, da bi bilo treba opredeliti začetek. Namreč to zgodba po mojem prepričanju, jaz veliko od tega vem, bil sem tudi, sami začetki zametki teh idej, prisoten seveda, neposredno, in pogledajte, namreč orožja za slovensko osamosvojitve, tako bi ga jaz imenoval, se ni nabavljalo zaradi, bom rekel, kakšnega veselja ljudi ki so ali smo pri tem sodelovali ali iz kakšnih koli drugih hobi razlogov, ampak iz zelo, zelo, bom rekel, težkega stanja v katero je takrat bila Slovenija ali je bil slovenski narod postavljen. Ključno dejanje, ključna stvar, ki se je zgodila, ki je opredelila, bom rekel, to težko stanje v katerem, če boste pogledali en dokumentarec, bi bilo ga dobro pogledati, vaša komisija veliko govori o orožju, to je dokumentarec, ki se imenuje Operacija 2 1 13 62, in je tudi v uradnem arhivu nacionalne televizije. Celo enkrat in natančno vam povem, 17. maja leta 1992 je bil predstavljen slovenski javnosti na drugem programu in nikoli več, kar je slabo, ampak dobro pustimo. To je eden od dokumentov, ki bi jaz predlagal, da si ga pogledate, ena taka zelo široka globalna izobrazba o teh razmerah takrat. Skratka, to stanje je bilo povzročeno z razorožitvijo takratne Teritorialne obrambe Socialistične Republike Slovenije. Takratna oborožitev takratne teritorialne obrambe je bile perfektna. Zelo moderno, sodobno orožje, veliki kontingenti. Eno število imam v glavi, mislim, da smo govorili o 70.000 kosih novega avtomatskega orožja. In eno število imam tudi v glavi, potem ko je prišlo do te razorožitve, da se je cenila materialna škoda tega odvzetega orožja na približno 200 milijonov ameriških dolarjev. Take

številke imam pač v glavi, ne trdim, da so čisto točne, ... morda celo najbolj pomembno.

Ampak je pa pomembno, da za začetek te zgodbe in ta zgodba o orožju ima svoj začetek, ki sem ga sedaj povedal, in ima tudi svoj konec in ima vse dogodke vmes. In prepričan sem, torej bom rekel, če bi jaz bil član vaše komisije jaz bi si upal temu zelo hitro do konca priti. Sploh ni komplicirano težka. Ampak kaj se mi vsiljuje ves čas en občutek, kot da se raziskuje in se ne bi hotelo raziskati. Gre se v posamezne selektivne zgodbe, dobro danes Ložnica, pogledjte spoštovana dama in gospodje, jaz ko sem dobil domov to vaše povabilo eno in drugo s popravkom, jaz sem resnično mislil, da gre za pomoto pri vabljenju ljudi. Sedaj že pričam. Jaz nikoli nisem stopil na področje Ložnice, fizično jaz. Jaz nikoli nisem posamezniku, ki je bil pod moje evidenco, nikoli vojaški formaciji, ki sem ji poveljeval nisem poveljeval v kakršnikoli obliki sodelovanja, delovanja ali kar koli boste opredelili na področju Ložnice. In če, velja tudi lahko za Maribor, če me boste ponovno klicali vam sedaj povem, isto velja za Maribor. Nikdar fizično bil, nikoli poveljeval nikomur v kakršnikoli obliki naloge, da bi tam bil.

Jaz dobim domov vabilo: priča. Torej, oprostite, iz tega naslova ta pomislek, da se tu preiskuje nekaj kot bi se preiskovalo in ne hotelo preiskati. Noče se pa delati po sistematiki. In glejte, ker ima zgodba začetek in konec, o tem začetku je treba nekaj povedati, kar se jaz vam prinesel, če tudi dokument kakšen dam, ali se to sme. No, pogledjte. Ena zelo zanimiva zadeva, ki opredeljuje ta začetek. Namreč, že v začetku je nekdo v Sloveniji zelo kriv, da je prišlo do izgube 20 - 200 milijonov vrednega blaga. Ampak to ni bila samo vrednost v materialnem smislu. Mi smo ostali brez obrambne moči, ki smo jo nekateri ljudje med katere se z vsem ponosom in častjo štejem, morali izpostaviti. Kako? To si pa tisti, če veste veste, če ne si pa mislite. Bilo je težko in zelo strašansko tvegano. Kajti, to smo mi počeli v bivši Jugoslaviji za odcepitev Slovenije in za samostojno Slovenijo, kakor smo vedeli in znali in večinoma kar sem počel sem prevzel na ta ramena, nihče formalno ni stal za menoj, ampak to so zopet druge zgodbe.

Poglejte, jaz imam toliko izvodov, da lahko vsakemu dam enega. Izšel je en intervju, pogledjte nekoč, datumi so gor. "Krkovič ne govori resnico", mislim, da v 7D ..., izšel je tudi en podoben intervju v Sobotni prilogi Dela, kjer general Svarun nekaj govori, in jaz bom danes tej komisiji v zvezi s tem trditvam zastavil, bom rekel, ponudil nekaj vprašanj, če se jih želi evidentiral. Da ne bom vsakemu obračal, je na zadnji strni, vam lahko razdelim? In če imamo dovolj časa bi prosil, da bi se samo tisti del, ki sem ga jaz podčrtal, bi želel, da bi ga prebrali, lahko preberete, pa boste videli. Namreč, tu jasno govori ta del, da so pred posegom armade za razorožitev Slovenije, da je prišlo do enega sestanka pri

predsedniku države, oziroma predsedstva takrat, pri Milanu Kučanu, z generali, ki niso bili v nikakršni formalni funkciji v Sloveniji. In so ti ljudje kljub temu, namreč, časti vredno, opozorili njega na vse te stvari in zahtevali ukrepe, nič ni naredil. Prišlo je do razorožitve. Edini je bil po zakonu, kar pogledajte, pristojen ukrepati, bil je predsednik predsedstva. Nič! Kdo je ukrepal? Ljudje, ki smo bili, ja, kaj sem pa jaz bil takrat? Jaz sem bil takrat, gospod se bo to spomnil, ker je moj sokarjan, jaz sem bil en bogi načelnik za obrambo v eni občini, ampak sem šel z neko iniciativo na državno raven in smo pač začeli ukrepati kot smo vedeli in znali na svojo pest. Vidite, tu je začetek te zgodbe. In v tem začetku zgodbe so tudi razlogi za to zakaj smo morali Slovenijo oboroževati. Ne zaradi drugega. Torej to sem želel podati.

Ko ste rekel, naj kaj povem kar vem, sedaj od tukaj naprej je teh zgodb ogromno, ampak v osnovi ko sebe pač opredeljujem v tej zgodbi, bi tako rekel. Jaz nisem v vsej tej zgodbi o orožju in o snovanju nove slovenske obrambe, nikoli imel logistične funkcije. Še to mogoče, sedaj ko ste me spomnili, jaz bi se v zvezi s tem čisto uradno vprašal, če je ta sestanek bil, prvič, dajmo videti - če je bil ali ni bil - če je bil je bil uraden, in jaz bi prosil, pridobimo zapisnike tega sestanka s predsednikom predsedstva in generali. Bomo videli kaj so tam sklenili ali pa je bil totalni sestanek - to se jaz sprašujem.

Bi šel na sebe, naprej. Nikoli nisem imel logističnih funkcij, še zlasti nisem imel logističnih funkcij vezanih na tujino. Iz preprostega razloga, ker to ni bilo moje področje, na to se nisem spoznal, nisem imel tudi kakršnihkoli vez ali vezi v tujini, kar pa je bil ključ za nabavo orožja iz tujine. In tukaj jaz poznam ljudi, to lahko pričam, ki so to zagotovili, takrat. To je gospod Ludvik Zvonar, to je gospod Franci Kosi, generalno sedaj govorim, v tem je sodeloval gospod Ivan Dražbaher. Sedaj natančno kako in v kakšni sodbi smo si med sebojni, to ne vem, ker še enkrat povem, nisem sodeloval ni bilo pač moje področje. Moje področje logistično je bilo, pa je bilo delno prisotno in to samo v tistem času, pogledajte, ko smo preprečili v Sloveniji, da ta razorožitev, ki je bila praktično popolna, ostalo pa je nekaj tega, da ni šla naprej. Takrat sem jaz delno sodeloval in o tem obstaja dokumentaciji zagotovo, če ne tudi jaz bi jo nekje našel, če bi se zahtevala, ni nobenega problema. Namreč, mi smo nekaj orožja, ko so ... sredstva, in moram spomniti seveda, zadržali ko smo vpadli v zaprto področje - nasilo. Sodelovala sva z Vinkom Beznikom, ki je bil moj kolega pri tem projektu takrat. In tisto orožje, ki smo ga mi tam zavzeli, tako rekoč, ne dovoli armadi za ceno spopada, da bi prišla zraven se je potem v nekih, morda dva meseca pozneje, sedaj časovno je že toliko odmaknjeno da se ne morem spomniti, ampak morda v mesecu, dva meseca od tistega vpada odmaknjeno, se je distribuiralo v slovenski prostor. Jaz sem to akcijo vodil in o tej akciji

obstaja dokumentacij, kljub temu, da so bile razmere take kot so bile, ker se nikjer ni točno vedelo so odpeljali ali niso, ampak jaz sem takrat zahteval to pedantnost. In to obstaja, če bo treba, boste povedali pa bom jaz to dostavil. Tu je bila moja logistična vloga in to edina v vsej tej fazi. Od tu naprej je bila moja vloga, tako bom rekel, nekoč me je nek novinar vprašal, če sem videl kakšen kontejnar z orožjem, jaz sem se posmejal na to in sem rekel: Povejte koliko sto? Morda? Ne vem, lahko manj kot sto lahko pa tudi dvesto, ker je taka količina, jaz jih štel nisem. Kaj hočem s tem povedati. Torej, jaz sem bil poveljnik v prvi fazi, načelnik manevrske strukture narodne zaščite. To bo razvidno iz tega dokumentarca, če si ga boste želeli pogledati. To je bila prva faza.

V drugi fazi pa sem bil poveljnik specialne enote MORIS. Obe strukturi sta bil izključno bojni, borbeni. In na mene se je pač gradilo kot na tega aduta, da sem formiral, snoval, organiziral in tudi vodil izključno bojne enote. In naloga teh bojnih enot, katerekoli iz tega naslova kar sem povedal, je bila pri tej logistiki spremljati nekatere od teh transportov, spremljati ja. In jaz se spomnim ene ladje, ki je prišla v Koper s katerimi smo dobili, spomnim se potem, ker vem, da smo s to ladjo dobili puške Singapurke, tako imenovane, to je ta kopija ameriške M16, singapurska izvedba. In s tem puškam smo se, kalibra 5 56, prvič je bil to Natov kaliber in tako, in spomnim se to, da smo te puške prvi dobili brigada Moris, smo se z njimi oborožili in da smo jo prvič javno predstavili, javnosti kot demonstracijo sila, če temu lahko tako rečem, na eni prireditvi v Kočevski Reki, 17. decembra 1990. Transport, če je to zanimivo za vašo komisijo, pa se je odvijal morda lahko 14 dni prej ali pa še manj, tu nekje. To mislim, da je bil celo prvi kontingent s tujine. Potem je morda tu še nekaj sledilo ampak malo, mi smo spremljali pač nekaj takih premikov akcij logistike, ampak v logističnem pogledu zopet. In ... trgovanja, ker mislim, da je komisija v to usmerjena, orožja ali kompenzacij ali karkoli tega, jaz nikoli nisem imel nikakršnega neposrednega posla ali opravka s tem. In o tem tudi nič ne vem. Torej ne morem tudi o tem pričati.

Še mogoče bi na to preskočil pa bi s tem recimo uvod svoj, če ste mi ga tako pač pustili podati zaključil. Meni je bila še ena stvar zelo čudna, ker sem, bi rekel, teh osem let kar sem bil nekako umaknjen iz obrambnega sistem, bil precej tako ali drugače preganjan po teh vprašanjih, me nekaj čudi. Ker sem vam namenoma malo natančneje opredelil začetek te zgodbe. Ta začetek zgodbe je vezan na kabinet današnjega predsednika države in tudi na Milana Kučana, kot takratnega predsednik predsedstva. In se čudim danes, jaz sem pred vami spoštovano komisijo, bom opravil svojo dolžnost, gospod Ludvik Zvonar bo opravil in še nekaj jih je bilo, ampak na tem seznamu, sem prepričan, zagotovo ni njega in nikogar iz tega kabineta. Če bi želeli, dajte tudi to narediti, pa boste videli, da boste

prišli do dna. In še samo to, pa zaključujem uvod, če je pod vprašajem zgodba v Mariboru, tako imenovana orožarska afera v Mariboru, laiki vedo, ne samo strokovnjaki, da niti, vse niti organizacije, pa lahko je tudi bila humana ali kakšna koli druga jo ne želim "natolcevat" vodijo v kabinet našega predsednika države in tudi najinega direktno. In to bom tudi javnosti povedal. To je moje prepričanje. Če se gre, potem pojdimo od začetka do konca zgodbo in tudi vse domnevne akterje dajmo enkrat v ospredje pa bomo vse razčistili. Če boste pa vedno iskali samo eno ... pa drugo in tretjo, deset jih pa puščali zunaj, bomo pa težko kdaj prišli do konca, razen če ni namen seveda nas čim večkrat dobili pred kamro in ljudje radi rečjo na koncu: Kjer je dim je tudi ogenj. Hvala.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Tudi vam se lepo zahvaljujem. Gospa poslanka Dobrajčeva bi želela postaviti vprašanje.

POLONCA DOBRAJC: Ali vi nimate vprašanj?

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Če hočete sedaj, bom pa jaz na koncu.

POLONCA DOBRAJC: Gospod Krkovič, povedali ste, da ste kot poveljnik specialne brigade Moris nudili nekakšno logistično podporo - podporo zavarovanja določenih transportov. Navedli ste en transport. Če sem prav razumela, naj bi se odvijal okoli 1. decembra 1990.

TONE KRKOVČ: Morda. Jaz sem povedal, bom poslušal do konca, ali lahko odgovarjam sproti, lahko?

POLONCA DOBRAJC: Ne. Ali mi lahko poveste vse Transporte, ki ste jih spremljali? Kdo je odredil da jih spremljate? Začetek spremljave, konec spremljave, kje se je začela spremljava, kje je transport končal in tako naprej, ker to morate vedeti, če ste bili v enoti zavarovanja takrat v tem kontekstu. In kdaj ste prvič izvajali zavarovanje transporta orožja in kdaj zadnjič. Hvala.

TONE KRKOVIČ: To bi bilo, gospa Dobrajčeva, če bi jaz sedaj lahko naštel kar ste vi mene vprašala, bi bilo zelo podobno kot če bi jaz vprašal vas kaj ste 1. decembra jedli za kosilo in za zajtrk. Torej jaz vam to ne morem sedaj naštet, ker jaz se tudi, ne morem, dejansko ne spominjam deset let je tega, ampak je pa nekaj pomembno. Vsi ti transporti, ki smo jih mi izvajali, za njih so bile ustrezne odredbe izdane, torej iz naslova odredbodajalca, ki je takrat bil v vlogi, različna obdobja, v prvi fazi celo iz naslova ministrstev notranjih zadev, kajti, želim poudariti, jaz sem prvi projekt manevrske strukture narodne zaščite peljal pod ingrenco ministrstva notranjih zadev in ne obrambnega. Tako, da enega

ali drugega ministrstva in pozneje iz naslova dajalca tudi takrat imenovanega, recimo sedaj bi rekli temu general štab, takrat pa se je imenoval glavni...

POLONCA DOBRAJC: ...republiški.

STONE KRKOVIČ: ...adekvaten organ.

PREDSIEDNIK RUDOLF MOGE: ...republiški štab.

STONE KRKOVIČ: Se strinjam z vami. Torej adekvaten organ, kot je sedaj general štab. In od tu naprej jaz kot poveljnik brigade sem izdajal odredbe, pisne, trdim za vse to. In vsa ta dokumentacija je arhivirana. Ali vsaj tako bom rekel: prepričan sem, da je bila arhivirana, ker sem jaz vršil tudi primopredajo poslov ko sem bil odstranjen iz takratne dolžnosti v instituciji ministrstva za obrambo Republike Slovenije. Tako, da bi jaz predlagal komisiji, da si to pridobi. In tako kot je tam zapisano tako je tudi potekalo. Še enkrat pa ponavljam, res ne morem pa se tega spomniti, da bi vam to naštel, ne bi šlo.

PREDSIEDNIK RUDOLF MOGE: Še kdo želi?

POLONCA DOBRAJC: Samo še nekaj. Se boste mogoče spomnili ali so potekali ti transporti, zahodna meja ali pa severna meja v središče Slovenije ali je to šlo proti južni meji? To pa bi se lahko spomnili. Če se ne spomnite pa ne.

STONE KRKOVIČ: Nekaj se, nekaj pa verjetno ne. Bom kar zelo konkreten skušal biti. Jaz recimo sem en transport že nakazal, še enkrat vam povem zakaj se ga pa tako živo spomnim, ker ta zadeva je imela neke čustvene elemente. Tri stavke o tem. Mi smo bili razoroženi, občutek je bil grozljiv, občutek nemoči. In ko so nam pripeljali te puške Singapurke, jaz sem jo imel čast skupaj s takratnima obema ministroma in z Vinkom Beznikom prvi počiti na Horjulskem strelišču. Horjul je bil nek center teh deponij, teh kontejnerjev. To je bil, če lahko malo podoživim, to je perfekten občutek, zato ti to ostane dalj časa v spominu. In ta transport je potekal na relaciji zahod v osrčje države - center ali celo jug države, tako pravzaprav bi rekel. Ker Kočevska Reka je bil pomemben distribucijski center. To je bilo in to je tisto ko sem rekel, da me je novinar vprašal, če sem videl kakšen kontejner. Jaz sem jih videl ogromno in vem, da je bilo tudi v njih orožje, absolutno, seveda, ampak tu vse po nekem ..., ki so ga logistične službe ministrstva pripravile so prihajali iz različnih koncev to iskati, so natovarjali, in to vozili. Torej, če bi na to vezal, v vse smeri. Vem, saj sem vas razumel, bi nadaljeval, jaz sem razumel vaše vprašanje.

Potem je tukaj ena zadeva, ki je vezana na Borovnico. Borovnica je pomemben tak dogodek z orožjem. Od tu se je ravno tako distribuiralo to orožje v vse konce države. Tako, da jaz sedaj zopet natančno reči od tu, sigurno iz zahoda na vzhod ali obratno ali počez, samo to, ne znam to povedati. Ne vem.

POLONCA DOBRAJC: Poglejte, jaz sem vprašala smer: meja - center Slovenije oziroma notranjost države ali iz notranjosti države do meja, ne tisto. Tranzit! Gre se ali je bil kdaj kakšen transport, da ga je specialna brigada Moris spremljala do južne meje?

TONE KRKOVIČ: Do južne meje. Ne ni bil, je pa to spremljala specialna enota policije.

POLONCA DOBRAJC: Kako vam je pa to znano?

TONE KRKOVIČ: Zato, ker smo delali absolutno po koordinaciji, recimo eden od transportov, ki se je prevažal, ni pa orožja, zato vas nisem hotel s tem obremenjevati, ampak je bil vezan na neke radijske postaje, recimo, imenoval se je Kanal, morda, ali pa le tudi, ni važno, sva recimo celo imela z gospodo Beznikom skupni štab v enem prostoru na sedežu specialne enote v Ljubljeni. In sva od tam vodila kompletno, zelo pedantno spremljala ves potek in vse zavarovanje kritičnih točk, kompletno dinamično iz enega centra usklajeno eden skupaj z drugim. Zaradi tega je to tako bilo. To je en primer. Kakšen drug primer bi bil tak, da so preprosto so oni spremljali to zadevo, veste, ker še enkrat poudarjam, to ni bila še vojna, to je bila bivša Jugoslavija. In v čem je bila, preprosto rečeno, finta, taktična. Če je policija, dostikrat so bili civilni kamioni in tako naprej, transportna sredstva, in če je bila policija spredaj in zadaj, armada in armadne službe preprosto na to niso bile pozorne. Veste to je bila tistemu času prilagojena idealna oblika varovanja. Zato so češče oni to varovali kot smo mi, recimo, ki smo bili civili, v civilu napravljeni.

POLONCA DOBRAJC: Še dve vprašanji imam. Gospod Krkovič, prej ste rekli, da ste vso dokumentacijo izročili na ministrstvo ko ste bili razrešeni.

TONE KRKOVIČ: Tako je.

POLONCA DOBRAJC: Ali lahko poveste komu ste jo izročili.

TONE KRKOVIČ: Na dva načina sem to dokumentacijo

POLONCA DOBRAJC: Kako in komu? Ime in priimek?

TONE KRKOVIČ: Torej dva načina sta bila. Eden način se nanaša na izročitev, drugi način pa se nanaša na odvzem. Ta moja razrešitev je bila, bi rekel, tako nekako nepričakovana, nenadna in se je v strašansko kratkem času odvijalo in seveda sem jaz z enim zapisnikom del dokumentacije, ki je bila, recimo, v moji pisarni, v arhivih v poveljstvu Morisa izročil mojemu nasledniku Pavlinu, s primopredajnim zapisnikom in to zagotovo nekje mora biti. Del dokumentacije, ki pa se je tretiral, takrat tu še ni bilo opredeljeno kot arhiv, pač je bila dokumentacija kjer so bili tudi poimenski sezname vseh organizatorjev tistega časa, veste bilo je tudi vprašljivo, "madonca", če bi to morda bilo sankcionirano, če bi takrat jugoslovanske oblasti v roke, je bilo topogledno delikatno, sem jih pa hranil v enem bunkarju, ki je bil malo pred mojim umikom prenesen v tako imenovane spodnje garaže, recimo, v Kočevski Reki, to je bil nov objekt, in zato je bil zadolžen neko odredbo gospod Nikolič Albin. Ampak takrat ko je prišlo do tega nenadnega umika, je spremljal ta umik tudi prihod nekih ljudi iz vojaško varnostne službe dol in niso čakali, da bi jim kdo to, recimo, kulturno kot bi človeška kultura narekovala, to izročil, ampak so šli preprosto ljudje ven in ... (nerazumljiva beseda) ... varnostne službe pritisniti na vrata. Od takrat naprej, z več prošnjami jaz to lahko dokaže, mogoče tudi pet prošenj različnih na ministra sem se obračal za obrambo, enega drugega ne vem katerega vse in tako naprej, zaradi pisanja moje knjige sem želel priti do tega arhiva, nisem mogel priti, ker mi niso pustili.

POLONCA DOBRAJC: Kdo je bil takrat šef varnostne službe in datum, če lahko poveste, da nam ne bo treba...

TONE KRKOVIČ: Mislim, da je bil, naj ne bo dokončno, mislim pa da je mogel biti že Miklavčič, gospod Miklavčič Marjan.

POLONCA DOBRAJC: Ali mi lahko poveste še....(nekdo iz klopi sprašuje o datumu)...

TONE KRKOVIČ: Datum? Med, bom rekel, ne bom datum rekel, ne vem, torej to je bilo nekje marec, april, recimo to se je zgodilo nekje med majem in junijem leta 1994.

POLONCA DOBRAJC: Če se mogoče spomnite kakšne osebe z imenom in priimkom, ki je fizično pečatenje izvršila, ker ste rekli, da so prišli v Kočevsko Reko?

TONE KRKOVIČ: Celo vse.

POLONCA DOBRAJC: Ali jih lahko poveste?

TONE KRKOVIČ: Ja, ja. Samo s priimkom se jih bom spomnil. Ostala mi je pa zato v spominu, ker se isto piše kot takratni državni sekretar obrambnega ministrstva, to je Vidrih. In mislim, celo, da sta si v sorodu, tako, da mu je brat, takratnemu državnemu sekretarju.

POLONCA DOBRAJC: Imena se pa ne spomnite?

TONE KRKOVIČ: Ne morem.

POLONCA DOBRAJC: Koliko oseb je pa bilo?

TONE KRKOVIČ: Mislim, da štirje.

PRESEDNIK RUDOLF MOGE: Želi še kdo? Če ne, gospod poveljnik prve specialne brigade Moris, hvala lepa, da ste si vzeli čas, da si te stvari razložimo. Ali imate kakšne stroške, da vam povrnemo?

TONE KRKOVIČ: Nobenih.

PRESEDNIK RUDOLF MOGE: Potem vam pa želimo prijetno pot.

TONE KRKOVIČ: Tudi hvala vam za prijazno poslušanje.

PRESEDNIK RUDOLF MOGE: Na svidenje.

TONE KRKOVIČ: Srečno.

PRESEDNIK RUDOLF MOGE: Izvolite. Gospod Lovšin zaslišani boste kot priča. V tem zasliševanju bomo sodelovali člani parlamentarnih strank gospod Jožef Jerovšek iz SDS, gospod Janez Per iz SLS, gospa Polonca Dobrajc, ki je skočila ta trenutek na hodnik, moje ime pa je Rudi Moge, sem pa predsednik te komisij. En pravni poduk moram na začetku vsakemu prebrati:

Zaslišani boste kot priča, kot priča se dolžni govoriti resnico in ničesar zamolčati. Kriva izpoved je kazniva po kazenskem zakonu z zaporom do dveh let. Niste pa dolžni odgovoriti na posamezna vprašanja, če je verjetno, da bi s tem sebe ali svojega bližnjega sorodnika spravili v hudo sramotno, znatno materialno škodo ali pa kazenski pregon.

Vaše ime in priimek?

ANDREJ LOVŠIN: Andrej Lovšin.

PRESEDNIK RUDOLF MOGE: Poklic?

ANDREJ LOVŠIN: Osnovni poklic je [REDACTED], sedaj sem [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Prebivališče?

ANDREJ LOVŠIN: [REDACTED]

263

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Rojstni kraj?

ANDREJ LOVŠIN: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Starost?

ANDERJ LOVŠIN: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Na začetku preden vam postavimo še nekaj konkretnih vprašanj, bi vas prosili, če nam poveste vse kar veste o trgovini z orožjem, predvsem pa o tem koliko orožja, municije, minsko eksplozivnih sredstev in opreme je bilo v skladišču JLA v Zgornji Ložnici in kam ter komu je bilo to vse oddano ali prodano?

ANDREJ LOVŠIN: Sedaj to kakor mi je tu iz tega razvidno se to vaše vprašanje nanaša na parlamentarno preiskavo vpletenosti in odgovornosti nosilcev javnih funkcij v zvezi z najdbo orožja na mariborskem letališču ter z opremo in orožjem v skladišču Ložnica.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Skladišču Ložnica. Danes obravnavamo samo Ložnico.

ANDREJ LOVŠIN: Kar se tiče orožja na mariborskem letališču sem s tem v zvezi že pričal in na moje pričanje nimam kaj dodati. Kar se tiče pa na opremo in orožja v skladišču Ložnica pa jaz osebno ne razpolagam z nobenimi podatki.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Vi ste takrat vodili varnostno obveščevalno službo ministrstva?

ANDREJ LOVŠIN: Da.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ministrstvo za obrambo nam je poslalo, saj lahko pogledate, poročilo o tem in piše obračun in plačilna sredstva so realizirali takratni finančni organi uprave za logistiko in varnostno obveščevalne službe oziroma VOMO, to nam komisiji daje, zaradi tega vas vprašam kdo je določal cene za prodano orožje in strelivo?

ANDREJ LOVŠIN: Na to vprašanje vam jaz ne morem odgovoriti, ker nimam teh podatkov in ne razpolagam s temi podatki.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kdo je izročil gotovino za prodano orožje?

ANDREJ LOVŠIN: Tudi s tem podatkom ne razpolagam.

264

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ste kdaj spremenili ceno ali povišali?

ANDREJ LOVŠIN: S tem podatkom ne razpolagam in vam na to vprašanje ne morem odgovoriti.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ste komu poročali o trgovini z orožjem?

ANDREJ LOVŠIN: Tudi na to vprašanje vam ne morem odgovoriti.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ste gospodu Zupanu na republiškem štabu Teritorialne obrambe naročali in sporočali kdaj lahko spusti kakšno pošiljko orožja iz skladišča in ob tem navedli tri razloge, zadnji je bil, da je bila pošiljka finančno pokrita?

ANDREJ LOVŠIN: Takratni varnostni organi ministrstva za obrambo je delal samo tisto kar je bilo v skladu s takratno zakonodajo.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Vi trdite, da niste gospod Zupanu ničesar naročili?

ANDREJ LOVŠIN: Jaz trdim, da je takratni varnostni organ delal samo tisto, kar je bilo v skladu s takratno zakonodajo.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kaj pa je bilo v skladu s takratno zakonodajo?

ANDREJ LOVŠIN: Vi si lahko preberete zakon.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Konkretno vas sprašujem, še enkrat. Ali ste gospodu Zupanu naročili, da lahko odda nalog za prevzem orožja.

ANDREJ LOVŠIN: Jaz sem vam na to vprašanje že odgovoril.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ste sprejemali katere valute?

ANDREJ LOVŠIN: Ne.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ste nakupovali avtomobile?

ANDREJ LOVŠIN: Da.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kdo vam je dal gotovino za nakup avtomobila?

265

ANDREJ LOVŠIN: Hrvaški državljani.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ime in priimek?

ANDREJ LOVŠIN: Imena in priimka se ne spominjam.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kaj pa storite ko ste dobili gotovino?

ANDREJ LOVŠIN: Tudi to se ne spominjam.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ste izdali kakšen račun za prodajo orožja?

ANDREJ LOVŠIN: Ne.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Se je kdaj gotovina hranila v prostorih VOMA?

ANDREJ LOVŠIN: Tega podatka se ne spominjam.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ste kdaj predali dokumentacijo, ki je bila za trgovino z orožjem in ki se je hranila v prostorih VOMA komu drugemu?

ANDREJ LOVŠIN: Nikoli nisem imel nobene dokumentacije in tudi nikoli nisem nobenemu predal.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kdo je Franci Cimerman?

ANDREJ LOVŠIN: Eden od mojih podrejenih.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kaj je počel?

ANDREJ LOVŠIN: Tisto, kar je imel v skladu z opisom del in nalog.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ali lahko razložite?

ANDREJ LOVŠIN: To se lahko prebere v opisu del in nalog na ministrstvu za obrambo.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kateri finančni organi so realizirali obračun in plačila sredstev, ki nam jih je poslalo ministrstvo za obrambo?

ANDREJ LOVŠIN: Tega ne vem.

zaprta seja 18.5.11
~~PREKLIC~~ 266

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kdo vam je dal gotovino za nakup avtomobila?

ANDREJ LOVŠIN: Hrvaški državljani.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ime in priimek?

ANDREJ LOVŠIN: Imena in priimka se ne spominjam.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kaj pa storite ko ste dobili gotovino?

ANDREJ LOVŠIN: Tudi to se ne spominjam.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ste izdali kakšen račun za prodajo orožja?

ANDREJ LOVŠIN: Ne.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Se je kdaj gotovina hranila v prostorih VOMA?

ANDREJ LOVŠIN: Tega podatka se ne spominjam.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ste kdaj predali dokumentacijo, ki je bila za trgovino z orožjem in ki se je hranila v prostorih VOMA komu drugemu?

ANDREJ LOVŠIN: Nikoli nisem imel nobene dokumentacije in tudi nikoli nisem nobenemu predal.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kdo je Franci Cimerman?

ANDREJ LOVŠIN: Eden od mojih podrejenih.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kaj je počel?

ANDREJ LOVŠIN: Tisto, kar je imel v skladu z opisom del in nalog.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ali lahko razložite?

ANDREJ LOVŠIN: To se lahko prebere v opisu del in nalog na ministrstvu za obrambo.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kateri finančni organi so realizirali obračun in plačila sredstev, ki nam jih je poslalo ministrstvo za obrambo?

ANDREJ LOVŠIN: Tega ne vem.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospodje, jaz nimam več vprašanj. 267
Ali imate vi?

JOŽEF JEROVŠEK: Včeraj je tu gospod Miloševič omenil, da je načelnik varnostne službe ...(se ne sliši) ..., mu je rekel, da imajo oni vse pod kontrolo, kar se tiče transporta orožja in prodaje orožja. Vam je o tem kaj znano?

ANDREJ LOVŠIN: Ne.

JOŽEF JEROVŠEK: ... (Ni vključen.) ... Vam ni poznano?

ANDREJ LOVŠIN: Ne.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Vprašal bi vas še tole. V osebni avtomobilu gre za tatvino dokumentov, to je primer, ki vam je brž ko ne poznan, iz vozila pa je odnesel note z raznimi reverzi vojaške opreme štaba TO v Mariboru, Ptuj, Slovenski Bistrici in tako dalje, tri nepodpisane fakture ministrstva obrambe Republike Hrvaške, posebni notes spisak opreme in izdan denar za to opremo, vizitke direktorja Petrola in direktorja Železnic Slovenije, dokument z oznako strogo zaupno, potrdilo o plačilu dolga Ministrstva obrambe Republike Slovenije v znesku 321.000 DEM, s podpisom Vukina Josi, poverjenik Ministrstva obrambe Republike Hrvaške in podpisom pomočnika ministrstva obrambe Republike Slovenije A. Lovšina oziroma njegovega namestnika. Vam je o tem kaj znano?

ANDREJ LOVŠIN: Ne.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Popolnoma nič? Potem bi vas, torej vi pravite, da kot šef VOMA, da pri vas niso potekali finančni posli, finančne storitve v zvezi s prodajo orožja?

ANDREJ LOVŠIN: Jaz sem na to vprašanje že odgovoril.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ne spominjam se. Prosim, če ponovite.

ANDREJ LOVŠIN: Saj sem odgovoril na to vprašanje.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ne spominjam se. Ali lahko ponovite. Če ne želite daleč ne želite, saj vas...

ANDREJ LOVŠIN: Ne, da ne želim, mislim, da sem na to vprašanje že odgovoril.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Nisem razumel tega. Vi ste kot priča dolžni komisiji povedati vse. Jaz sem vam to na začetku prebral. Naj še enkrat preberem?

ANDREJ LOVŠIN: Ja.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kot priča se dolžni govoriti resnico in ničesar zamolčati. Ali ste nam v tem primeru kaj zamolčali?

ANDREJ LOVŠIN: Ne.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Še kdo?

JOŽEF JEROVŠEK: So delavci VOMA spremljali, recimo, Transporte orožje?

ANDREJ LOVŠIN: Delavci VOMA so ...(nerazumljivo)... v skladi s takratno zakonodajo.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kdo je bil vaš nadrejeni šef?

ANDREJ LOVŠIN: To se lahko razbere iz sistematizacije ministrstva za obrambo.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Mi lahko poveste, mi te sistematizacije nimamo.

ANDREJ LOVŠIN: Torej, direktor varnostnega organa ministrstva za obrambo oziroma šeste uprave ...(nerazumljiva beseda) ministra.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: In kdo je to bil v vašem času? Ime in priimek, če se spomnite?

ANDREJ LOVŠIN: Ja, to se spomnim, seveda se spomnim, To je bil Janez Janša.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Janez Janša. Se pravi, da ste ukaze direktno dobivali od gospod Janše?

ANDREJ LOVŠIN: Delo direktorja varnostne obveščevalne službe je predpisano v hierarhiji oziroma v sistematizaciji ministrstva za obrambo.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ime, poleg Franci Cimerman, Tankifer? kaj pove?

ANDREJ LOVŠIN: Bil je eden od zaposlenih na ministrstvu za obrambo oziroma v službi.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Je bil v VOMU ali izven njega?

ANDREJ LOVŠIN: V VOMU, samo mislim, da ta vprašanja presegajo pooblastila, ki jih imate glede odredbe predsednika državnega zbora.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Lahko vi to mislite, lahko ne odgovorite, zaradi ozadja tega nam niste skoraj ničesar povedali, kar cenim, profesionalnost, ampak pri iskanju o eni resnici, da pridemo temu problemu do dna tega ne bo. Vprašanje je tole: Ste imeli kdaj opravka z gotovino?

ANDREJ LOVŠIN: Jaz sem na to vprašanje že odgovoril in tako kot sem rekel: Ne. O skladišču Ložnica nimam jaz nobenih podatkov in s tem v zvezi sem že vse povedal.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Zaslišane priče trdijo, da so denarni posli šli izključno, oziroma trgovanje, izključno preko varnostno obveščevalne službe, kar potrjuje tudi dopis ministrstva. Ali je to ja ali ne?

ANDREJ LOVŠIN: Jaz sem vam rekel, da v zvezi s trgovanjem oziroma v zvezi z opremo in orožjem v skladišču Ložnica jaz nimam nobenih podatkov.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Torej vi niste v primeru Ložnica izdali podrejenim nobenega ukaza, da se določena sredstva iz Ložnice odpeljejo drugam?

ANDREJ LOVŠIN: Mislim, da smo se razumeli. Torej kakor jaz razumem ta sklep in to odredbo predsednika državnega zbora in tudi mojo odvezo, ki jo imam, ki se nanaša na to vabilo, da se udeležim te vaše seje, tukaj jasno piše: Na seji vas bo komisija zaslišala o prometu z orožjem iz skladišča Ložnica. In jaz sem vam že v uvodu povedal, da o tem nič ne vem.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Odgovorite z da ali ne!

ANDREJ LOVŠIN: Jaz sem vam že odgovoril s tem mojim komentarjem.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Več vprašanj nimam. Hvala, da ste si vzeli čas, da ste prišli sem. Želim vam še naprej prijetno bivanje. Povejte, če ste imeli kaj stroškov, da vam povrnemo.

ANDREJ LOVŠIN: Ne nisem imel stroškov.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala lepa. Na svidenje.

Dober dan! Gospod Zvonar, pričali boste kot priča pred našo komisijo. V njej sodelujemo: gospod Jožef Jerovšek iz SDS, gospod Janez Per iz SLS, za trenutek je skočila na cigareto gospa Polonca Dobrajc iz SNS, moje ime pa je Rudi

Moge iz LDS in sem tudi predsednik te komisije. Za začetek kot se spodobi na takem zaslišanju bi vam pravni poduk prebral: Zaslišani boste kot priča, kot priča se dolžni govoriti resnico in ničesar zamolčati. Kriva izpoved je kazniva po kazenskem zakonu z zaporom do dveh let. Niste pa dolžni odgovoriti na posamezna vprašanja, če je verjetno, da bi s tem sebe ali svojega bližnjega sorodnika spravili v hudo sramotno, znatno materialno škodo ali pa kazenski pregon.

Vaše ime in priimek?

LUDVIK ZVONAR: Ludvik Zvonar.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Poklic?

LUDVIK ZVONAR: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Prebivališče?

LUDVIK ZVONAR: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Rojstni kraj?

LUDVIK ZVONAR: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Starost?

LUDVIK ZVONAR: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Sedaj pa nam na začetku preden vam določena vprašanja postavimo...

LUDVIK ZVONAR: Ali smem pred....

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ja.

LUDVIK ZVONAR: Če je to kar ste prebrali pravni poduk, potem sploh boljše, da nič ne pričam, zato, ker sem sedaj trenutno v dveh postopkih za preiskavo in na vseh sodiščih mi pripovedujejo kako je dobro, da pričamo, potem pa sodišča na sodišče prenašajo te razne izpovedi, ki so pol resnice in tako naprej, ne moje tudi druge.

Jaz danes sem se odločil, da bom povedal tiste stvari, ki mislim, da so zelo pomembne za ta postopek. Samo jaz bi veliko rajši videl, če bi bila prisotna javnost, ker ne bom nič takega povedal, da ne bi smeli novinarji slišati.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Veste kaj....

GOSPOD ____: Nismo mi, samo pojasnilo, nismo mi zavezali k tajnosti oziroma k izključitvi javnosti, ampak dokumentacija,

ki je, na kateri bazira vse to nosi strogo zaupno in mi ne moremo brez tistega, ki je to dal....

LUDVIK ZVONAR: Dve besede o tem. So tudi na sodiščih...

GOSPOD _____: Ja samo....

LUDVIK ZVONAR: Samo trenutek. Na sodiščih in povsod opozarjam, jaz sem danes odvezan tistega dela molčečnosti, ki se nanaša izključno na ta vaš sklep, ki ga nisem videl in sploh ne vem kaj notri piše, in tisti del podatkov, ki je nastal v ministrstvu za obrambo. Jaz poznam tudi podatke, ki so nastali na vladi in drugod. Se pravi jaz o tistih podatkih vam tudi danes ne morem nič povedati in parlamentu kje so nastali.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Mi smo vas, da naj razjasnim, povabili zato, da bi vas vprašali kako je potekal promet in trgovanja orožja v Ložnici?

LUDVIK ZVONAR: Jaz vas opozarjam, da so tudi v vladi podatki nastali.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Nam lahko poveste kateri dokument bi to bil.

LUDVIK ZVONAR: Z vlade sta dva dokumenta, in sicer, še več trije. Eden je bil v Mladini objavljen, tisti je, ne morem reči lažen dokument - brezpredmeten, ker je šlo v bistvu za en osnutek ...

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Računa?

LUDVIK ZVONAR: Ja, ki je bil izdelan v kabinetu podpredsednika vlade, zraven je bil gospod Bandelj in tista tajnica, ki je pisala, to je bil za začetek razgovora z delegacijo hrvaške vlade. Potem sta pa dva dokumenta, in sicer, vse to je čudno sploh, da nas kličete, da vi tega nimate. To ne morem verjeti. Dva vladna dokumenta, vladne delegacije in mislim, da obe dve delegacije, jaz nisem bil prisoten, ker takrat nisem več opravljal ta del nalog na, mislim, da predsednik hrvaške vlade in slovenske vlade vodil delegacijo, mislim, da sta oba dva sestanka bila na Otočcu, za oba ne bom trdil, vem pa, da prvi je bil zagotovo in tam je bilo dogovorjeno vse okoli nafte in okoli koliko je vrednost te menjave te pogodbe ali kaj je to bilo protokol, to je bil pač na mednarodni ravni. Jaz ne vem kako se dokument imenuje. In to so trije dokumenti, ki so tam. Lahko pa povem vse tisto kar je bilo (nekdo iz klopi postavi vprašanje, vendar se ne sliši, ker ni vključen) ...

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ocvirk, mogoče?

LUDVIK ZVONAR: Predsednika vlad, slovenske vlade in hrvaške vlade, zunanji ministri, vem da so bili, obrambni ministri so bili, ker vem, da ... (Jerovšek iz klopi. Se ne sliši, ker ni vključen.) Gospod Peterle je bil, saj to je bila Petrletova vlada, saj to je bilo čisto na začetku. Mislim, da so bile tiste, prve seje se spomnim, zato, ker sem še dobil material pa se je potem nisem udeležil. Mislim, da so bile samo dve točki. Prva točka so bile državne meja, druga točka pomoč Hrvaški za domovinsko vojno. Toliko. Sedaj pa se lahko pogovarjamo o tistem kar...

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Bi nam lahko povedali, seveda če veste, kdo je organiziral nakup in prodajo orožja za Ložnico?

LUDVIK ZVONAR: Tu vam moram nekaj več povedati. Jaz vam bom pač povedal tiste stvari, da bomo razumeli zadeve, kako sem jaz sploh sem prišel do tega in kako so šle te zadeve potem naprej, ker na začetku sem bil za vse zadolžen jaz.

1991. leta po tistem ko je bilo orožje Sloveniji odvzeto odnosno ko so orožje predali, to boste že vi ugotovili kdo ga je predal, takrat me je potem Janša prosil, da na vsak način pridem pomagati, ker je bilo treba nabaviti izjemno velike količine orožja iz uvoza, če bomo hoteli sploh karkoli narediti 26., kot so nam grozili, da nas bodo napadli ob osamosvojitvi. Takrat sem jaz potem pristal 15. maja kot republiški svetovalec sem prišel za šefa odnosno za direktorja uprave za logistiko, oziroma jaz sem jo začel graditi, dokumente sestavljati in vodil sem samostojno projekt nabave orožja. To se je imenovalo posebni projekti v ministrstvu za obrambo. Ta projekt je v začetku obsegal in nabavo potem predajal zalednim organom republiškega štaba in pa tisti del skladiščenja, ki se je nanašal na strateške rezerve, se pravi na rezerve na ravni države. Potem so pa to, jaz ne vem, sklep, vam ne znam povedati, sem veliko razmišljal kateri organ je sprejel sklep, da se potem to že konec jeseni 1991 razdelilo, in sicer jaz sem bil odgovoren za ves uvoz, za tiste strateške rezerve z uvoženega orožja, vse ostalo kar pa je bilo teh menjav za nafto in tega ostalega je bil pa zadolžen na tisti seji, jaz ne vem ali je bila to seja sveta za obrambo, še takrat pri predsedstvu je bila vlada, to ne vem, se ne spominjam več, je bila pa zadolžena obveščevalno varnostna služba ministrstva. Tako, da jaz sem sodeloval pri pripravi teh razgovorov s hrvaško z zamenjavo tega orožja za nafto. Tu je šlo za orožje, kot smo mi rekli tisto, kar nismo mi imeli tu cevi s čemer si nismo mogli nič pomagati, niti streljati, ker ni bilo tu teh sredstev. Ampak, pri sami izvedbi tega, fizične izročitve nisem sodeloval. Moji organi so zagotavljali prometna sredstva, tisto kar je bilo od tod, in za tranzite tisto kar je bilo iz naših skladišč odpeljano so Hrvatje

direktno plačevali našim transportnim organizacijam, ker je obstajal sklep iz začetka leta 1991, mislim, da je to sklep sveta ali pa samega predsedstva, da moramo hrvaški pomagati, vendar ne smemo preprodajati orožja. To pomeni, da sem Hrvatom pomagal tako, da smo jim pomagali v tujini pri državah, ki so nam pomagale, vzpostaviti kontakte in da so potem oni, seveda če je bilo v skladu s politiko tistih držav, da so potem oni dobili največ tranzitno preko Slovenijo potem pomoč. Oni so gor direktno plačali, tu so plačali Luko, tu so plačali transport. Mi smo pripravili dovoljenja, ker že 1991. leta točno je bil dogovorjena procedura kako stvari v Sloveniji potekajo. Zato to sprenevedanje, te razne komisije, tudi po sodiščih nas mrcvariijo, to je vse skupaj zame nepojmljivo.

Samo, če bi vzeli dokumente, pogledjte. V ministrstvu za obrambo so papirji, v ministrstvu za notranje zadeve, v ministrstvu za zunanje zadeve in na vladi. In delegat naš za ta dogovor takrat mislim, da je bil Bogataj. Dogovor je jasen. Kakšno vlogo ima pri uvozu, tranzitu, izvozu vojaškega orožja obrambno ministrstvo, daje dovoljenje, soglasje dajeta ona dva ministrstva. S strani obrambnega ministrstva odnosno vlade sem jaz bil zadolžen za ta soglasja. Mimo mene ni mogel dati nihče nobenega soglasja za tranzit niti za uvoz. Notranje zadeve, konkretno VIS, odpira meje. Mi nismo mogli dati nič v nič, če nisem imel mejo odprto. Na podlagi našega dovoljenja, ko je pisalo gor točno toliko kontejnarjev, v tem kontejnarju je to in to orožje, dne tega in tega pride ladja, takrat se je odprla meja. In tisto je bilo dostavljeno na točko, kjer se je potem distribuiralo. Ker to, morate imeti predstavo, takrat je bila dejansko vojna. Ne tako kot večina jih govori, da je takrat bila marionetna vojna, takrat je bil prava vojna, in to zelo težka. In včasih me ima, da mi je žal, da res ni malo težja. In mi smo takrat točno vse procedure dogovorili. Kar zadeva tega orožja, izvzema iz skladišča Ložnica, jaz konkretno pri tem zraven nisem sodeloval, ker to je bila premajhna stvar, da bi se jaz ukvarjal z eno Ložnico. Jaz sem imel takrat ogromno vojakov, nas je bilo 8, 9 ljudi, sem moral preskrbeti komplet uniforme, 60.000 uniform je bilo treba zagotoviti, da se nismo kot cigani borili. Treba jih je bilo oborožiti, treba je bilo orožje vzdrževati, treba je bilo municijo, strelivo vzdrževati. Tako, da s to majhno Ložnico se jaz res nisem ukvarjal. Vem pa, da so tam bile v glavnem artificije, se pravi, gre za strelivo in za tisto kar je bil tudi predmete razgovorov takrat na mojem prvem sestanku z vladno delegacijo.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ni vam treba govoriti, ampak bi naslednje povprašal, vi ste bili v izvršni oblasti takrat. zakaj se ta reč, kljub temu, da so se reči tudi razvijale že na državnem zboru, ni treba govoriti, ni stvar za te preiskave, ni uredila in še dala kakšno poročilo, da bi se stvari zaključile.

LUDVIK ZVONAR: Gospod Moge, jaz ne razumem kaj vi tu delate. Kaj bi vi tu počeli če imate policijo, sodišče, vse. Da bi me sedaj tu mrcvarila nacionalna stranka bi razumel. Nima nič drugega, pač opozicija. Jaz ne vem, na sodišče pa na sodiščih zadeve razčistiti, če bi bilo pa na sodišču, da so tožilci umaknili pa je bil konec. Odnosno na sodiščih se pa bojujemo s konstruktom, s pol resnicami in konstrukti.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Vas lahko samo še to vprašam, kako je tekla ta finančni tok, ... točno prišli kako so tekli preko nalogo kosovni kosi, da smo količinsko ugotovili kaj se je oddalo, kje je pa denarni krog? Kje se je sklenil?

LUDVIK ZVONAR: Kolikor jaz vem, in kakor sem seznanjen in kakor sem na začetku sodeloval sem že povedal pri takrat podpredsedniku vlade gospodu Ocvirku, to je bil tisti prvi sestanek, ni bilo nobenih denarnih tokov od drugih kot nafta in Se pravi tisto, kar Hrvatje niso imeli cevi in niso imeli za kaj uporabiti dajo nam mi damo njim. Samo za to jaz vem. V tem primeru Ložnice in v teh primerih jaz ne poznam nobenih drugih barterjev, zame, čeprav sem bil zelo visoko v obrambnem ministrstvu, je potem to nekdo na svojo roko nekje, kot sem vašo izjavo včeraj bral nosil te točke okoli.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Prosim?

LUDVIK ZVONAR: Pravi, če to drži kot ste vi govorili, da so se točki okoli nosili, to sem v časopisu bral....

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Priče so govorili....

LUDVIK ZVONAR: Saj pravim, potem je to nekdo na svojo roko delal, da bi, jaz tega ne vem in ni bilo nikoli nobenega govora o Ložnici, da bi šlo to za kakršen koli keš. Nikoli. Na vse tisto, ko sem jaz bil na teh razgovorih in ko smo pripravljali na začetku je bilo skozi rečeno, da gre to za nafto. Jaz se sedaj tudi vam ne morem spomniti koliko je bila višina teh pogodb, je bilo pa nekaj deset milijonov. Jaz ne vem točno sedaj na pamet koliko milijonov mark je bilo to.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Že, ampak računovodsko se ta reč ni odvijala v pokrajinskih štabih ampak nekje višje. Ručunstvo se je moralo nekje evidentirati te ...

LUDVIK ZVONAR: Pokrajinski štabi kot jaz vem, vsaj tako je bilo navodilo z republik, so dajali izdajnice in potem se je to na podlagi teh izdajnic in po dogovorjenih cenah, ki so bile dogovorjene, to boste v protokolu, verjetno našli teh sestankov, se je obračunavalo potem, jaz sedaj v katerem organu vam ne znam povedati, ker jaz tu zraven takrat nisem

več sodeloval. Sicer vse ostalo kar se je, tudi vsi obračuni in vse to bi morali iz ministrstva dobiti, tam se je vodilo računovodstvo ali pa so bila konkretna poročila za vsako zadevo, za vsako dobavo posebej. In tudi za vsak tranzit so vsa poročila na teh organih kot sem vam povedal in jih lahko, upam da, lahko pridobite vedno. Tako, da komplet ko ste me prej vprašali kako rešiti probleme orožja in kako enkrat, če bi bil politični interes bi že zdavnaj bil mir, kako to narediti. Samo nekaj ukrepov je potrebno narediti. Treba je vzeti inventuro na ministrstvu ko je bila izdelana 1991. leta, jo pogledati, treba je vzeti poročila kaj je bilo nabavljeno, vidijo se finančni tokovi, vse se vidi, ker vse to obstoja na finančnem ministrstvu, tudi mednarodni krediti, vse obstoja. To lepo narediti in točno bi videli, da iz Slovenije, vsaj to kar sem jaz odgovarjal ni bilo nikoli ničesar danega nikamor, za noben denar.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: V tem je ravno težava naše komisije, ni pa stvar za izpraševanje. ...

LUDVIK ZVONAR: ... Tu sta dve variante.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ali je ministrstvo za finance...

LUDVIK ZVONAR: Ali nočete dobiti teh stvari, se pravi ni volje politične, da bi se to dobilo ali je pa v popolnem razsulu oblast. Tretje stvari ni. Za moje pojme ne, jaz sem predolgo bil, jaz sem celo življenje delal v oblastnih organih, ampak kaj takega ni bilo možno. Ni teorije.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Samo to bi vprašali. Sedaj te transporte, kot se pravi, ko so šli čez Slovenijo, pomeni tudi, če je bilo tisto nabavljeno nekje drugje, pa za hrvaško ... Hrvatje samo transport plačali

LUDVIK ZVONAR: nek transport.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Nič pa uslugo, da se je to orožje čez pripeljalo?

LUDVIK ZVONAR: Komu bi plačali uslugo? Ali nam vojakom, ko smo bili vsi srečni, da imajo oni kaj v roke vzeti, da se prenese vojna dol ne pri nas.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ni bilo teh dogajanj?

LUDVIK ZVONAR: Mislím, jaz sem žalosten nad sabo in nad vsem. Izjemno žalosten sem. Glavo izpostaviti tokrat potem pa se za hobi političnih strank na naših hrbtih te zadeve dogajajo.

PRESEDNIK RUDOLF MOGE: Ne vem, to je sedaj politična ocena, gospod Zvonar, ampak imam tudi jaz bojni znak, sem bil tudi jaz zraven in nisem....

LUDVIK ZVONAR: Jaz vam nič ne očitam.

PRESEDNIK RUDOLF MOGE: Vem, ampak meni se zdi, mi tukaj za to mizo, udeleženci, ki so to skozi dali, ali se je šlo za, krvavo kalvarijo so skozi dali takrat in ni reč naše komisije v tem, da bi mi tu bili sodišče in da bi sedaj te ljudi na križ pribijali, ampak je stvar v tem, da se enkrat "Urbi et orbi" to pove državnem zboru, in da se zadeve zaprejo.

LUDVIK ZVONAR: Poglejte, ta komisija in nobene komisija doslej, parlamentarna, se opravičujem, da vam to pripovedujem, z vso odgovornostjo, ker imam pravico, ker sem soustvarjalec te države, nima nobenih resnih namenov. Dokler ni preiskovanja, dokler ni prič ni komisije. To vemo, to sem se učil,

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ne vem, to je sedaj politična ocena, gospod Zvonar, ampak imam tudi jaz bojni znak, sem bil tudi jaz zraven in nisem....

LUDVIK ZVONAR: Jaz vam nič ne očitam.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Vem, ampak meni se zdi, mi tukaj za to mizo, udeleženci, ki so to skozi dali, ali se je šlo za, krvavo kalvarijo so skozi dali takrat in ni reč naše komisije v tem, da bi mi tu bili sodišče in da bi sedaj te ljudi na križ pribijali, ampak je stvar v tem, da se enkrat "Urbi et orbi" to pove državnem zboru, in da se zadeve zaprejo.

LUDVIK ZVONAR: Poglejte, ta komisija in nobene komisija doslej, parlamentarna, se opravičujem, da vam to pripovedujem, z vso odgovornostjo, ker imam pravico, ker sem soustvarjalec te države, nima nobenih resnih namenov. Dokler ni preiskovanja, dokler ni prič ni komisije. To vemo, to sem se učil, čeprav sem na politologijo hodil pa sem se na pravo to učil, ni nič s tem. Ker, če me sedaj imate tu kot preiskovanja imam vse pravice preiskovanja po ZKP-ju in tudi potem vas na kraju tožiti kot državo. Kaj naj sedaj naredim? Nič. Edino in eno pravico iz ZKP-ja imam, da lahko advokata s seboj priženem, ko veste kot penzionisti, da denarja nimam da naj ga priženem, od kod?

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Želi še kdo postaviti vprašanje? Prosim, gospod Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Prej ste rekli pri teh transportih je VIS odporal meje. Veste morda katera oseba je, recimo, na mariborskem koncu, na mariborski izpostavi bila odgovorna za to?

LUDVIK ZVONAR: Poglejte, jaz natančno, kaj ne bom vedel, saj sem prej v policiji delal. Jaz poznam kompletan sistem, saj to vam pa res ni treba zdaj mene spraševati, da padem lahko v probleme. Vi samo enostavno dopis napišite SOVI, SOVA vam bo iz arhiva točno povedala od minute do minute kdo, tam so se menjali, dva, trije. In tudi če greste sedaj gledati na carino vam bodo točno povedali kdo je mejo odprl. Če greste gledati na obmejno policijo v dežurno knjigo pa boste prebrali kdo je mejo odprl in boste prebrali kaj se je odpeljalo. Če greste gledati dežurno poročilo v operativnem centru pokrajine boste dobili in v ... takrat in v UKC-ju, se pravi uprave za notranje zadeve takratne. To je vse, ja samo nihče noče to skupaj spraviti, ker če bi to potem bilo potem ne bi bilo komisije, če bi skupaj spravili. Potem ne bi bilo nobene komisije več in v tem bi verjetno

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: To je bila poanta mojega vprašanja takrat.

LUDVIK ZVONAR: Ker potem bi verjetno mene poklicali in moje prijatelje, saj nisem samo jaz moje soborce in moje tovariše me bi poklicali in kdaj na kakšno proslavo. Do danes še nisem bil na nobeni proslavi. Tisti so na proslavi, ki jih nikoli nisem videl nikjer. Nikjer nobenega. Še skritega ne dol v bunkerju, ga nisem srečal. Žal mi je, ne morem drugače.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Saj razumem.

LUDVIK ZVONAR: Vi ste me poklicali, vi ste me spraševali, jaz nimam nikomur to povedati, ker me zavezuje državna skrivnost.

Pri tem konkretnem orožju sedaj od Ložnice pa Borovnica pa te zadeve. Vse so sklepi, za Borovnico so sklepi, za tisto ko po časopisu pišejo, kako je prišel eden pa je rekel Zvonar sedaj imam pare, to sploh ni, to so vse laži, kaj se sme dati, kaj se ne sme dati. Saj legalni organi so sprejeli sklepe. Ničesar ni bilo narejeno po svoje. V tistih obdobjih, ko je recimo naš general Vukovar dol branil, pa da bi sedaj mi tu mislili takrat, če bi jaz imel denar pa da bi lahko jim keša dal, če bi imel svojega kaj. Vi si ne znate predstavljati kako to zgleda ko ti veš kako dol tvoji ljudje ko jih poznaš kaj vse se dogaja v Vukovarju z njimi, sedaj bi pa mi tu Hrvatoma pa predajali pa ne vem kakšne stvari počeli, ker tudi mogli nismo. Tudi ni bilo nobenih možnosti, da bi se to delalo. Cel sistem, od inventur do vsega je bilo narejeno, vse so izdajnice dobili, vse komplet je, samo tu nekdo naj papirje potegne ven koliko je bilo nafte, koliko je tista nafta takrat je bila vredna, koliko je bilo barterjev teh zamenjav, pa se stvari jasno se bodo definirale. Popolnoma jasno.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod Zvonar imate kakšne stroške?

LUDVIK ZVONAR: Vlak je samo 800 tolarjev. Hvala.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Mi se vam zahvaljujemo, da ste prišli. Malo ste razjasnili te reči in se vam zahvaljujemo in želimo še naprej prijetno popoldne.

LUDVIK ZVONAR: Hvala vam in upam, da se bo res kaj razjasnilo.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Jaz tudi upam, in da bo konec tega.

(Zaprti del seje je bil končan 4. novembra 1999 ob 15.42 uri.)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO
KABINET MINISTRA

Kardeljeva ploščad 25, 1000 Ljubljana
Telefon: (061) 131 9195, faks: (061) 131 8300

Številka: 214-00-1/99

Datum: 23. november 1999

OBRAMBA
URADNA SKRIVNOST
ZAUPNO

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Preiskovalna komisija DZ RS o vpletenosti in odgovornosti
nosilcev javnih funkcij v zvezi z najdbo orožja na
mariborskem letališču ter z opremo in orožjem v skladišču Ložnica
g. Rudolf Moge, predsednik

Zadeva: Magnetogram 5. seje pripombe

V zvezi z vašim dopisom št. 213-05/90-1/47 z dne, 16.11.1999 vam posredujem
naslednje pripombe na magnetogram:

- besedilo tretjega odstavka na 38 strani se glasi: "Medtem, ko se s samim problemom skladišča nisem srečeval. Dejstvo pa je, da sem pripravil seznam v letu 1991 objektov, ki so perspektivni z vidika razporeditve ter prostorskega razvoja (ali ešaloniranja) SV. In eden od teh objektov je tudi skladišče minsko eksplozivnih sredstev Ložnica. Razlog je njegova lega. Razlog je to, da ta prostor vzhodne Slovenije drugega skladišča, razen Pivole in doli v Murski Soboti Bereka nima. Na tej strani je prvo skladišče, urejeno v Celjski kotlini, to je Zaloška gorica in zato smo se takrat odločili, da je Ložnica perspektivni objekt, tudi infrastruktura je bila sorazmerno urejena.";
- v petem odstavku oziroma zadnjem odstavku na 38 strani je pravilno "inšpekcija SDK" in ne "inšpekcija SKD",
- na 39 strani v četrtem odstavku, kjer je manjkajoča beseda se stavek v celoti glasi "Posebej ne po izvedbi akcije "nabava" ko smo čez noč morali disperzirati ogromne količine materialnih sredstev na različnih koncih Slovenije, medtem, ko časa seveda za urejanje vsega tega ni bilo."

Poslano:

- naslovu
- A/076

Miran Bogataj
DRŽAVNI PODSEKRETAR

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO
GENERALŠTAB SLOVENSKE VOJSKE
Kardeljeva ploščad 24-26, LJUBLJANA
tel.: 061/171-2211, Fax.: 061/171-1653
LOGISTIČNI ODDELEK – G 4

Številka: 700-00-3 | 99-1

Datum: 19 -11- 1999

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Preiskovalna komisija DZRS o vpletenosti in odgovornosti
Nosilcev javnih funkcij v zvezi z najdbo orožja na mariborskem
letališču ter z opremo in orožjem v skladišču Zgornja Ložnica

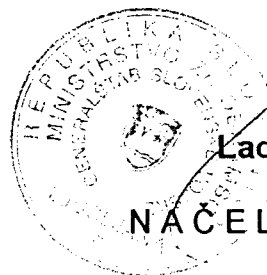
Spoštovani!

Sprejel sem magnetogram 5. seje Preiskovalne komisije DZRS o vpletenosti in odgovornosti nosilcev javnih funkcij v zvezi z najdbo orožja na mariborskem letališču ter z opremo in orožjem v skladišču Zgornja Ložnica ter nanj dajem naslednje pripombe:

- ♦ Moje pravilno ime je Ladislav LIPIČ (in ne Vladislav ali Vladimir),
- ♦ Na strani 3, v odgovoru na Vaše vprašanje (zadnji odstavek) je napačno zapisana "tudi vojaški policiji". Rečeno je bilo "tudi policiji" (mišljena civilna policija).
- ♦ Na strani 6, v mojem zadnjem odgovoru je zapisan "fizičari". Rečeno je bilo "fizično".

S spoštovanjem!

LL/VU

brigadir
Ladislav LIPIČ
N A Č E L N I K G 4 G Š S V